

วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม 2567
Vol. 9 No. 2 July – December 2024

RESEARCH JOURNAL
Humanities and Social Sciences

RMUTP

วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
RMUTP RESEARCH JOURNAL Humanities and Social Sciences

ที่ปรึกษา

ดร.ณัฐวรพล รัชสิริวัชรบุล

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญ์ บุญกนิษฐ

รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร วิจัยและพัฒนานวัตกรรม

ดร.ชลากร อุดมรักษาสกุล

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา ปาปัดถา

กองบรรณาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

ศาสตราจารย์ ดร.ยุบล	เบ็ญจรงค์กิจ	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญนันท์	นิลสุข	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
รองศาสตราจารย์ ดร.กุลธิดา	ธรรมวิวัฒน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
รองศาสตราจารย์ ดร.ชาติรี	ไต้ฟ้าพูล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.ลักษณา	คล้ายแก้ว	มหาวิทยาลัยรังสิต
รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา	พงศ์กิตติวิบูลย์	มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.สุติเทพ	ศิริพิพัฒน์กุล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ	ถาวรานุรักษ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิงห์	สิงห์ขจร	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดาสวรรค์	งามมงคลวงศ์	มหาวิทยาลัยเซาท์อีสต์บางกอก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อติเทพ	แจตนาลาว	มหาวิทยาลัยศิลปากร

กองบรรณาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ	พรเจริญ	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณนนท์	แดงสังวาลย์	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.دلพร	ศรีฟ้า	คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิมล	นาคทัต	คณะบริหารธุรกิจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศรีชัชธรวัช	วิวังสุ	คณะศิลปศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิงกาญจน์	พิจักขณา	คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ

คณะกรรมการดำเนินการจัดทำรูปเล่มวารสาร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา	ปาปัดถา
นางสาวพัชรนันท์	ยังรวริเชียร
นางสาวณัชชา	ดัดใหม่

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิผู้ประเมินบทความ (Peer Review)

ประจำปี 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2567

รองศาสตราจารย์ ดร.ฐิยาพร กันตธาณวัฒน์	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวิภา สิ้นสุวรรณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ อองอาจวานิชย์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ พรเจริญ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลทิพย์ ศรีหาเศษ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพล แจ้งอักษร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงลักษณ์ สุกุลวิจิตรสินธุ์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิภา นีรุตติกุล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภชาติ เอี่ยมรัตนกุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภฤกษ์ โพธิ์ไพรัตน์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ สัจจพิบูล	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดาสวรรค์ งามมงคลวงศ์	มหาวิทยาลัยเซาท์อีสต์บางกอก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงศรี ชำนาญกิจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภัทธีรา สุวรรณโค	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิสิทธิ์ ศุภกิจเจริญ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ดร.สุนภา ลาภาโรจน์กิจ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สารบัญ

วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2567 E-ISSN 3056-9338

หน้า

บทความวิจัย:

- การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading- Thinking Activity) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ 1
The Development of Reading Comprehension Skills using the DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) Technique for Prathomsuksa 4 Students, Marie Upatham Chaiyaphum School
ภักจจิรา แดงสกุล และ อรอนูตร ธรรมจักร
Phakjira Daengsakul and Oranoot Thammajak
- การศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและพฤติกรรมการบริโภคอาหารว่าง 14
ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี
A Study of Marketing Mix Factors and Snack Consumption Behavior of Upper Primary School Students at Rajini School
วัชชาภัก ทศน์เอี่ยม
Vuschapuk Tas-aiem
- การจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียน 27
วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช
The Educational Management Impact on Students' Decision to Pursue Home Economics at Nakhon Si Thammarat Vocational College
ณรงค์กร ทองหมื่น และ ปิยะภัทร เดชสถิตย์
Pradchayaporn Muangsin and Nussaba Boonnonthe

สารบัญ

วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2567 E-ISSN 3056-9338

หน้า

- การพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์
สำนักข่าวไทย Live 45
- The Development of Digital Content for Public Relations Live Broadcast
Programs on the Thai News Agency Live Platform
- พรปภัตสร ปริญชาญกล กุลธิดา ธรรมวิภาชน์ ธีรสุทธิ บินสะดีระ และ ธนพร นิรุตติศาสตร์
Pornpapatsorn Princhanok Kuntida Thamwipat Terasut Binsatera
and Thanaporn Niruttisart
- แอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร
บนระบบปฏิบัติการ iOS 60
- Map Application Showing Electric Car Battery Charging Points in Bangkok.
on the iOS Operating System
- เสาวคนธ์ ตั้งภูริ อาทิตา บุญประสิทธิ์ วรินดา อนุอัน ฐิกันยาพัชร นาดี และ ชัญญานิษฐ์ ผลบุญ
Saowakon Tungpuri Arthita Boonprasit Warinda Anuan Thikanyaphat Nadee
and Chanyanith Pholboon
- การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
โรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี 73
- Development of White School Management Model for the drug-free and Evil
of Ban Khok Phanom Dee School, Prachinburi Province
- นงนิตย์ สังขภิญโญ
Nongnit Sangkhapinyo

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading– Thinking Activity) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ

ภักจิรา แดงสกุล¹ และ อรอนุตร ธรรมจักร^{2*}

รับบทความ 21 กุมภาพันธ์ 2567 แก้ไขบทความ 16 มิถุนายน 2567 ตอรับบทความ 18 กรกฎาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading –Thinking Activity) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิค DR-TA กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ จำนวน 5 ชุด จากวรรณกรรม 5 ประเภท ได้แก่ บทความ นิทาน เรื่องสั้น ข่าว และโฆษณา 2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยทดสอบค่าสถิติ t-test dependent กำหนดค่าสถิติ t ระดับนัยสำคัญ .01 ผลการวิจัยพบว่า (1) ทักษะด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค DR-TA อยู่ในระดับดีขึ้นไป ซึ่งมีคะแนนทักษะการอ่านจับใจความภาพรวม (\bar{X} =2.43, S.D.=0.29) อยู่ในระดับดีมาก และมีทักษะในแต่ละด้าน ประกอบด้วย ทักษะด้านเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน (\bar{X} =2.58, S.D.=0.12) อยู่ในระดับดีมาก ทักษะด้านการแยกใจความหลัก ใจความรอง (\bar{X} =2.51, S.D.=0.42) อยู่ในระดับดีมาก และด้านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน (\bar{X} =2.21, S.D.=0.33) อยู่ในระดับดีมาก และ (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ ของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA หลังเรียน (\bar{X} =16.33, S.D.=2.16) สูงกว่าก่อนเรียน (\bar{X} =8.05, S.D.=2.71) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ทักษะการอ่าน; การอ่านจับใจความ; การสอนอ่านแบบ DR-TA

¹ บัณฑิต คณะครุศาสตร์ และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

* ผู้ประสานงานหลัก : ornanoot@cpru.ac.th

The Development of Reading Comprehension Skills using the DR-TA
(Directed Reading-Thinking Activity) Technique for Prathomsuksa 4 Students,
Marie Upatham Chaiyaphum School

Phakjira Daengsakul¹ and Ornanoot Thammajak² *

Received 21 February 2024; Revised 16 June 2024; Accepted 18 July 2024

Abstract

The objectives of this research were to study the reading comprehension skills using the DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) technique for fourth-grade students at Mary Upath Chaiyaphum School and to compare the reading comprehension achievement of the fourth-grade students before and after learning with the DR-TA technique. The sample for this study included 18 fourth-grade students from the first semester of the 2023 academic year at Mary Upath Chaiyaphum School, selected through simple random sampling by drawing lots. The research instruments included 1) a reading comprehension skill assessment comprising 5 sets from 5 types of literature: articles, tales, short stories, news, and advertisements, and 2) an assessment of reading comprehension achievement. The statistics used in the research included basic statistics such as percentage, mean, and standard deviation. The statistical tests employed to compare the achievement before and after learning were the dependent t-test with a significance level set at .01. The research results indicated that (1) the reading comprehension skills of the fourth-grade students using the DR-TA technique improved significantly, with an overall reading comprehension skill score (\bar{X} =2.43, S.D.=0.29) rated as very good. The skills in each area included the ability to understand the content read (\bar{X} =2.58, S.D.=0.12) rated as very good, the ability to differentiate main ideas and supporting details (\bar{X} =2.51, S.D.=0.42) rated as very good, and the ability to grasp key points from the reading (\bar{X} =2.21, S.D.=0.33) rated as very good. (2) The reading comprehension achievement of students who learned using the reading comprehension skill practice with the DR-TA technique after learning (\bar{X} =16.33, S.D.=2.16) was significantly higher than before learning (\bar{X} =8.05, S.D.=2.71) at a statistical significance level of .01.

Keywords: Reading Ability; Reading Comprehension; DR-TA Teaching Method

¹ Graduate, Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum Rajabhat University

^{2*} Assistant Professor Dr., Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum Rajabhat University

*Corresponding Author : ornanoot@cpru.ac.th

บทนำ

วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ทักษะที่นักเรียนต้องได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการรับรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ซึ่งประกอบด้วยทักษะต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในบรรดาทักษะดังกล่าวนี้ การอ่านนับว่าเป็นความสามารถขั้นพื้นฐานทางภาษาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งการอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพ อ่านแล้วจะต้องจับใจความและสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งการอ่านจับใจความมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ ทำให้เกิดความรู้และความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่อ่านได้ ดังที่ อภิรตี เสนาวิน (2555) กล่าวว่า การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยการจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้ว่า ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร ผู้เขียนต้องการเสนอเรื่องหรือแนวคิดใดมายังผู้อ่าน ทั้งนี้ผู้อ่านต้องจับสาระสำคัญของเรื่องได้ว่า ใคร ทำ อะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร เพราะเหตุใด ตลอดจนเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง และสามารถสรุปเรื่องโดยการเชื่อมโยงใจความสำคัญของเรื่องได้ ทั้งนี้ เนื่องจากการอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในทักษะ วิชาด้านอื่น ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไป สอดคล้องกับ สายใจ ทองเนียม (2560) การอ่านจับใจความคือ การอ่านในใจที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง ใจความหลัก เพื่อให้ทราบว่าเป็นเรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไรทำไม และมีใจความรองหรือใจความขยาย ซึ่งเป็นรายละเอียดเพื่อสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ปัจจุบันมีการนำสื่อการเรียนและวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนมากขึ้นโดยผู้สอนจะต้องพิจารณาสื่อและเทคนิคที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่มีเป็นพื้นฐาน รวมถึงวิธีการใหม่ ๆ ที่สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้การสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) เป็นวิธีการสอนอีกแบบหนึ่งคือ ที่สามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้ ทั้งนี้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ได้พัฒนาโดย (Russell G. Stauffer, 1969) ซึ่งมีแนวความคิดว่าการอ่านถือเป็นกระบวนการคิดที่ผู้อ่านต้องนำประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับความคิดของผู้เรียน กระบวนการเชื่อมโยงนี้มีจุดเริ่มต้นที่การตั้งสมมติฐานโดยใช้ความคิดของผู้อ่านเอง และคาดเดาเนื้อหาที่จะอ่าน จากนั้นผู้อ่านจะทำการอ่านเพื่อหาข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องของการคาดเดา โดยเชื่อมโยงระหว่างความคิดของผู้อ่านกับเนื้อหาที่อ่านว่าคาดเดาได้ถูกต้องหรือไม่ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ ยืนยันหรือแก้ไขการคาดเดาการอ่านเพื่อที่จะได้ข้อสรุปที่ดีของตนเองได้ โดยแบ่งประเภทกลวิธีการอ่านแบบ DR-TA ออกเป็น 2 ประเภท คือ DR-TA แบบกลุ่ม (Group-type Directed Reading Thinking Activity) และแบบรายบุคคล (Individual-type Directed Reading Thinking Activity) Stuffer ได้แบ่งขั้นตอนของการจัดการเรียนการสอนทักษะอ่านด้วยกลวิธี (DR-TA) เป็น 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 ตั้งเป้าหมายในการอ่าน ขั้นที่ 2 ปรับระดับการอ่านให้เข้ากับเป้าหมายและระดับความยากง่ายของเนื้อหาได้ ขั้นที่ 3 สังเกตการณ์การอ่าน ขั้นที่ 4 พัฒนาความเข้าใจ ขั้นที่ 5 กิจกรรมพัฒนาทักษะที่จำเป็น (Stauffer, 1967) ต่อมา (Teimey et al., 1995) ได้ปรับปรุงการสอนการอ่านด้วยกลวิธี DR-TA โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงหลัก ๆ ดังนี้ ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและการคิด (Directing the Reading-Thinking Process) (1) การคาดเดา (2) การอ่าน (3) การแปลความหมาย และ (4) การตรวจสอบความเข้าใจ ช่วงที่ 2 การฝึกทักษะที่จำเป็น (Fundamental Skill Training) ในขั้นนี้เป็นการ

ตรวจสอบเรื่องซ้ำ เป็นการฝึกให้ผู้อ่านเกิดทักษะการอ่านและใช้ร่วมกับทักษะอื่น ๆ และเกิดการพัฒนารูปแบบเป็นระบบ เช่น การเข้าใจความหมายของคำศัพท์ การสรุปความคิดรวบยอด การสะท้อนแนวคิดจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งนับว่าเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการอ่านที่ดีได้ดังที่ ธนาธิป เสือขำ (2564) ได้พัฒนาความสามารถอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ดีอาร์-ทีเอ (DR-TA : Directed Reading-Thinking Activity) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มุ่งการอ่านจับใจความ ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA เน้นกระบวนการคาดเดาจากภาพ หาคำตอบ และตรวจสอบความเข้าใจ โดยให้ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่านด้วยตนเอง เริ่มต้นการสอนด้วยการคาดเดา ให้นักเรียนดูรูปภาพ แล้วคาดเดาเนื้อหาของเรื่องซึ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการคิดตามตลอดเวลา จากนั้นโดยครูอ่านนำและนักเรียนอ่านตาม เพื่อให้นักเรียนได้ดูข้อความตามครูไปด้วย และได้อ่านทุกตัวอักษร หาคำตอบ และมีครูผู้สอนเป็นผู้ตรวจสอบความเข้าใจ โดยขั้นตอนสุดท้ายของการจัดการเรียนรู้ดีอาร์-ทีเอ (DR-TA: Directed Reading-Thinking Activity) คือการให้นักเรียนฝึกซ้ำและทำแบบฝึกหัดเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเช่นนี้ จึงทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนการอ่านจับใจความสำคัญได้เป็นอย่างดีซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยดีขึ้นไปด้วย ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดีอาร์-ทีเอ (DR-TA : Directed Reading-Thinking Activity) คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 17.2 ส่วนคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 11.4 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

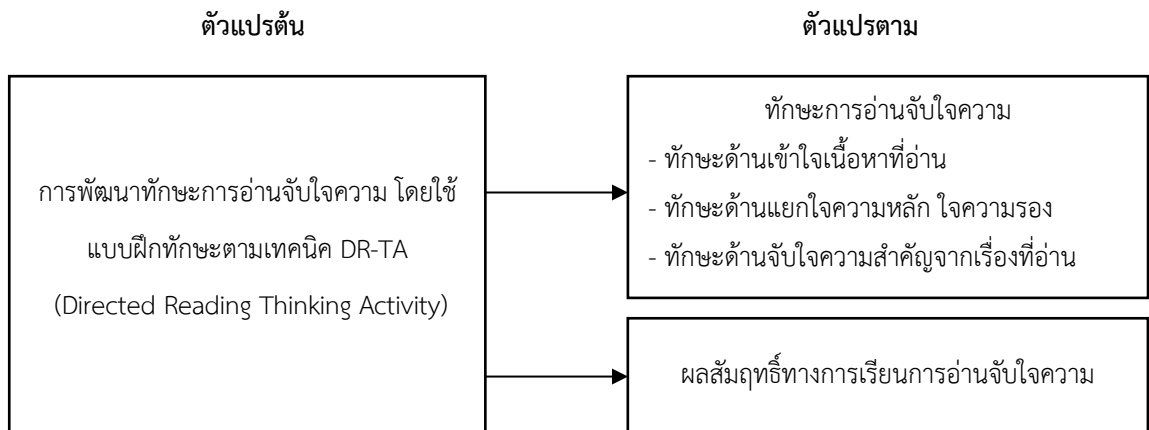
จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) เพื่อมาออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ โดยหวังว่าการใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) จะสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading - Thinking Activity) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ

กรอบแนวคิด

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยเชื่อมโยงและสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยตามตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่ได้ทำการศึกษา ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากกรอบแนวคิดการวิจัย สามารถกำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading–Thinking Activity) มีทักษะการอ่านจับใจความ ในระดับดีขึ้น
2. นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading–Thinking Activity) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 6 ห้องเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้องเรียน คือชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading – Thinking Activity) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเลือกวรรณกรรม 5 ประเภท คือ บทความ นิทาน เรื่องสั้น ข่าว และโฆษณา รวมทั้งหมดจำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 10 ชั่วโมง การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนประกอบไปด้วย มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ ชิ้นงาน/ภาระงาน สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ ปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกประเด็น มีค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินผลจากผู้เชี่ยวชาญ เท่ากับ 4.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.14 คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด และประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) มีประสิทธิภาพ $E_1 = 81.23 / E_2 = 81.67$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

2.2 แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยนำความรู้ที่ได้จากศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ มาสร้างแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนทั้ง 3 ทักษะ คือ ทักษะด้านเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน ทักษะด้านแยกใจความหลัก ใจความรอง ทักษะด้านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) เป็นการให้คะแนนในลักษณะรูบริคสกอร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 3 ช่วง คือ 3 = ดีมาก 2 = ดี และ 1 = พอใช้ โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.66-1.00 แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.22 ถึง 0.56 และใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผลปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.84 ซึ่งถือว่ามีความเชื่อมั่นสูงมาก สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

2.3 แบบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ เพื่อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาที่จุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ผลการประเมินอยู่ระหว่าง 0.66-1.00 แบบวัดทดสอบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ มีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.39 ถึง 0.67 และได้หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของโลเวท (Lovett Method) ผลปรากฏว่า ได้ค่าความอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.31 ถึง 0.65 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.80 ซึ่งถือว่ามีความเชื่อมั่นสูงมาก สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2566 ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading - Thinking Activity) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นและผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 20 ข้อ

3.2 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความ และทำการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading - Thinking Activity) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ ดำเนินการสอนเนื้อหาสาระด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ ที่ผู้จัดสร้างขึ้น ครั้งละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง โดยทำการวัดทักษะการอ่าน

จับใจความ ของนักเรียนและบันทึกคะแนนจากแบบฝึกทักษะในแต่ละแผนการสอน เพื่อหาค่าคะแนนการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ

3.3 ทดสอบหลังเรียน (Post-Test) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2566 ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบคำถามเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียนเพียงแต่เปลี่ยนเนื้อหาให้ใกล้เคียงกันและมีการสลับข้อคำถาม จากนั้นนำผลการตรวจให้คะแนนมาวิเคราะห์ข้อมูล

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยทดสอบค่าสถิติ t-test (dependent) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัย

การศึกษาผลการทดลองใช้แบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความ และการศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยระยะที่ 2 ดังนี้

1. ผลการศึกษาทักษะการอ่านจับใจความของผู้เรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ เข้าใจเนื้อหาที่อ่าน สามารถแยกใจความหลัก ใจความรองได้ สามารถจับใจความสำคัญได้ ซึ่งสามารถสรุปผล ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading – Thinking Activity)

ทักษะการอ่านจับใจความในแต่ละด้าน	แผนการจัดการเรียนรู้					$\sum \bar{X}$ S.D.	แปลผล
	1	2	3	4	5		
	\bar{X} S.D.	\bar{X} S.D.	\bar{X} S.D.	\bar{X} S.D.	\bar{X} S.D.		
ด้านเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน	2.38 0.50	2.55 0.51	2.61 0.50	2.66 0.48	2.72 0.46	2.58 0.12	ดีมาก
ด้านแยกใจความหลัก ใจความรอง	1.88 0.75	2.33 0.48	2.55 0.51	2.88 0.32	2.88 0.32	2.51 0.42	ดีมาก
ด้านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน	1.77 0.64	2.11 0.32	2.11 0.47	2.38 0.50	2.66 0.48	2.21 0.33	ดีมาก
\bar{X}	2.01	2.33	2.42	2.64	2.75	2.43	ดีมาก
S.D.	0.12	0.10	0.02	0.09	0.08	0.29	ดีมาก
แปลผล	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading – Thinking Activity) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีทักษะด้านการอ่านจับใจความ ดังนี้

- ทักษะด้านเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน พบว่า โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =2.58, S.D.=0.12) อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (แบบฝึกทักษะบทความ) มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =2.38, S.D.=0.50) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (แบบฝึกทักษะนิทาน) มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =2.55, S.D.=0.51) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (แบบฝึกทักษะเรื่องสั้น) มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =2.61, S.D.=0.50) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 (แบบฝึกทักษะข่าว) มีค่าคะแนนเฉลี่ย \bar{X} =2.66, S.D.=0.48) และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 (แบบฝึกทักษะโฆษณา) มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =2.72, S.D.=0.46)

- ทักษะด้านแยกใจความหลัก ใจความรอง พบว่า โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =2.51, S.D.=0.42) อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (แบบฝึกทักษะบทความ) มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =1.88, S.D.=0.75) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (แบบฝึกทักษะนิทาน) มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =2.33, S.D.=0.48) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (แบบฝึกทักษะเรื่องสั้น) มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =2.55, S.D.=0.51) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 (แบบฝึกทักษะข่าว) มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =2.88, S.D.=0.32) และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 (แบบฝึกทักษะโฆษณา) มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =2.88, S.D.=0.32)

- ทักษะด้านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน พบว่า โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 2.21, S.D. = 0.33) อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (แบบฝึกทักษะบทความ) มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =1.77, S.D.=0.64) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (แบบฝึกทักษะนิทาน) มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =2.11, S.D.=0.32) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (แบบฝึกทักษะเรื่องสั้น) มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 2.11, S.D.=0.47) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 (แบบฝึกทักษะข่าว) มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =2.38, S.D.=0.50) และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 (แบบฝึกทักษะโฆษณา) มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} =2.66, S.D.=0.48)

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading–Thinking Activity)

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยนำชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading – Thinking Activity) ตามแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้งานจริงกับกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 จำนวน 18 คน เพื่อเปรียบเทียบหาความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน โดยใช้สถิติการทดสอบ t-test dependent ได้ผล ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดลอง	N	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				
		\bar{X}	S.D.	df	t	Sig.
ก่อนเรียน	18	8.05	2.71	17	23.00	.0001**
หลังเรียน	18	16.33	2.16			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีผลคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (\bar{X} =16.33, S.D.= 2.16) สูงกว่าก่อนเรียน (\bar{X} =8.05, S.D.= 2.71) โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาทักษะด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading – Thinking Activity) พบว่า ทักษะการอ่านจับใจความโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า ทักษะด้านเข้าใจเนื้อหาที่อ่านอยู่ในระดับดีมาก ทักษะด้านแยกใจความหลัก ใจความรอง อยู่ในระดับดีมาก และทักษะด้านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้วิจัยได้นำกระบวนการของ DR-TA มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นให้นักเรียนได้เกิดกระบวนการอ่านและคิด เริ่มจากการให้นักเรียนคาดเดาเนื้อหาจากรูปภาพ ว่าเรื่องที่จะเรียนเกี่ยวกับอะไร ตามด้วยการอ่านเนื้อเรื่อง แล้วฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ให้นักเรียนได้มีการตรวจสอบความเข้าใจของตนเองว่าเข้าใจถูกต้องหรือไม่ และเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกลักษณ์ เทพวิจิตร (2558) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) จากการสอนอ่านแบบ DR-TA เป็นวิธีการสอนที่มุ่งฝึกการให้นักเรียนใช้ความคิดสำหรับการคาดเดาเนื้อเรื่องล่วงหน้าอย่างสม่ำเสมอ ชี้นำเข้าสู่บทเรียนให้นักเรียนดูรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะอ่านแล้วให้นักเรียนคาดเดาว่าเนื้อหาของเรื่องที่อ่านว่าเกี่ยวกับเรื่องอะไร ให้นักเรียนพยายามใช้ความคิดและได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน ในขณะเดียวกันครูก็ได้เขียนสิ่งที่นักเรียนคาดเดาและแสดงความคิดเห็นไว้บนกระดาน ให้นักเรียนร่วมชั้นเรียน ได้มีแนวความคิดและเรียนรู้คำศัพท์ไปด้วย ซึ่งเป็นการช่วยเพิ่มประสบการณ์ให้กับนักเรียน มีขั้นตอนการตรวจสอบความเข้าใจเป็นช่วง ๆ คือหลังจากที่นักเรียนได้อ่านเนื้อหาของเรื่องแล้ว นักเรียนสามารถพูดและอ่านประโยคที่เป็นการยืนยันความคิดของตนเอง ถ้านักเรียนเข้าใจผิคนักเรียนก็จะสามารถเปลี่ยนแนวคิดใหม่ได้ ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องไปในทิศทางเดียวกัน นักเรียนได้นำความรู้ใหม่ที่ได้ไปรวมกับประสบการณ์เดิมของตนเอง เพื่อไปเชื่อมโยงกับ เนื้อหาของเรื่องในส่วนต่อ ๆ ไป ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาของเรื่องโดยรวมได้ชัดเจนและถูกต้องแม่นยำ มากยิ่งขึ้น ซึ่งค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังจากได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA สูงกว่า ก่อนได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งผู้วิจัยขออภิปรายในรายการที่กล่าวมาข้างต้น ดังนี้

1.1 ด้านเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้วิจัยได้ให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งการเข้าใจเนื้อหาที่อ่านเกิดจากกระบวนการคิดแรกเริ่ม เมื่อนักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่อ่านและสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร จึงทำให้การอ่านจับใจความประสบความสำเร็จมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อภิรตี เสนาวิน (2555)

กล่าวว่า การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยการจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้ว่า ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร ผู้เขียนต้องการเสนอเรื่องหรือแนวคิดใตยั้งผู้อ่าน ทั้งนี้ผู้อ่านต้องจับสาระสำคัญของเรื่องได้ว่า ใคร ทำ อะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร เพราะเหตุใด ตลอดจนเรียงลำดับ เหตุการณ์ของเรื่อง มาสรุปเป็นข้อความ ด้วยการเชื่อมโยงใจความสำคัญของเรื่องเป็นคำพูดของผู้เรียนอีกครั้งหนึ่ง จะทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจลำดับของเรื่องได้อย่างชัดเจน

1.2 ด้านแยกใจความหลัก ใจความรอง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยมีการศึกษาทักษะการอ่านจับใจความ ด้านแยกใจความหลัก ใจความรอง ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามเทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ผู้วิจัยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด โดยสอนให้นักเรียนแยกใจความหลัก ใจความรอง คอยถามคำถาม เพื่อให้นักเรียนได้ติดตาม พร้อมตรวจสอบความถูกต้องของตัวเอง ว่าเข้าใจถูกหรือไม่ จนทำให้นักเรียนสามารถยืนยันความคิดของตัวเองได้ จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ จึงทำให้นักเรียนมีทักษะด้านแยกใจความหลัก ใจความรอง มีพัฒนาการความสามารถดีขึ้นตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สายใจ ทองเนียม (2560) ที่กล่าวถึงการอ่านจับใจความว่า คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง เพื่อหาใจความหลัก ให้ทราบว่าเป็นเรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม และสำรวจใจความรองหรือใจความขยาย เพื่อให้เห็นว่ารายละเอียดที่เพิ่มเติมเหล่านั้นเป็นข้อความที่สนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อผู้เรียนสามารถแยกใจความหลัก ใจความรองได้ จึงทำให้นักเรียนสามารถจับใจความได้อย่างแท้จริง

1.3 ด้านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ออกแบบขั้นตอนสุดท้ายในการอ่านจับใจความ ตามเทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่ต้องพัฒนาเองโดยผู้อ่าน เพื่อที่จะสามารถตีความความสำคัญของเรื่องที่กำลังอ่านได้ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหา และวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารให้กับผู้อ่าน เมื่อนักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน และแยกใจความหลัก ใจความรองได้ นักเรียนจะสามารถเขียนสรุปใจความสำคัญได้อย่างมีระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551) กล่าวถึงความสำคัญ ของการอ่านจับใจความว่าเป็นทักษะเบื้องต้น ที่ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนตนเอง เพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้เพราะจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านทำความเข้าใจกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนนำเสนอมาอย่างผู้อ่านโดยผู้อ่านควรเริ่มต้นค้นหาข้อคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่องให้ได้ก่อน แล้วนำข้อคิดที่ได้เหล่านั้นมาประมวลเข้าด้วยกันเพื่อให้ได้ใจความสำคัญของเรื่องนั้น ๆ ผู้อ่านจึงต้องทำความเข้าใจเรื่องราวทั้งหมด ทั้งความหมายของคำประโยค และเนื้อหาทั้งหมด ซึ่งบางครั้งความหมายของคำนั้น ๆ อาจมีนัยสำคัญทางความหมาย ดังนั้นผู้อ่านต้องทำความเข้าใจกับบริบทของเนื้อหาด้วย

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ผลการใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) เพื่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้มีการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) โดยเน้นกระบวนการอ่านและการคิด เริ่มต้นจากการให้นักเรียนคาดเดาเนื้อหาจากการดูรูปภาพ หรือชื่อเรื่อง จากนั้นเริ่มอ่านเนื้อเรื่อง โดยผู้สอนเป็นคนอ่านนำ และให้นักเรียนอ่านตาม เพื่อให้ให้นักเรียนได้อ่านทุกตัวอักษร ถ้านักเรียนมีคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจ ให้ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นให้นักเรียนอ่านเนื้อหาแบบคร่าว ๆ อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบการคาดเดาของตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ตรวจสอบความเข้าใจ และขั้นตอนสุดท้ายคือการเขียนสรุปใจความสำคัญที่แท้จริงอีกครั้งหนึ่ง เมื่อจัดกิจกรรมจนครบถ้วน โดยผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม จึงทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความ

เข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ สามารถพัฒนาการอ่านจับใจความได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาธิป เสือขำ (2564) ได้พัฒนาความสามารถอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดีอาร์-ทีเอ (DR-TA : Directed Reading-Thinking Activity) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มุ่งการอ่านจับใจความ ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA เน้นกระบวนการคาดเดาจากภาพ หาคำตอบ และตรวจสอบความเข้าใจ โดยให้ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่านด้วยตนเอง เริ่มต้นการสอนด้วยการคาดเดาให้นักเรียนดูรูปภาพ แล้วคาดเดาเนื้อหาของเรื่องซึ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการคิดตามตลอดเวลา จากนั้นโดยครูอ่านนำและนักเรียนอ่านตาม เพื่อให้ นักเรียนได้ดูข้อความตามครูไปด้วยและได้อ่านทุกตัวอักษร หาคำตอบ และมีครูผู้สอนเป็นผู้ตรวจสอบความเข้าใจ โดยขั้นตอนสุดท้ายของการจัดการเรียนรู้ดีอาร์-ทีเอ (DR-TA: Directed Reading-Thinking Activity) คือการให้นักเรียนฝึกซ้ำและทำแบบฝึกหัด เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเช่นนี้ จึงทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนการอ่านจับใจความสำคัญได้เป็นอย่างดี ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยดีขึ้นไปด้วย ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดีอาร์-ทีเอ (DR-TA : Directed Reading-Thinking Activity) คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 17.2 ส่วนคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 11.4 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัย จารุวรรณ คำบุญเรือง (2555) ที่พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการสอนจัดเป็น 2 ช่วง คือช่วงที่ 1 เป็นกระบวนการอ่านและการคิด 4 ขั้นตอน คือ 1) การคาดเดา 2) การอ่านเนื้อเรื่อง 3) การแปลความหมาย และ 4) การตรวจสอบความเข้าใจ และในช่วงที่ 2 เป็นกระบวนการฝึกสรุปสาระสำคัญ โดยการสรุปสาระสำคัญของเนื้อเรื่องและทำแบบฝึกหัดจึงทำให้เกิดการเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้องและแม่นยำขึ้น จึงทำให้มีคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ทักษะด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค DR-TA อยู่ในระดับดีขึ้นไป ซึ่งมีคะแนนทักษะการอ่านจับใจความภาพรวม (\bar{X} =2.43, S.D.=0.29) อยู่ในระดับดีมาก และมีทักษะในแต่ละด้าน ประกอบด้วย ทักษะด้านเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน (\bar{X} =2.58, S.D.=0.12) อยู่ในระดับดีมาก ทักษะด้านการแยกใจความหลัก ใจความรอง (\bar{X} =2.51, S.D.=0.42) อยู่ในระดับดีมาก และด้านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน (\bar{X} =2.21, S.D.=0.33) อยู่ในระดับดีมาก

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ ของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA หลังเรียน (\bar{X} =16.33, S.D.=2.16) สูงกว่าก่อนเรียน (\bar{X} =8.05, S.D.=2.71) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้ประโยชน์

2.1 การใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนจะต้องเข้าใจกระบวนการ

ในแต่ละขั้นตอน จึงจะทำให้ นักเรียนเกิดกระบวนการอ่าน และการคิด เพื่อที่จะสามารถหาสาระสำคัญหรือจับใจความสำคัญในเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ผู้สอนจะต้องวางแผนในเรื่องระยะเวลาให้เหมาะสมในการทำกิจกรรม

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ที่เน้นให้นักเรียนได้เกิดกระบวนการอ่านและการคิด จากขั้นตอนของ DR-TA ที่มีการคาดเดาเนื้อหาจากรูปภาพ การอ่านเนื้อเรื่องที่ต้องมีการอ่านซ้ำเพื่อหารายละเอียดจากเรื่องที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร มีการตรวจสอบความเข้าใจของตัวเอง และมีการเขียนสรุปใจความ จากขั้นตอนการอ่านที่จะต้องอ่านซ้ำเพื่อหารายละเอียด สามารถนำกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคนิค DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ไปปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้แบบอื่นได้ เช่น การอ่านตีความ การอ่านคิดวิเคราะห์ เป็นต้น อาจจะสามารถทำให้นักเรียนได้เห็นรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านได้ และอาจจะช่วยพัฒนาการด้านการอ่านตีความได้ดีขึ้น

3.2 ควรมีการศึกษาและนำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ ไปปรับใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลเที่ยงตรง และเชื่อถือได้สูง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จารุวรรณ คำบุญเรือง. (2555). *การพัฒนาแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity)*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธนาธิป เสือขำ. (2564). *การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดีอาร์-ทีเอ DT-TA (Directed ReadingThinking Activity) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2551). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. มหาสารคาม: ภาควิชาวัดผลและวิธีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สายใจ ทองเนียม. (2560). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- อภิรดี เสนาวิน. (2555). *ผลการสอนอ่านแบบโพโรนามาที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

เอกลักษณ์ เทพวิจิตร. (2558). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading – Thinking Activity). (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

Stauffer, R.G. (1969). *Directing Reading Maturity as a Cognition Process*. New York: Harper & Row.

Tierney, R.J.; et al. (1995). *Reading Strategies and Practices*. 4th ed. Massachusetts: Allyn and Bacon.

การศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและพฤติกรรมการบริโภคอาหารว่าง ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี

วัชชาภัค ทศน์เยี่ยม*

รับบทความ 22 ตุลาคม 2566 แก้ไขบทความ 30 ตุลาคม 2567 ตอรับบทความ 11 พฤศจิกายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของการจำหน่ายอาหารว่างของโรงเรียนราชินี และ (2) พฤติกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนโรงเรียนราชินี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 96 คน ที่ได้มาจากการคำนวณด้วยขนาดตัวอย่างโปรแกรม G*power และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า (2) ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการบริโภคอาหารว่างภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ผลិតภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด บุคคล กระบวนการ และลักษณะทางกายภาพ และ (2) นักเรียนส่วนใหญ่บริโภคอาหารว่างในโรงเรียนสัปดาห์ละ 1-2 วัน บริโภคอาหารว่างต่อวันไม่เกิน 25 บาท มีความสนใจบริโภคอาหารคาว น้ำผักและน้ำผลไม้ นิยมบริโภค ลูกชิ้นปิ้ง และน้ำหวานต่าง ๆ ลำดับแรก

คำสำคัญ: การบริโภค; อาหารว่าง; ประถมศึกษาตอนปลาย; โรงเรียนราชินี

A Study of Marketing Mix Factors and Snack Consumption Behavior of Upper Primary School Students at Rajini School

Vuschapuk Tas-aiem *

Received 22 October 2023; Revised 30 October 2024; Accepted 11 November 2024

Abstract

The purposes of this research were to (1) study the marketing mix factors of snack sales at Queen's School and (2) examine the snack consumption behavior of upper primary students at Queen's School. This was a quantitative study that used an online questionnaire to collect data from a sample of 96 students from grades 4 to 6 at Queen's School, determined through the sample size calculation using G*power. The statistical methods used for data analysis included mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and multiple regression analysis. The research findings revealed that (1) the overall marketing mix factors influencing snack consumption were at a high level, with each aspect product, price, distribution, promotion, people, process, and physical evidence also rated at a high level. Additionally, (2) most students consumed snacks at school 1-2 days per week, spending no more than 25 baht on snacks each day. They showed a preference for savory snacks, vegetable juice, and fruit juice, with grilled meatballs and various sweet drinks being the most popular choices.

Keyword: Consumption; Snacks; Primary Students; Rajini School

บทนำ

เด็กวัยเรียนหรือเยาวชนไทยเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ การที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญยั่งยืน จำเป็นต้องพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านสุขภาพอนามัย หากแต่ยังมีปัจจัยแวดล้อมหลายปัจจัยที่ชี้นำไปสู่การเกิดพฤติกรรมเสี่ยงและปัญหาสุขภาพขึ้น จากผลการสำรวจพฤติกรรมพึงประสงค์เด็กวัยเรียนของกรมอนามัย ในนักเรียน อายุ 12 ปี ปีการศึกษา 2560 พบว่า นักเรียนไทยมีภาวะอ้วนสูง ร้อยละ 21.6 นักเรียนที่รับประทานอาหารเช้า 3 มื้อ ร้อยละ 33.2 และ นักเรียนที่ดื่มน้ำอัดลม ร้อยละ 81.2 โดยผลการสำรวจชี้ให้เห็นว่าเด็กนักเรียนยังมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสมด้านการบริโภค (กัญญรัตน์ เกียรติสุภา, 2561) ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะส่งผลเสียต่อสุขภาพเด็ก อาจนำไปสู่การเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง อาทิ โรคอ้วน เบาหวาน และความดันโลหิตสูง รวมไปถึงลดทอนความสามารถในการเรียนรู้ในระยะยาว

พฤติกรรมการเลือกซื้ออาหารและเครื่องดื่มในร้านค้าสะดวกซื้อของนักเรียน ปรากฏว่านักเรียนเลือกซื้ออาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพ คือ ขนมขบเคี้ยว เบเกอรี่ ฟาสต์ฟู้ด ขนมหวาน และเครื่องดื่มที่มีรสหวาน ชี้ให้เห็นว่านักเรียนบริโภคอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนมากรับประทานในช่วงมีเวลาว่าง หรือระหว่างรอผู้ปกครอง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องให้ความสนใจและดำเนินมาตรการจัดการแก้ปัญหาทั้งในระดับบุคคลและสภาพแวดล้อม (นงนุช ใจชื่น และคณะ, 2556)

การจำหน่ายอาหารว่างของโรงเรียนราชินี จัดจำหน่ายอาหารว่างให้กับครูและนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยส่วนมากนักเรียนที่เลือกซื้ออาหารว่างภายในโรงเรียน เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 มีการจัดสภาพแวดล้อม เมนู และการจัดจำหน่ายอาหารว่าง ให้เหมาะสมกับนักเรียน เช่น ไม่จำหน่ายน้ำอัดลม ขนมกรุบกรอบ อาหารและน้ำที่ปรุงรสด้วยน้ำตาลปริมาณมาก และอาหารแปรรูปที่อาจส่งผลเสียกับนักเรียน มีสถานที่สำหรับรับประทานอาหาร และการดูแลความสะอาดภายในบริเวณ แต่ยังคงมีนักเรียนบางส่วนออกไปซื้อน้ำหวาน น้ำอัดลม และขนมกรุบกรอบภายนอกโรงเรียน (อัมรา ทับทิมศรี, 2566)

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี เพื่อทราบพฤติกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย และศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภค และการตัดสินใจซื้ออาหารว่าง เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาหารว่าง และการจำหน่ายอาหารว่างของโรงเรียนราชินีให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน อีกทั้งยังเป็นฐานข้อมูลสำหรับการวางแผน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเลือกบริโภคอาหารว่างที่มีประโยชน์กับตนเองต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของการจำหน่ายอาหารว่างของโรงเรียนราชินี
2. เพื่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและพฤติกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามออนไลน์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนราชินี ในปีการศึกษา 2566 มีจำนวนทั้งสิ้น 724 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนราชินี ในปีการศึกษา 2566 มีจำนวนขั้นต่ำ 74 คน มีขั้นตอนกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรม G*power 3.1.9.2 ในการคำนวณตัวอย่าง แบบ Linear multiple regression: fixed model, single regression coefficient โดยกำหนดความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ 95% หรือกำหนดให้เกิดความคลาดเคลื่อนที่ .05 หรือ $\pm 5\%$ ทำให้เกิดขนาดตัวอย่างจำนวน 74 คน

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนราชินี ในปีการศึกษา 2566 และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาศัยความสมัครใจของผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยค้างนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ประกอบด้วยแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี ค่าใช้จ่ายต่อวันที่ได้รับจากผู้ปกครอง การเรียนเสริมช่วงเย็น และการบริโภคอาหารว่างช่วงเย็น มีลักษณะแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งเป็นข้อมูลระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale) ได้แก่ เพศ การเรียนเสริมช่วงเย็น และการบริโภคอาหารว่างช่วงเย็น ข้อมูลระดับมาตราอันดับ (Ordinal Scale) ได้แก่ ระดับชั้นปี และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนโรงเรียนราชินี มีลักษณะแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งเป็นข้อมูลระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ตอนที่ 3 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของการจำหน่ายอาหารว่างในโรงเรียนราชินี มีลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราอัตราภาคขั้น (Interval Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างสามารถแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การหาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามใช้การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อหาความตรงของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ด้วยการหาค่า IOC (Item Objective Congruence) พบว่า แบบสอบถามค่าคำนวณระหว่าง 0.50 - 1.00 และมีข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับแก้คำถาม ให้คำถามมีความสมบูรณ์มากขึ้น ก่อนนำไปแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้ (Try Out) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง จำนวน 30 คน และเมื่อรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของชุดแบบสอบถาม โดยกำหนดให้แบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นที่ 0.80 ขึ้นไป ผลการศึกษาพบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นที่ 0.93 ซึ่งถือว่ามีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับดีมาก สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล และพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียน การการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของการจำหน่ายอาหารว่างในโรงเรียนราชินี วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.00-1.50	น้อยที่สุด
1.51-2.50	น้อย
2.51-3.50	ปานกลาง
3.51-4.50	มาก
4.51-5.00	มากที่สุด

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี สามารถนำเสนอผลการวิจัยได้ ดังนี้

1) ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 แสดงความถี่และร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด	96	100
เพศ		
หญิง	93	96.88
ชาย	3	3.13
ระดับชั้นปี		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	39	40.63
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	54	56.25
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	3	3.13
ค่าใช้จ่ายต่อวันที่ได้รับจากผู้ปกครอง		
ไม่เกิน 25 บาท	12	12.50
26-50 บาท	45	46.88
51-75 บาท	24	25.00
76-100 บาท	12	12.50
100 บาท ขึ้นไป	3	3.13

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนเรียนเสริมช่วงเย็น(การบ้านเย็น)/วิชาพิเศษช่วงเย็นหรือไม่		
เรียน	69	71.88
ไม่เรียน	27	28.13
นักเรียนเคยบริโภคอาหารว่างช่วงเย็นของโรงเรียนราชินีหรือไม่		
เคย	96	100.0
ไม่เคย	-	-

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนเพศหญิง ร้อยละ 96.88 และเพศชาย ร้อยละ 3.13 ส่วนใหญ่ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 56.25 ค่าใช้จ่ายต่อวันที่ได้รับจากผู้ปกครอง 26-50 บาท ร้อยละ 46.88 นักเรียนเรียนเสริมช่วงเย็น ร้อยละ 71.88 นักเรียนเคยบริโภคอาหารว่างช่วงเย็นของโรงเรียนราชินี ร้อยละ 100

2) พฤติกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี

ตารางที่ 2 ความถี่และร้อยละของพฤติกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี จำแนกตามความถี่ในการบริโภคอาหารว่างในโรงเรียน และค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารว่างต่อวันโดยประมาณ

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ในการบริโภคอาหารว่างในโรงเรียน		
สัปดาห์ละ 1-2 วัน	48	50.00
สัปดาห์ละ 3-4 วัน	24	25.00
ทุกวัน	24	25.00
ค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารว่างต่อวันโดยประมาณ		
ไม่เกิน 25 บาท	45	46.88
26-50 บาท	42	43.75
51-75 บาท	9	9.38

จากตารางที่ 2 พบว่า ส่วนใหญ่ความถี่ในการบริโภคอาหารว่างในโรงเรียน ร้อยละ 50.00 และค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารว่างต่อวันโดยประมาณ ร้อยละ 46.88

ตารางที่ 3 ความถี่และร้อยละของพฤติกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี จำแนกตามประเภทอาหารว่างที่นักเรียนสนใจบริโภค

ประเภทอาหารว่างที่นักเรียนสนใจบริโภค	สนใจ		ไม่สนใจ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. อาหารคาว เช่น ขนมจีม ซาลาเปา ไก่ทอด อาหารจานเดียวต่าง ๆ	72	75.00	24	25.00
2. อาหารหวาน เช่น น้ำแข็งไส ขนมปังสังขยา เบเกอรี่ต่าง ๆ	66	68.75	30	31.25

ประเภทอาหารว่างที่นักเรียนสนใจบริโภค	สนใจ		ไม่สนใจ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. ผลไม้ เช่น แดงโม สับปะรด แคนตาลูป ฝรั่ง เป็นต้น	60	62.50	36	37.50
4. น้ำผักและน้ำผลไม้ เช่น น้ำกระเจี๊ยบ น้ำส้ม น้ำอัญชัน น้ำลำไย เป็นต้น	72	75.00	24	25.00
5. เครื่องดื่มร้อน-เย็น เช่น นมสด นมเย็น โกโก้ ช็อกโกแลต เป็นต้น	63	65.63	33	34.38

ตารางที่ 3 พบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมบริโภคอาหารว่างประเภท อาหารคาว เช่น ขนมจีบ ซาลาเปา ไก่ทอด อาหารจานเดียวต่าง ๆ ร้อยละ 75.00 และน้ำผักและน้ำผลไม้ เช่น น้ำกระเจี๊ยบ น้ำส้ม น้ำอัญชัน น้ำลำไย เป็นต้น ร้อยละ 75.00

ตารางที่ 4 ความถี่และร้อยละของพฤติกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชินี จำแนกตามรายการอาหารที่นักเรียนนิยมบริโภค

รายการอาหารที่นักเรียนนิยมบริโภค	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ลูกชิ้นปิ้ง	75	78.13	21	21.88
2. น้ำหวานต่าง ๆ เช่น น้ำกระเจี๊ยบ น้ำส้ม น้ำอัญชัน น้ำลำไย ฯ	75	78.13	21	21.88
3. ข้าวเหนียวไก่ทอด	69	71.88	27	28.13
4. ไมโล/โอวันติน	69	71.88	27	28.13
5. เกี๊ยวทอด	66	68.75	30	31.25
6. ก๋วยเตี๋ยวลูกชิ้นหมู	63	65.63	33	34.38
7. สปาเก็ตตี้ราดซอส	60	62.50	36	37.50
8. บะหมี่เกี๊ยวหมูแดง	57	59.38	39	40.63
9. ก๋วยเตี๋ยวลูกชิ้นปลา	54	56.25	42	43.75
10. ขนมจีบ	51	53.13	45	46.88
11. ซาลาเปา	51	53.13	45	46.88
12. แค้ก	51	53.13	45	46.88
13. น้ำแข็งไส	48	50.00	48	50.00
14. ส้มตำ	48	50.00	48	50.00
15. เอแคล์	45	46.88	51	53.13
16. คุกกี้	45	46.88	51	53.13
17. ก๋วยเตี๋ยวไก่ตุ๋น	42	43.75	54	56.25
18. ขนมปังสังขยา	39	40.63	57	59.38
19. ข้าวเหนียวหมูปิ้ง	36	37.50	60	62.50

รายการอาหารที่นักเรียนนิยมบริโภค	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20. ลาบ	36	37.50	60	62.50
21. ยำวุ้นเส้น	36	37.50	60	62.50
22. ก๋วยเตี๋ยวคั่วไก่	36	37.50	60	62.50
23. ขนมปังไส้ต่าง ๆ	36	37.50	60	62.50
24. ข้าวเหนียวหมูเค็ม	33	34.38	63	65.63
25. บะหมี่กรอบราดหน้า	27	28.13	69	71.88
26. ปอเปี๊ยะทอด	27	28.13	69	71.88
27. ผัดไทย	24	25.00	72	75.00
28. ยำหมูย่าง	18	18.75	78	81.25
29. ก๋วยเตี๋ยวลุยสวน	15	15.63	81	84.38
30. กระเพาะปลา	15	15.63	81	84.38
31. ขนมกวยซ่า	15	15.63	81	84.38
32. หมี่คลุก	9	9.38	87	90.63

พฤติกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี จำแนกตามรายการอาหารที่นักเรียนนิยมบริโภค ส่วนใหญ่บริโภคลูกชิ้นปิ้ง และน้ำหวานต่าง ๆ เช่น น้ำกระเจี๊ยบ น้ำส้ม น้ำอัดลม น้ำลำไย ฯ ร้อยละเท่ากัน 78.13 รองลงมาคือ ข้าวเหนียวไก่ทอด และไมโล/ไอวันติน ร้อยละ 71.88 เท่ากัน และเกี๊ยวทอด ร้อยละ 68.75

3) ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการบริโภคอาหารว่าง	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)	4.30	0.53	มาก
- รสชาติของอาหาร	4.25	0.79	มาก
- ความสะอาดและสดใหม่ของอาหาร	4.47	0.75	มาก
- อาหารมีความน่ารับประทานและหลากหลาย	4.16	0.94	มาก
- คุณค่าทางโภชนาการครบ 5 หมู่	4.53	0.66	มากที่สุด
- ปริมาณอาหารมีความเหมาะสม	4.09	0.85	มาก
ด้านราคา (Price)	4.16	0.70	มาก
- ราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพอาหาร	4.28	0.80	มาก
- ราคามีความเหมาะสมกับปริมาณอาหาร	3.94	0.90	มาก

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการบริโภคอาหารว่าง	\bar{x}	S.D.	การแปลผล
- เมนูอาหารมีหลายระดับราคาให้เลือก	4.19	0.89	มาก
- ราคาไม่สูงเกินไปเหมาะกับนักเรียน	3.97	0.96	มาก
- ระบุราคาสินค้าชัดเจน	4.41	0.66	มาก
ด้านการจัดจำหน่าย (Place)	4.16	0.77	มาก
- สถานที่จำหน่ายสินค้าและชำระเงินมีความสะดวก	4.16	0.98	มาก
- วิธีการจำหน่ายสินค้ามีความสะดวก	4.09	0.85	มาก
- วิธีการชำระเงินมีความเหมาะสม	4.13	0.93	มาก
- ช่วงเวลาการจำหน่ายสินค้ามีความเหมาะสม	4.25	0.79	มาก
ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion)	4.02	0.72	มาก
- การประชาสัมพันธ์รายการอาหารในแต่ละวัน	4.25	0.79	มาก
- การระบุข้อมูลทางโภชนาการหรือสารอาหารที่ควรได้รับในแต่ละวัน	3.97	0.89	มาก
- การรับฟังความคิดเห็นจากผู้บริโภค	4.06	0.87	มาก
- การเพิ่มเมนูสินค้าใหม่ตามความต้องการของผู้บริโภค	3.81	0.92	มาก
ด้านบุคคล (People)	4.17	0.79	มาก
- ผู้ขายสินค้าใช้คำพูดสุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส	4.06	1.00	มาก
- ผู้ขายสินค้าแต่งกายสะอาด เหมาะสม	4.38	0.78	มาก
- ผู้ขายสินค้ามีความกระตือรือร้นในการให้บริการ	4.09	0.88	มาก
- การบริการของผู้ขายสินค้ามีความชำนาญ	4.16	0.87	มาก
ด้านกระบวนการ (Process)	4.10	0.77	มาก
- ความรวดเร็วในการบริการของผู้ขายสินค้า	4.00	0.94	มาก
- การคิดราคาสินค้าของคุณครุมีความรวดเร็ว ถูกต้อง	4.19	0.85	มาก
- การผลิตสินค้าเพียงพอต่อความต้องการ	4.16	0.94	มาก
- การบริการชื้อกลับบ้านมีความสะดวกสบาย	4.06	1.06	มาก
ด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence)	4.32	0.71	มาก
- ภายในบริเวณจำหน่ายสินค้ามีความสะอาด ไม่มีเศษขยะ	4.22	0.78	มาก
- บรรยากาศโดยรวมของสถานที่รับประทานอาหารเช้า เช่น ไม่มีกลิ่น ความสว่างเพียงพอ	4.44	0.71	มาก
- โต๊ะอาหารและที่นั่งมีขนาดเหมาะสม เพียงพอต่อความต้องการ สะดวกต่อการรับประทานอาหารเช้า	4.25	0.83	มาก
- บริเวณสถานที่รับประทานอาหารเช้าอุปกรณ์อำนวยความสะดวก เช่น จุดล้างมือ จุดบริการชื้อน้ดื่ม จุดเก็บภาชนะ	4.38	0.82	มาก
ภาพรวมทุกด้าน	4.18	0.86	มาก

จากตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของการจำหน่ายอาหารว่างของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี พบว่า ภาพรวมนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินีมีส่วนประสมทางการตลาดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18 สามารถนำเสนอเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 ข้อแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ คุณค่าทางโภชนาการครบ 5 หมู่ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.53 รองลงมา คือ ความสะอาดและสดใหม่ของอาหาร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.47 และรสชาติของอาหารอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.25 ตามลำดับ

ด้านราคา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 ข้อแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ระบุราคาสินค้าชัดเจน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.41 รองลงมา คือ ราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพอาหาร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.28 และเมนูอาหารมีหลายระดับราคาให้เลือก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 ตามลำดับ

ด้านการจัดจำหน่าย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 ข้อแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ช่วงเวลาการจำหน่ายสินค้ามีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.25 รองลงมา คือ สถานที่จำหน่ายสินค้าและชำระเงินมีความสะดวก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 และวิธีการชำระเงินมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 ตามลำดับ

ด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.02 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 ข้อแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์รายการอาหารในต่อละวัน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.25 รองลงมา คือ การรับฟังความคิดเห็นจากผู้บริโภค อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06 และการระบุข้อมูลทางโภชนาการหรือสารอาหารที่ควรได้รับในแต่ละวัน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 ตามลำดับ

ด้านบุคคล พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 ข้อแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้ขายสินค้าแต่งกายสะอาด เหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.38 รองลงมา คือ การบริการของผู้ขายสินค้ามีความชำนาญ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 และผู้ขายสินค้ามีความกระตือรือร้นในการให้บริการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.09 ตามลำดับ

ด้านกระบวนการ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 ข้อแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การคิดราคาสินค้าของคุณครุมีความรวดเร็ว ถูกต้อง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 รองลงมา คือ การผลิตสินค้าเพียงพอต่อความต้องการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 และการบริการซื้อกลับบ้านมีความสะดวกสบาย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06 ตามลำดับ

ด้านลักษณะทางกายภาพ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.32 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 ข้อแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ บรรยากาศโดยรวมของสถานที่รับประทานอาหารดี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.44 รองลงมา คือ บริเวณสถานที่รับประทานอาหารมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.38 และโต๊ะอาหารและที่นั่งมีขนาดเหมาะสม เพียงพอต่อความต้องการ สะดวกต่อการรับประทานอาหาร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.25 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชินี ผู้วิจัยดำเนินการอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

พฤติกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี ส่วนใหญ่ นักเรียนบริโภคอาหารว่างในโรงเรียน สัปดาห์ละ 1-2 วัน ร้อยละ 50 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารว่างต่อวันไม่เกิน 25 บาท ร้อยละ 46.88 มีความสนใจบริโภคอาหารคาว น้ำผักและน้ำผลไม้ ร้อยละ 75 เท่ากัน นักเรียนนิยมบริโภคอาหารเมนู น้ำแข็งไส ข้าวเหนียวไก่ทอด ส้มตำ สปาเก็ตตี้ราดซอส ลูกชิ้นปิ้ง เกี้ยวทอด ขนมจีบ ซาลาเปา ก๋วยเตี๋ยวต่าง ๆ เค้ก ไม้โยไอวันดิน และน้ำหวานต่าง ๆ เกินร้อยละ 50 สามารถสรุปได้ว่าพฤติกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียน มีแนวโน้มที่ดีในการเลือกอาหารที่หลากหลายและมีความสนใจในอาหารที่มีคุณค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการและรสชาติที่ถูกปาก สอดคล้องกับ ปฐมา วิเศษเขตรการณ (2560) ที่เสนอว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีความถี่ในการบริโภคอาหารว่างประเภทแป้ง และน้ำตาลระหว่างมื้อในอาหารที่มีลักษณะเป็นของเหลว ของแข็ง เหนียวติดฟัน และละลายช้า 0-2 ครั้งต่อวัน และสอดคล้องกับ สุกัญญา บัวศรี และคณะ (2563) พบพฤติกรรมการบริโภคอาหารของเด็กวัยเรียนที่ เป็นประเภทอาหารที่มีน้ำตาลสูง เช่น ขนมหวานทำจากไข่แดง ร้อยละ 16.0 และเครื่องดื่มรสหวานขงชาย ร้อยละ 14.2 เนื้อสัตว์แปรรูป ร้อยละ 40.1 อาหารที่มีไขมันสูง เช่น หมูทอด เนื้อทอด ปลาทอด ร้อยละ 49.6 และการศึกษาในเรื่องพฤติกรรมการบริโภคอาหารว่างของเด็กนักเรียนยังได้รับการสนับสนุนจากงานวิจัยอื่น ๆ ที่ชี้ให้เห็นว่าเด็กมีแนวโน้มที่จะเลือกอาหารที่เป็นที่นิยมและสามารถเข้าถึงได้ง่าย ซึ่งอาจมีผลต่อสุขภาพในระยะยาว (Vandevijvere et al., 2018; Story et al., 2008) นอกจากนี้ การส่งเสริมการรับรู้เกี่ยวกับโภชนาการในกลุ่มนักเรียนจะช่วยให้พวกเขาสามารถเลือกอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการได้มากขึ้น (Contento, 2007) จึงควรมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่มุ่งเน้นการให้ความรู้ด้านโภชนาการและการเลือกอาหารอย่างเหมาะสม

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากนักเรียนให้ความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดโดยรวม สอดคล้องกับการศึกษาของอมรศรี แซ่ตัน และชญาภัทร กี่อารโย (2566) ที่พบว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผลิตภัณฑ์มีค่าเฉลี่ย 4.30 โดยเฉพาะคุณค่าทางโภชนาการครบ 5 หมู่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.53 นั้นสะท้อนถึงความสำคัญของการให้สารอาหารที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Kearney et al. (2019) ที่ชี้ให้เห็นว่าการเลือกอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการส่งผลดีต่อสุขภาพเด็ก นอกจากนี้ ความสะอาดและสดใหม่ของอาหารมีค่าเฉลี่ย 4.47 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Sutherland et al. (2018) ที่ยืนยันว่าความสะอาดมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจซื้ออาหาร ด้านราคา ค่าเฉลี่ย 4.16 แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนพึงพอใจกับความชัดเจนในการระบุราคาและความเหมาะสมของราคาเทียบกับคุณภาพอาหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bublitz et al. (2018) ที่แสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญกับราคาและความสัมพันธ์กับคุณภาพอาหาร ด้านการจัดจำหน่าย ค่าเฉลี่ย 4.16 ชี้ให้เห็นว่าช่วงเวลาการจำหน่ายและสถานที่จำหน่ายมีความเหมาะสม ส่วนด้านการส่งเสริมการตลาด ค่าเฉลี่ย 4.02 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการประชาสัมพันธ์และการรับฟังความคิดเห็นจากผู้บริโภคซึ่งสามารถเพิ่มความน่าสนใจและการเข้าถึงตลาดได้ (Kotler & Keller, 2016) นอกจากนี้ ด้านบุคคล มีค่าเฉลี่ย 4.17 แสดงถึงความพึงพอใจในบริการของผู้ขาย และด้านกระบวนการ ค่าเฉลี่ย 4.10 สะท้อนถึงความรวดเร็วและความสะดวกในการซื้อ ขณะที่ด้านลักษณะทางกายภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.32

ที่แสดงถึงบรรยากาศที่ดีของสถานที่รับประทานอาหาร ซึ่งช่วยสร้างประสบการณ์การรับประทานอาหารที่น่าพึงพอใจ ซึ่งการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การพัฒนาและปรับปรุงแต่ละด้านสามารถช่วยส่งเสริมการจำหน่ายอาหารว่างในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1) พฤติกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่บริโภคอาหารว่างในโรงเรียน สัปดาห์ละ 1-2 วัน ร้อยละ 50 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารว่างต่อวันใช้จ่ายไม่เกิน 25 บาท ร้อยละ 46.88 สนใจบริโภคอาหารคาว และน้ำผักและน้ำผลไม้ ร้อยละ 75 เท่ากัน นักเรียนนิยมบริโภคอาหารลำดับแรกคือ ลูกชิ้นปิ้ง และน้ำหวานต่าง ๆ ร้อยละ 78.13

2) ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินีภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ย 4.30 ด้านราคา มีค่าเฉลี่ย 4.16 ด้านการจัดจำหน่าย มีค่าเฉลี่ย 4.16 ด้านการส่งเสริมการตลาด มีค่าเฉลี่ย 4.02 ด้านบุคคล มีค่าเฉลี่ย 4.17 ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 4.10 ด้านลักษณะทางกายภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.322

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินีส่วนใหญ่บริโภคอาหารว่างในโรงเรียน สัปดาห์ละ 1-2 วัน ใช้จ่ายในการบริโภคอาหารว่างต่อวันไม่เกิน 25 บาท ความสนใจบริโภคอาหารคาว น้ำผักและน้ำผลไม้ ร้อยละ 75 เท่ากัน ดังนั้น การพัฒนาสินค้า และบริการในอนาคตจะต้องนำผลงานวิจัย ด้านส่วนประสมทางการตลาดภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคคล ด้านกระบวนการ และด้านลักษณะทางกายภาพ ดังกล่าวไปพิจารณาเพื่อจัดทำแผนการกำหนดราคา ผลิตภัณฑ์ การส่งเสริมการตลาด และลักษณะทางกายภาพ เพื่อกระตุ้นการบริโภคอาหารว่างงานนักเรียนให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นในแต่ละวัน ให้ความรู้เกี่ยวกับคุณค่าทางโภชนาการ กำหนดราคาให้อยู่ในขอบเขตที่นักเรียนเข้าถึงง่าย และแสดงให้เห็นถึงความคุ้มค่ากับราคา การจัดจำหน่ายให้มีความคล่องตัว และจัดสถานที่ให้มีความสะดวก สะอาด และบรรยากาศโดยรวมให้เหมาะกับการนั่งรับประทานอาหาร ส่วนด้านการจัดจำหน่าย ด้านบุคคล และด้านกระบวนการไม่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารว่างของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชินี ก็เป็นตัวแปรสำคัญที่ไม่ควรละเลย ควรนำไปพัฒนาสินค้า และบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการให้นักเรียนมีการบริโภคอาหารว่างอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและอาจส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารว่าง เช่น ความรู้ ข้อมูลสุขภาพ แนวทางการพัฒนาอาหารว่าง การจัดเมนูอาหารว่างในแต่ละวัน เป็นต้น

2) ควรศึกษาเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียนที่บริโภคอาหารว่าง เพื่อหาอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

3) การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยเชิงลึกที่สามารถนำไปใช้ประกอบการพิจารณาการขยายอาหารว่าง หรือการปรับปรุงการให้บริการต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กัญญรัตน์ เกียรติสุภา. (2561). *กรมอนามัย ผลสำรวจพฤติกรรมเด็กวัยเรียนยังพบมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสม ทั้งด้านการบริโภค สุขอนามัย ความปลอดภัย*. สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์.
- นงนุช ใจชื่น และ คณะ. (2556). *การซื้อและการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. คลังข้อมูลและความรู้ระบบสุขภาพ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส).*
- ปฐมมา วิเศษเขตรการณ. (2560). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารว่างประเภทแป้งและน้ำตาล ระหว่างมือของนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 อำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา. วารสารศูนย์อนามัยที่ 9 : วารสารส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม. 11(26), 98-112.*
- สุกัญญา บัวศรี และคณะ. (2563). *พฤติกรรมการบริโภคอาหาร ผักและผลไม้ของเด็กวัยเรียนในจังหวัดเชียงราย. พยาบาลสาร. 47(2), 24-36.*
- อมรศรี แซ่ตัน และชญากัณฑ์ ก่ออารีโย. (2566). *การใช้บริการร้านอาหารพื้นถิ่นของผู้บริโภค จังหวัดภูเก็ต. พัฒนาเทคนิคศึกษา. 35(125), 99-109.*
- อัมรา ทับทิมศรี. (2566). *หัวหน้ากลุ่มโภชนาการ โรงเรียนราชินี. สัมภาษณ์, 25 กันยายน.*
- Bublitz, M. G., Peracchio, L. A., & Block, L. G. (2018). How the price of food affects dietary choices in children. *Journal of Nutrition Education and Behavior, 50(3), 211-220.*
- Contento, I. R. (2007). Education and food: The role of nutrition education in preventing obesity. *Journal of Nutrition Education and Behavior, 39(4), S5-S12.*
- Kearney, J. M., McElhone, S., & O'Sullivan, L. (2019). The role of nutrition in child health: The impact of nutrition on health outcomes in children. *Public Health Nutrition, 22(4), 605-616.*
- Kotler, P., & Keller, K. L. (2016). *Marketing Management (15th ed.)*. Pearson.
- Story, M., Neumark-Sztainer, D., & French, S. (2008). Individual and environmental influences on adolescent eating behaviors. *Journal of the American Dietetic Association, 108(4), 568-578.*
- Sutherland, L. A., & Duffy, R. (2018). The role of food safety in consumer choice. *Food Quality and Preference, 70, 134-144.*
- Vandevijvere, S., Decker, E., & Lachat, C. (2018). The influence of food environments on dietary behavior and health. *International Journal of Environmental Research and Public Health, 15(8), 1692.*

การจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียน วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช

ณรงค์กร ทองหมื่น¹ และ ปิยะภัทร เดชสถิตย์^{2*}

รับบทความ 23 ตุลาคม 2566 แก้ไขบทความ 30 ตุลาคม 2567 ตอรับบทความ 21 พฤศจิกายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาและการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช (2) เปรียบเทียบลักษณะประชากรกับการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช และ (3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ซึ่งเป็น การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนที่กำลังศึกษาในประเภทวิชาคหกรรมของวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2566 จำนวน 80 คน โดยใช้การคำนวณด้วยโปรแกรม G*power ได้มาด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-Test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ผลการวิจัยพบว่า (1) การจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการประกอบอาชีพ ด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัย และด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่สนับสนุนการสอน และการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์อยู่ในระดับมาก (2) ลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม และสาขาวิชาต่างกัน มีการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราชไม่แตกต่างกัน และ (3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน และด้านสภาพแวดล้อม

คำสำคัญ: การตัดสินใจ; การศึกษาต่อ; วิชาคหกรรมศาสตร์

¹ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช

² คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

* ผู้ประสานงานหลัก : PIYAPHAT-D@rmutp.ac.th

The Educational Management Impact on Students' Decision to Pursue Home Economics at Nakhon Si Thammarat Vocational College

Narongkorn Thongmuen¹ and Piyaphat Detsathit^{2*}

Received 23 October 2023; Revised 30 October 2024; Accepted 21 November 2024

Abstract

The purposes of this research were to (1) study the opinions on educational management and the decision to pursue Home Economics among students at Nakhon Si Thammarat Vocational College, (2) compare demographic characteristics with the decision to pursue Home Economics, and (3) examine the factors influencing the decision to pursue Home Economics. The research was quantitative, using questionnaires to collect data from a sample group of 80 students enrolled in the Home Economics program at Nakhon Si Thammarat Vocational College for the academic year 2023. The sample was selected through a multi-stage random sampling method, with sample size calculation performed using the G*power program. The statistics used in the research included mean (\bar{x}), standard deviation (S.D.), t-test, one-way ANOVA, and multiple regression analysis. The results of the research revealed that (1) the overall educational management was at a high level. When considering each aspect individually, the highest levels were found in the areas of career preparation, college image, and student development activities. The other four aspects (curriculum, instructors, environment, and teaching materials and equipment) were also at a high level, and the decision to pursue Home Economics was also at a high level. (2) The demographic characteristics, including gender, age, cumulative GPA, and program of study, showed no significant difference in the decision to pursue Home Economics among students at Nakhon Si Thammarat Vocational College. (3) Three factors significantly influenced the decision to pursue Home Economics: curriculum, instructors, and environment, with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Decision; Further education; Home Economics subject.

¹ Nakhon Si Thammarat Vocational College

² Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

* Corresponding Author : PIYAPHAT-D@rmutp.ac.th

บทนำ

การศึกษาที่มีความสำคัญในหลายมิติ โดยเฉพาะในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะและความรู้ของบุคคล แต่ยังเป็นเครื่องมือที่สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงในสังคม และส่งเสริมการเจริญเติบโตในเศรษฐกิจและสังคม (สมชาย สวัสดิ์, 2560) โดยมีการมองเห็นการศึกษาผ่านบริบทต่าง ๆ ได้แก่ ด้านสังคม การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างความเข้าใจและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข การศึกษาช่วยให้บุคคลสามารถพัฒนาทักษะทางสังคม ความคิดเชิงวิพากษ์ และการตัดสินใจที่มีเหตุผลในสถานการณ์ต่าง ๆ (สมชาย สวัสดิ์, 2562) ด้านเศรษฐกิจ การศึกษาเป็นปัจจัยที่ช่วยให้บุคคลสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ (ธนกร คำแสง, 2561) และด้านวัฒนธรรม การศึกษามีบทบาทในการอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรม ความรู้ และภูมิปัญญาของท้องถิ่นไปยังคนรุ่นใหม่ (สมชาย สวัสดิ์, 2563) ซึ่งผู้เรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ทั้งนี้ โดยมุ่งหวังว่าจะนำไปสู่การพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม เป็นผู้มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (ธนวรรณ สะอ้าง, 2560) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาด้านสายอาชีพ เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและภูมิภาค มีภารกิจจัดและส่งเสริมการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพโดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพมีพันธกิจ

สภาพการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์พบว่าปัจจัยหลายประการ มีผลต่อการตัดสินใจของนักเรียน ซึ่งรวมถึงการจัดการศึกษาภายในสถาบัน การพัฒนาหลักสูตร คุณภาพของผู้สอน ภาพลักษณ์ของวิทยาลัย และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยเสริมสร้างทักษะและความสามารถให้กับนักเรียน ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าปัจจัยเหล่านี้ มีผลสำคัญในการกำหนดทิศทางการศึกษาต่อในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียน เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านหลักสูตร พบว่า การมีหลักสูตรที่ตอบโจทย์ ทั้งในด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคตเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ นักเรียนมักจะเลือกศึกษาต่อในสาขาที่มีหลักสูตรที่ชัดเจน และสามารถพัฒนาความสามารถด้านอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ภัทราวดี ชูทับ, 2563) ณาภาพผู้สอนสามารถพิจารณาได้จากหลายปัจจัย เช่น ความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน, วิธีการสอนที่เหมาะสม, การจัดการห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ, และการสื่อสารที่ชัดเจน รวมถึงความสามารถในการกระตุ้นความสนใจและการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน (Seduca, 2020) ผู้สอนที่มีคุณภาพจะต้องสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับความต้องการและสไตล์การเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละคน นอกจากนี้ ความพร้อมในการพัฒนาและการรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียนยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างคุณภาพการสอน (Fullan, 2015) การพัฒนาคุณภาพผู้สอนจึงไม่ใช่เพียงแค่การปรับปรุงความรู้เฉพาะด้าน แต่ยังเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะในการสื่อสารและการปรับการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัย ภาพลักษณ์ที่ดีของวิทยาลัย มีผลต่อการตัดสินใจของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อ นักเรียนมักจะเลือกวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงและมีภาพลักษณ์ที่ดี ในด้านการฝึกอบรมทักษะที่สามารถต่อยอดไปสู่การประกอบอาชีพได้ (วิลาวัลย์ นิลพรหม, 2565) และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดกิจกรรมที่เสริมทักษะและพัฒนาความสามารถทางด้านต่าง ๆ เช่น การฝึกปฏิบัติจริง หรือการจัด

กิจกรรมทางวิชาการ จะช่วยเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพและทำให้นักเรียนเห็นถึงคุณค่าของการศึกษาต่อในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (จันทร์เพ็ญ ชันธกุล, 2563)

นอกจากนี้ การตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์มักประสบกับปัญหาหลายประการที่มีผลต่อการเลือกอาชีพในอนาคต หนึ่งในปัญหาหลักคือความเข้าใจที่ไม่ชัดเจนเกี่ยวกับสาขานี้ เนื่องจากบางคนอาจมองว่าคหกรรมศาสตร์เป็นเพียงการเรียนรู้เกี่ยวกับงานบ้านหรือการทำอาหาร แต่จริง ๆ แล้วสาขานี้มีการเรียนการสอนที่ครอบคลุมหลายด้าน เช่น การบริหารจัดการบ้านเรือน การออกแบบและเทคโนโลยีในการจัดการทรัพยากร (Chinnapan, 2018) อีกทั้งยังมีปัญหาด้านทัศนคติจากสังคมที่มองว่าการศึกษาคหกรรมศาสตร์อาจไม่ได้เปิดโอกาสการทำงานที่หลากหลายและมีรายได้สูง ทำให้ผู้เรียนอาจลังเลหรือไม่มั่นใจในการเลือกสาขานี้ (Sangkapo, 2020) นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนข้อมูลหรือการแนะนำที่ดีจากครูหรือผู้ที่มีประสบการณ์ในสาขานี้ ส่งผลให้ผู้สนใจในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างมั่นใจ

วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตั้งอยู่เลขที่ 1076 ถนนราชดำเนิน ตำบลคลัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เปิดทำการสอน 3 ครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2481 โดยใช้ชื่อว่า โรงเรียนช่างเย็บเสื้อผ้า โดยใช้สถานที่ของโรงเรียนศิลปหัตถกรรม หน้าวัดวังตะวันออก พ.ศ. 2522 กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศแยกวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ออกเป็นวิทยาลัยเอกเทศ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช จึงเหลือ 2 วิทยาเขต คือ วิทยาเขต 1) วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช และวิทยาเขต 2) วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. 2523 กระทรวงศึกษาธิการประกาศแยกวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราชออกเป็นวิทยาลัยเอกเทศ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช จึงมีเพียงแห่งเดียว ปัจจุบันเปิดสอนตั้งแต่ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จนถึงระดับปริญญาตรี

จากการวิเคราะห์ปัจจัยเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า การจัดการศึกษาภายในวิทยาลัยอาชีวศึกษามีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์อย่างชัดเจน โดยเฉพาะในเรื่องของหลักสูตร การพัฒนาคุณภาพผู้สอน และการสร้างภาพลักษณ์ของวิทยาลัยที่ดี ดังนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ได้ 1) ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนกลยุทธ์ด้านการจัดการศึกษาการส่งเสริมการศึกษา ตลอดจนถึงการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน 2) ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ปรับปรุงนโยบายการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อ ประเภทวิชาคหกรรม ของวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช และสาขาวิชาอื่น ๆ ที่เปิดสอนไปด้วย 3) เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการงานด้านวิชาชีพ ให้ได้ตามความต้องการของผู้เรียน สถานประกอบการ ตลาดแรงงาน เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในการเพิ่มปริมาณผู้เรียนในด้านอาชีวศึกษาให้มากขึ้น เป็นแรงงานหลักในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าเศรษฐกิจ สังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

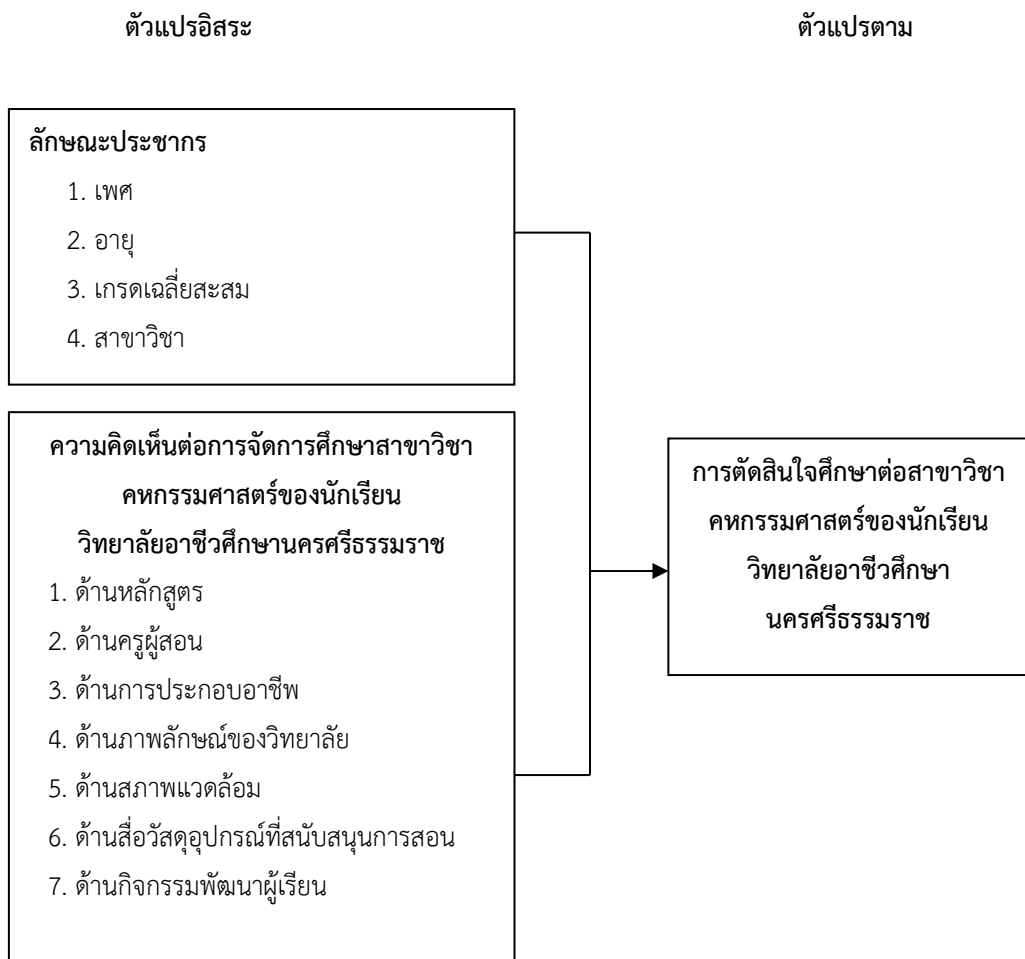
1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาและการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช

2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิด

การวิจัยเรื่องการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยได้ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะประชากร ปัจจัยทางการศึกษา 7 ด้าน และความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช และตัวแปรตาม ได้แก่ การตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาใน ประเภทวิชา คหกรรม ของวิทยาลัย อาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2566 จำนวน 137 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาใน ประเภทวิชาคหกรรมของวิทยาลัย อาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2566 รวมทั้งสิ้นจำนวน 80 คน (วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช, 2566) โดยทำการกำหนดขนาดและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การคำนวณด้วยโปรแกรม G*power โดยกำหนดความ น่าเชื่อถือของข้อมูลที่ 95% หรือกำหนดให้เกิดความคลาดที่ .05 หรือ $\pm 5\%$ ทำให้ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 80 คน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยการเลือกตัวอย่างเจาะจง (Purposive Sampling) โดยอาศัย ความสนใจของผู้ให้ข้อมูล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ประกอบด้วยแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) สาขาวิชา มีลักษณะแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งเป็นข้อมูลระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ตอนที่ 2 การจัดการศึกษาศึกษา 7 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านการประกอบอาชีพ ด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัย ด้านสภาพแวดล้อม ด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่สนับสนุนการสอน และด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราส่วนค่าขึ้น (Interval Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช มีลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราส่วนค่าขึ้น (Interval Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ที่เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างสามารถ แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ

1) การหาความตรงเชิงเนื้อหา โดยการประเมินความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ด้วยการประเมินหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความ เหมาะสมของข้อคำถาม จำนวน 3 คน กำหนดให้ทุกข้อคำถามต้องมีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ผลจากการประเมิน ความตรงเชิงเนื้อหา พบว่า คำถาม มีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีค่าจำนวนระหว่าง 1 และมี ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับแก้คำถามเพื่อให้คำถามมีความสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับแก้คำถามตาม ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองใช้

2) การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการนำแบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้ (Try Out) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง ที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของชุดแบบสอบถาม

โดยกำหนดให้แบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นที่ 0.80 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นที่ 0.99 ซึ่งถือว่ามีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงมาก สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน มีรายละเอียดดังนี้

1) การวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) สาขาวิชา โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2) การวิเคราะห์การจัดการศึกษาศึกษาและการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.00-1.50	น้อยที่สุด
1.51-2.50	น้อย
2.51-3.50	ปานกลาง
3.51-4.50	มาก
4.51-5.00	มากที่สุด

3) การเปรียบเทียบปัจจัยลักษณะทางประชากรกับการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สำหรับตัวแปรที่มีตัวแปรย่อย 2 ตัวแปร ได้แก่ เพศ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบค่าที (t-Test) และตัวแปรที่มีตัวแปรร้อยละมากกว่า 2 ตัวแปร ได้แก่ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) และสาขาวิชา ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยด้วยวิธี LSD

4) การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ด้วยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) แบบปกติ (Enter) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช สามารถนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. ลักษณะทางประชากร พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 81.25 มีอายุระหว่าง 16-18 ปี ร้อยละ 80.00 มีเกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 ร้อยละ 37.50 ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ร้อยละ 75.00

2. ความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาสาขาวิชาเกษตรกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช

ปัจจัยด้านการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ
1. ด้านหลักสูตร	4.41	0.50	มาก
- หลักสูตรที่เปิดสอนมีความทันสมัยและเป็นที่ยอมรับในปัจจุบันนี้	4.31	0.63	มาก
- หลักสูตรที่เปิดสอนตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน	4.38	0.66	มาก
- หลักสูตรที่เปิดสอนเน้นทางด้านสาขาวิชาชีพ	4.48	0.55	มาก
- หลักสูตรที่เปิดสอนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันมายาวนาน	4.43	0.61	มาก
- มีหลักสูตรให้เลือกเรียนได้อย่างหลากหลายสาขาอาชีพ	4.46	0.62	มาก
2. ด้านผู้สอน	4.49	0.50	มาก
- ผู้สอนมีชื่อเสียงทางด้านวิชาการ และวิชาชีพเป็นอย่างดี	4.38	0.56	มาก
- ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาให้กับผู้เรียน	4.49	0.62	มาก
- ผู้สอนได้พัฒนาความรู้ทักษะใหม่ ๆ เพิ่มพูนความสามารถอยู่เสมอ	4.50	0.64	มาก
- ผู้สอนได้ติดตามความรู้ใหม่ ๆ และนำมาประยุกต์ปรับใช้กับการเรียนการสอน	4.59	0.54	มากที่สุด
- ผู้สอนมีความพร้อมด้านวิชาการ เอกสาร ตำรา และคู่มือประกอบการสอน	4.50	0.60	มาก
3. ด้านการประกอบอาชีพ	4.54	0.49	มากที่สุด
- เป็นวิชาชีพที่สังคมยอมรับยกย่องและมีเกียรติในสังคม	4.53	0.55	มากที่สุด
- เป็นวิชาชีพที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ	4.55	0.55	มากที่สุด
- เป็นวิชาชีพที่ทำรายได้ดีสร้างฐานะให้มีความมั่นคงในอนาคต	4.50	0.62	มาก
- เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยทักษะความชำนาญและเทคนิคต่าง ๆ เป็นความสามารถเฉพาะทาง	4.59	0.52	มากที่สุด
- เป็นวิชาชีพที่จะต้องมีการพัฒนาให้มีความทันสมัยและทันต่อความต้องการตลาดอยู่เสมอ	4.53	0.64	มากที่สุด
4. ด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัย	4.52	0.51	มากที่สุด
- เป็นสถานศึกษาของรัฐที่มีชื่อเสียงมีความน่าเชื่อถือ และมีนักศึกษาที่จบออกไปสร้างชื่อเสียงอย่างมากมาเป็นที่ยอมรับของสังคม ตลาดแรงงาน และสถานประกอบการ	4.58	0.55	มาก
- เป็นสถานศึกษาที่เก่าแก่ที่มีความเชี่ยวชาญมีประสบการณ์ในด้านการจัดการเรียนการสอนมาช้านาน	4.53	0.55	มาก
- เป็นสถานศึกษาที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีความใกล้ชิดกับท้องถิ่น	4.49	0.64	มาก
- เป็นสถานศึกษาที่เปิดสอนหลากหลายสาขาวิชาชีพให้เลือกเรียน	4.51	0.57	มากที่สุด
- เป็นสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนที่ดี และมาตรฐานผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ	4.50	0.60	มาก

ปัจจัยด้านการศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับทัศนคติ
5. ด้านสภาพแวดล้อม	4.43	0.54	มาก
- สถานศึกษาจัดภูมิทัศน์สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่เป็นระเบียบสวยงาม ร่มรื่น น่าอยู่ น่าเรียน	4.44	0.59	มาก
- สถานศึกษาตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนที่มีความเจริญปลอดภัย และสะดวกต่อการเดินทางมาเรียน	4.48	0.57	มาก
- สถานศึกษามีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนไว้พร้อม	4.41	0.65	มาก
- สภาพแวดล้อมในห้องเรียนเอื้ออำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน ปฏิบัติประเภทวิชาคหกรรม มีแสงสว่างที่เพียงพอ ไม่มีเสียงรบกวน	4.40	0.69	มาก
- สถานศึกษาจัดให้มีการดูแลและมีระบบตรวจสอบเพื่อรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาในการเข้าออกอย่างเป็นระบบด้วยกล้องวงจรปิด และมีจุดคัดกรองป้องกันโรคระบาด	4.43	0.59	มาก
6. ด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่สนับสนุนการสอน	4.49	0.54	มาก
- มีสื่อวัสดุและอุปกรณ์ที่สนับสนุนการสอนครบทุกวิชาชีพ	4.49	0.64	มาก
- มีสื่อวัสดุและอุปกรณ์ที่สนับสนุนการสอนที่มีความทันสมัยตรงตามสาขาวิชาชีพ	4.40	0.65	มาก
- มีสื่อวัสดุและอุปกรณ์ที่สนับสนุนการสอนที่ความถูกต้องและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาชีพ	4.53	0.59	มากที่สุด
- มีสื่อวัสดุและอุปกรณ์ที่สนับสนุนการสอนที่สร้างความสนใจให้กับผู้เรียนได้เกิดการใฝ่เรียนใฝ่รู้ในเรื่องในเรื่องราวที่ต้องการศึกษา	4.51	0.62	มากที่สุด
- มีสื่อวัสดุและอุปกรณ์ที่สนับสนุนการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดกระบวนการเรียนรู้และการคิดวิเคราะห์อย่างพอเพียง	4.53	0.59	มากที่สุด
7. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.52	0.50	มากที่สุด
- มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรในรายวิชา เช่น การศึกษานอกสถานที่ การสัมมนาวิชาการ การฝึกปฏิบัติฯ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และเพิ่มศักยภาพผู้เรียนในการนำความรู้ทักษะไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม	4.54	0.59	มากที่สุด
- มีการสนับสนุน และส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาอัตลักษณ์ของผู้เรียน (สร้างสรรค์ สามัคคี มีจิตอาสาต่อสังคม) ผ่านองค์กรนักเรียนต่างๆ เช่น สถานักเรียน สโมสรนักเรียน ชมรมกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	4.50	0.53	มาก
- มีกิจกรรมการจัดการแข่งขันทักษะวิชาชีพ ระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ ในประเภทวิชาคหกรรม และสาขาวิชาชีพอื่น ๆ	4.51	0.55	มากที่สุด

ปัจจัยด้านการศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับทัศนคติ
- มีการสนับสนุนและส่งเสริมผู้เรียนในการเข้าร่วมการแข่งขันทักษะวิชาชีพประเภทคหกรรมที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายใน และภายนอกสถานศึกษาในการสร้างเสริมทักษะและประสบการณ์ให้กับผู้เรียน	4.55	0.55	มากที่สุด
- มีการสนับสนุนให้ผู้เรียนประเภทวิชาคหกรรมได้มีศักยภาพในการแสดงผลงานวิชาชีพพร้อมทั้งแนะแนวทางการศึกษาต่อประเภทวิชาชีพคหกรรมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.50	0.60	มาก
ภาพรวม	4.49	0.47	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ย 4.54 ด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ย 4.52 และด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.52 และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 4.41 ด้านผู้สอน มีค่าเฉลี่ย 4.49 ด้านสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 4.43 และด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่สนับสนุนการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.49

3. การตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 2 การตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช

การตัดสินใจศึกษาต่อ	\bar{x}	S.D.	ระดับทัศนคติ
- เลือกเข้าศึกษาเพราะคิดว่าเหมาะสมกับตนเอง	4.36	0.75	มาก
- ต้องการความรู้เพิ่มเติม	4.39	0.70	มาก
- มีรุ่นพี่/ญาติ แนะนำ	4.15	0.84	มาก
- หากจบในระดับที่สูงขึ้นจะมีโอกาสในอาชีพมากขึ้น	4.46	0.65	มาก
- เลือกตามประชาสัมพันธ์	4.11	0.75	มาก
- ตัดสินใจด้วยตนเอง	4.53	0.62	มากที่สุด
- เป็นความต้องการของผู้ปกครอง	4.06	1.02	มาก
- ค่าใช้จ่ายถูกกว่าที่อื่น	4.18	0.90	มาก
- สะดวกต่อการเดินทางมาศึกษา	4.34	0.76	มาก
- จะแนะนำให้รุ่นน้อง/เพื่อน/ญาติ มาศึกษา	4.38	0.80	มาก
ภาพรวม	4.30	0.60	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ตัดสินใจด้วยตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.53 รองลงมาคือ หากจบในระดับที่สูงขึ้นจะมีโอกาส

ในอาชีพมากขึ้น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.46 และต้องการความรู้เพิ่มเติม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.39 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ เป็นความต้องการของผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะประชากร มีการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราชแตกต่างกัน พบว่า เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม สาขาวิชา มีการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราชไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช

ตารางที่ 3 สมการถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช

Model		Unstandardized		Standardized		t	Sig.
		Coefficients	Std. Error	Coefficients	Beta		
		β					
การตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชา	ค่าคงที่	.601	.439			1.370	.175
คหกรรมศาสตร์	ด้านหลักสูตร (Curriculum)	.454	.165	.382		2.754	.007*
	ด้านผู้สอน (Instructors)	-.781	.199	-.656		-3.932	.000*
	ด้านการประกอบอาชีพ (Career)	.226	.221	.185		1.021	.311
	ด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัย (Image)	.276	.227	.236		1.215	.228
	ด้านสภาพแวดล้อม (Environment)	.445	.190	.402		2.342	.022*
	ด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่สนับสนุนการสอน (Materials)	.116	.206	.105		0.565	.574
	ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (Activities)	.097	.255	.081		0.379	.706
R = .773		R ² = .597		Adjusted R Square = .558		Std. Error of the Estimate = 0.398	
F = 15.234		Sig. = .001*					

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช เพื่อหาตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช พบว่า มี 3 ปัจจัย ได้แก่

1) ปัจจัยด้านหลักสูตร มีผลทางบวกต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ เพิ่มขึ้น .454 หน่วย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 52.70

2) ปัจจัยด้านผู้สอน มีผลทางลบต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ โดยลดลง -.781 หน่วย หรือลดลงร้อยละ -78.10

3) ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัย มีผลทางบวกต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ เพิ่มขึ้น .445 หน่วย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 44.50

จากผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช สามารถเขียนสมการพยากรณ์ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .601 + .454 (\text{Curriculum}) - .781 (\text{Instructors}) + .445 (\text{Environment})$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .382 (\text{Curriculum}) - .656 (\text{Instructors}) + .402 (\text{Environment})$$

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ผู้วิจัยดำเนินการอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการประกอบอาชีพ ด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัย ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่สนับสนุนการสอน ทั้งนี้ เนื่องจากผู้เรียนให้ความสำคัญต่อการเลือกเรียนตามปัจจัยการจัดการศึกษาหลักสูตรที่เปิดสอนเน้นทางด้านสาขาวิชาชีพ ผู้สอนได้ติดตามความรู้ใหม่ ๆ นำมาประยุกต์ปรับใช้กับการเรียนการสอน เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยทักษะความชำนาญและเทคนิคต่าง ๆ เป็นสถานศึกษาของรัฐที่มีชื่อเสียง มีความน่าเชื่อถือ สถานศึกษาจัดให้มีการดูแลและมีระบบตรวจสอบเพื่อรักษาความปลอดภัย มีสื่อ วัสดุและอุปกรณ์ที่สนับสนุนการสอนที่มีความทันสมัยตรงตามสาขาวิชาชีพมีการสนับสนุนและส่งเสริมผู้เรียนในการเข้าร่วมการแข่งขันทักษะวิชาชีพประเภทคหกรรมที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอก นอกจากนี้ ปัจจัยสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในการเข้าสู่ตลาดงาน และสร้างความประทับใจในภาพลักษณ์ของสถาบันการศึกษา รวมถึงการพัฒนาทักษะที่ไม่จำกัดเฉพาะการเรียนในห้องเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ ธนวรรณ สอ้าง (2560) ที่นำเสนอไว้ว่า ผู้เรียนให้ความสำคัญต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาคหกรรม ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประเภทวิชาคหกรรมของผู้เรียนที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี โดยเฉพาะ ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ด้านการประกอบอาชีพ ด้านภาพลักษณ์ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านสื่อ-วัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการประกอบอาชีพได้รับการประเมินในระดับมากที่สุดนั้นสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พัทธนันท์ มณีโคตร (2562) ที่พบว่า การเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในการเข้าสู่อาชีพหลังจากจบการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจาก นักเรียน

ส่วนใหญ่เลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาอาชีววะ เพราะมีเป้าหมายในการทำงานที่มีอาชีพที่มั่นคงและสามารถเข้าทำงานได้ทันทีหลังเรียนจบ ในด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัย การที่นักเรียนพึงพอใจและเห็นว่าภาพลักษณ์ของวิทยาลัยดีนั้น สอดคล้องกับการศึกษาของ อัญชลี โสภณ (2564) ที่กล่าวว่า ภาพลักษณ์ที่ดีของสถาบันการศึกษามีผลต่อการดึงดูดนักเรียนเข้าศึกษาต่อ เนื่องจากการรับรู้ในแง่บวกจะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นในตัวสถาบันและเสริมสร้างชื่อเสียงในวงการ การศึกษารวมถึงในตลาดแรงงาน ในส่วนของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ได้รับการประเมินในระดับมากที่สุดนั้น ก็เชื่อมโยงกับผลการศึกษาของ วราภรณ์ ยอดจันทร์ (2563) ซึ่งได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมทั้งด้านทักษะวิชาชีพและทักษะชีวิต การมีส่วนร่วมในกิจกรรมช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถและทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและการทำงานได้ดียิ่งขึ้น และด้านที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่สนับสนุนการสอนนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภรณ์ แก้วคำ (2561) ที่พบว่า การออกแบบหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของตลาดงาน รวมถึงการมีผู้สอนที่มีคุณภาพและทักษะการสอนที่เหมาะสม เป็นปัจจัยที่ช่วยเพิ่มคุณภาพของการศึกษาภายในวิทยาลัยอาชีวศึกษา นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนที่ดีและการมีสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถสนับสนุนการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับสูง

การตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายความคิดแล้ว พบว่า ตัดสินใจด้วยตนเอง หากจบในระดับที่สูงขึ้นจะมีโอกาสในอาชีพมากขึ้นต้องการความรู้เพิ่มเติม จะแนะนำให้รุ่นน้อง/เพื่อน/ญาติ มาศึกษา เลือกเข้าศึกษาเพราะคิดว่าเหมาะสมกับตนเองสะดวกต่อการเดินทางมาศึกษา ค่าใช้จ่ายถูกกว่าที่อื่น มีรุ่นพี่/ญาติ แนะนำ เลือกตามประชาสัมพันธ์ และ เป็นความต้องการของผู้ปกครอง และสอดคล้องกับการวิจัยหลายฉบับที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา โดยเฉพาะปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนในสาขาวิชาที่มีโอกาสการทำงานสูงและเหมาะสมกับความต้องการของตนเอง เช่น การเลือกศึกษาในสาขาที่สะดวกต่อการเดินทาง ค่าใช้จ่ายไม่สูง หรือการแนะนำจากผู้ปกครองและคนใกล้ชิด เป็นต้น ดังนั้น การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เนื่องจากมีโอกาสในอาชีพที่ดีขึ้นและการศึกษาต่อในระดับสูงสะท้อนถึงความต้องการที่จะพัฒนาตนเองและเพิ่มโอกาสในตลาดงาน ซึ่งตรงกับผลการศึกษาของ สุพรรณิ บุญสวัสดิ์ (2562) ที่พบว่า นักเรียนมีการตัดสินใจศึกษาต่อในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งที่สามารถรองรับความต้องการทางตลาดแรงงาน และสามารถสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพที่มั่นคงได้มากขึ้น นอกจากนี้ การที่นักเรียนเลือกเข้าศึกษาต่อเพราะได้รับการแนะนำจากผู้ปกครองหรือรุ่นพี่แสดงให้เห็นถึงบทบาทของเครือข่ายสังคมในกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งตรงกับการศึกษาโดย อภิชาติ ชัยสวัสดิ์ (2563) ที่พบว่า การแนะนำจากคนใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ หรือผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานในสาขาวิชาเดียวกันมีผลอย่างมากต่อการตัดสินใจของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อ ส่วนการที่ค่าใช้จ่ายของการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษามีราคาถูกกว่าที่อื่น ก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่นักเรียนพิจารณาเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชานี้ ซึ่งสามารถเปรียบเทียบได้กับการศึกษาของ นงลักษณ์ สืบเสนาะ (2564) ที่ได้ศึกษาผลกระทบของค่าใช้จ่ายในการเลือกสาขาวิชาการศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษา และพบว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียน เป็นปัจจัยที่สำคัญที่นักเรียนใช้ในการตัดสินใจเลือกสถาบันการศึกษา และการตัดสินใจตามประชาสัมพันธ์หรือการเลือกสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของผู้ปกครองยังคงมีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจของนักเรียน ซึ่งแสดงถึงความสำคัญของการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ในการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับสาขาวิชาที่มีความต้องการในตลาดแรงงานหรือที่มีโอกาสในการพัฒนาตนเองได้

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะประชากรต่างกันการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช พบว่า เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม สาขาวิชาที่มีการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจากผู้เรียนทั้งเป็นเพศชายและหญิงมีความสำคัญต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาคหกรรม ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สอดคล้องกับการศึกษาของ ธนวรรณ สอ้าง (2560) ที่นำเสนอไว้ว่า ผู้เรียน ทั้งเป็นเพศชายและหญิงมีความสำคัญต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาคหกรรม ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี ดังนั้น ครู ผู้ปกครองของนักเรียน/นักศึกษา ควรให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน อายุ กับการเลือกเรียนประเภทวิชาคหกรรม ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัย พบว่า อายุของของผู้เรียนมีความสัมพันธ์ต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาคหกรรม ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) กับการเลือกเรียนประเภทวิชาคหกรรม ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัย พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ของผู้เรียน มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาคหกรรม ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชา พบว่า มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และยังสอดคล้องกับการวิจัยอื่น ๆ ที่ได้ศึกษาในประเด็นเดียวกัน โดยการตัดสินใจในการเลือกสาขาวิชาอาชีวศึกษาไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ หรืออายุ แต่จะขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะอาชีพและความเหมาะสมกับสาขาวิชานั้น ๆ สอดคล้องกับการศึกษาของ ภัทราวดี ชูทับ (2563) พบว่า เพศและอายุของนักเรียนไม่ได้มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาอาชีวศึกษา โดยเฉพาะในสาขาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ เช่น สาขาคหกรรมศาสตร์ ซึ่งมักได้รับความสนใจจากทั้งนักเรียนชายและหญิงอย่างเท่าเทียมกัน ขึ้นอยู่กับความสนใจและทักษะของแต่ละบุคคลมากกว่าปัจจัยภายนอกเหล่านี้ ส่วนในแง่ของเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) สอดคล้องกับการศึกษาของ พรรณทิพย์ พันธุ์กุล (2564) ระบุว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมสูงหรือไม่สูงไม่ได้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในสาขาวิชาอาชีวศึกษาในระยะยาว เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่เลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาอาชีวะตามความสนใจและความถนัดของตนเองมากกว่าการคำนึงถึงผลการเรียนในระดับมัธยม และในส่วนของสาขาวิชาที่เรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ วิลาวัลย์ นิลพรหม (2565) พบว่า สาขาวิชาที่นักเรียนเคยศึกษามาไม่ได้มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกเรียนในสาขาวิชาอาชีวศึกษา เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่มีการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาอาชีวะจากปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความสนใจส่วนบุคคล โอกาสในการประกอบอาชีพ และความเหมาะสมของสาขาวิชาในตลาดงานมากกว่าการเลือกตามความเกี่ยวข้องของสาขาวิชาก่อนหน้านี้

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช พบว่า มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านผู้สอน และปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัย ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงผลกระทบของปัจจัยทั้งทางบวกและลบต่อการตัดสินใจของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มีความสอดคล้องกับการศึกษาในบริบทอื่น ๆ ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักเรียนอาชีวะ สอดคล้องกับการศึกษาของ ธนวรรณ สอ้าง (2560) ที่นำเสนอไว้ว่า นักเรียน/นักศึกษาให้ความสำคัญด้านสภาพแวดล้อมของวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ อีก 4 ด้าน ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยให้สวยงามร่มรื่น น่าอยู่

รวมทั้งวิทยาลัยควรตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน และสะดวกต่อการเดินทางมาเรียน มีความพร้อมของอาคารและสถานที่ บริเวณสถานที่ภายในวิทยาลัย ตลอดจนอาคาร ห้องเรียนมีความสะอาด เรียบร้อย เป็นสัดส่วนถูกสุขลักษณะ สภาพแวดล้อมในห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เช่น มีแสงสว่างเพียงพอ และไม่มีเสียงรบกวน มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีบรรยากาศแห่งความอบอุ่นปลอดภัย มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์การเรียนการสอน ที่ทันสมัย มีอุปกรณ์การเรียนการสอน และการปฏิบัติการอย่างเพียงพอ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการศึกษา เช่น ห้องสมุดมีหนังสือประกอบการเรียนที่ทันสมัยเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจที่ดียิ่งขึ้น สำหรับนักเรียน/นักศึกษา เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านหลักสูตร: การที่หลักสูตรมีผลทางบวกต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่อการตัดสินใจเพิ่มขึ้น .454 หน่วย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 52.70 สอดคล้องกับการวิจัยของ จันทรเพ็ญ ชันธุกุล (2563) ที่พบว่า นักเรียนมักจะเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาที่มีหลักสูตรที่เหมาะสมและสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดงานได้ดี โดยเฉพาะในวิชาชีพที่ต้องการทักษะเฉพาะทาง ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ส่วนปัจจัยด้านผู้สอน: การที่ปัจจัยด้านผู้สอนมีผลทางลบต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช โดยลดลง -.781 หน่วย หรือ ลดลงร้อยละ -78.10 เป็นผลที่น่าสนใจ สอดคล้องกับการศึกษาของทิพย์ภรณ์ ยงธนา (2565) ที่กล่าวว่า ภาพลักษณ์ของสถาบันการศึกษาเป็นปัจจัยที่นักเรียนและผู้ปกครองให้ความสำคัญในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาต่อไป โดยเฉพาะวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในด้านการฝึกอบรมวิชาชีพ และสามารถประกันโอกาสในการหางานได้ ซึ่งส่งผลให้วิทยาลัยมีการรับสมัครนักเรียนที่มีความต้องการเข้าศึกษามากขึ้น ซึ่งจากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยทั้ง 3 ด้านที่กล่าวถึงมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อตัดสินใจศึกษาต่อในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ โดยการออกแบบหลักสูตรที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน การพัฒนาคุณภาพผู้สอนให้สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการเสริมสร้างภาพลักษณ์ของวิทยาลัยที่ดี สามารถดึงดูดนักเรียนและทำให้พวกเขาตัดสินใจศึกษาต่อในสาขาวิชานั้นได้

สรุปผลการวิจัยข้อเสนอแนะ

1. ความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการประกอบอาชีพ ด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัย และด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่สนับสนุนการสอน
2. การตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ตัดสินใจด้วยตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ หากจบในระดับที่สูงขึ้นจะมีโอกาสในอาชีพมากขึ้น อยู่ในระดับมาก และต้องการความรู้เพิ่มเติม อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ เป็นความต้องการของผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก
3. ลักษณะประชากร มีการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราชแตกต่างกัน พบว่า เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม สาขาวิชา มีการตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราชไม่แตกต่างกัน

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา นครศรีธรรมราช พบว่า มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านผู้สอน และปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1) นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองต่อโจทย์ตลาดงาน ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงาน โดยเสริมทักษะที่จำเป็นในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ เช่น การฝึกปฏิบัติ ในสถานการณ์จริง และการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้สอนและการสนับสนุนการเรียนการสอน การเพิ่มทักษะการสอนของผู้สอนและจัดหาสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3) นำไปใช้เป็นแนวทางในการเสริมภาพลักษณ์ของวิทยาลัย ควรสร้างความน่าเชื่อถือและเพิ่มภาพลักษณ์ของวิทยาลัยผ่านการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ เช่น การจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาทักษะอาชีพ หรือการสร้างเครือข่ายกับองค์กรต่าง ๆ

4) นำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการตลาดตัดสินใจศึกษาต่อ ควรมีการสนับสนุนการตลาดตัดสินใจศึกษาต่อ โดยการให้ข้อมูลที่ชัดเจนและโปร่งใสเกี่ยวกับโอกาสในอาชีพและการพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น โดยการใช้ข้อมูลจากรุ่นพี่ และผู้ปกครองเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาต่อยอดควรเน้นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในระยะยาวและการพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอนในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ เช่น 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของนักศึกษาคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในประเภทอาชีวศึกษา และ 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในคุณวุฒิต่ออาชีวศึกษาระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

เอกสารอ้างอิง

จันทร์เพ็ญ ชันชะกุล. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาอาชีวศึกษาของนักเรียน.

วารสารการศึกษารพัฒนาวิชาชีพ, 10(1), 102-118.

จันทร์เพ็ญ ชันชะกุล. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาอาชีวศึกษาของนักเรียน. *วารสาร*

การศึกษากับการพัฒนาอาชีพ, 8(2), 42-58.

ทิพย์ภรณ์ ยงธนา. (2565). ภาพลักษณ์ของวิทยาลัยและผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาอาชีพ. *วารสาร*

การศึกษาและการพัฒนาอาชีพ, 7(3), 112-125.

ธนภรณ์ แก้วคำ. (2561). การออกแบบหลักสูตรการศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดงาน.

วารสารวิจัยและพัฒนาอาชีพศึกษา, 12(3), 99-112.

- จนวรรณ สอ้าง. (2560). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาคหกรรมในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของผู้เรียน วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี. หลักสูตร คหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- จนากร คำแสง. (2561). การศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์และผลกระทบต่อเศรษฐกิจ. *วารสารเศรษฐศาสตร์การศึกษา*, 12(4), 100-115.
- ชญญารัตน์ พูลผล. (2564). คุณภาพของผู้สอนและผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาอาชีวศึกษา. *วารสารพัฒนา การศึกษาวิชาชีพ*, 9(1), 35-49.
- นงลักษณ์ สืบเสนาะ. (2564). ผลกระทบของค่าใช้จ่ายในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาอาชีวศึกษา. *วารสารอาชีวศึกษาพัฒนา*, 15(4), 99-112.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรรณทิพย์ พันธุ์กุล. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาอาชีวศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษา. *วารสารวิจัย และพัฒนาอาชีวศึกษา*, 11(3), 88-102.
- พัทธนันท์ มณีโคตร. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา. *วารสารการศึกษาและการพัฒนา*, 10(2), 45-60.
- ภัทราวดี ชูทับ. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาอาชีวศึกษาของนักเรียน. *วารสาร การศึกษาและการพัฒนา*, 13(2), 45-59.
- ภัทราวดี ชูทับ. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาอาชีวศึกษาของนักเรียน. *วารสาร การศึกษากับพัฒนาอาชีวศึกษา*, 8(2), 42-58.
- วารภรณ์ ยอดจันทร์. (2563). การพัฒนาผู้เรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา: กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะวิชาชีพและทักษะชีวิต. *วารสารพัฒนาการศึกษา*, 8(1), 22-35.
- วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช. (2566). สถิตินักเรียนนักศึกษา. นครศรีธรรมราช: วิทยาลัยอาชีวศึกษา นครศรีธรรมราช.
- วิลาวัลย์ นิลพรหม. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในสาขาวิชาอาชีวศึกษาของนักเรียน. *วารสารการศึกษาชั้นสูง*, 10(1), 23-35.
- วิลาวัลย์ นิลพรหม. (2565). ภาพลักษณ์ของวิทยาลัยและผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาอาชีวศึกษา. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาการอาชีวศึกษา*, 7(3), 112-125.
- สมชาย สวัสดิ์. (2560). *การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งประเทศไทย.
- สมชาย สวัสดิ์. (2562). บทบาทของการศึกษาต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ. *วารสารการศึกษาไทย*, 18(3), 45-59.
- สมชาย สวัสดิ์. (2563). *การศึกษากับพัฒนาที่ยั่งยืน*. สืบค้นจาก <https://www.education4sustainabledevelopment.org>
- สุพรรณิ บุญสวัสดิ์. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับปวช. สาขาวิชา การโรงแรม. *วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษา*, 12(3), 45-60.
- อภิชาติ ชัยสวัสดิ์. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในการศึกษาอาชีวศึกษา. *วารสารการศึกษา และการเรียนรู้*, 8(2), 123-137.
- อัญชลี โสภณ. (2564). ภาพลักษณ์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาและการดึงดูดนักเรียน. *วารสารอาชีวศึกษา*, 15(4), 99-112.

Chinnapan, A. (2018). Challenges in promoting home economics education. *Journal of Educational Studies*, 40(1), 55-70.

Fullan, M. (2015). *The new meaning of educational change* (5th ed.). Teachers College Press.

Sangkapo, T. (2020). Perceptions of home economics education: Issues and opportunities. *Thai Journal of Education*, 22(3), 102-117.

Seduca, M. (2020). The quality of teaching: A multi-dimensional approach. *Journal of Educational Research*, 45(2), 123-139.

การพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสด บนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live

พรภัสสร ปริณูชาญกุล¹ กุลธิดา ธรรมวิวัฒน์^{1*} ธีรสุทธิ์ บินสะตีระ² และ ธนพร นิรุตติศาสตร์²

รับบทความ 28 มิถุนายน 2567 แก้ไขบทความ 11 พฤศจิกายน 2567 ตอรับบทความ 21 พฤศจิกายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาและประเมินคุณภาพของดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live โดยผู้เชี่ยวชาญ (2) ประเมินผลการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง และ (3) ประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live 2) แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาและด้านสื่อการนำเสนอ 3) แบบประเมินผลการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ บุคคลทั่วไปที่เข้ามาชมวิดีโอบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live ดำเนินการโดยวิธีสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลากจากบุคคลทั่วไปที่เคยชมดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live และยินดีตอบแบบสอบถาม จำนวน 50 คน ผลการพัฒนาได้ดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live จำนวน 1 คลิป ความยาว 4.46 นาที ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า มีผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.75) ผลการประเมินคุณภาพด้านสื่อการนำเสนออยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.69) ผลการประเมินด้านการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.47) และผลประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.52) ดังนั้น ดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ได้จริง

คำสำคัญ: การประชาสัมพันธ์; ดิจิทัลคอนเทนต์; สำนักข่าวไทย

¹ รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

² นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

* ผู้ประสานงานหลัก : kuntida.tha@kmutt.ac.th

The Development of Digital Content for Public Relations Live Broadcast Programs on the Thai News Agency Live Platform

Pornpapatsorn Princhankol¹ Kuntida Thamwipat^{1*} Terasut Binsatera²
and Thanaporn Niruttisart²

Received 28 June 2024; Revised 11 November 2024; Accepted 21 November 2024

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop and evaluate the quality of digital content for public relations live broadcast programs on the Thai News Agency Live platform by experts, 2) to assess the perception of the sample group, and 3) to evaluate the satisfaction of the sample group with the developed digital content for public relations live broadcast programs on the Thai News Agency Live platform. The tools used in the research include: 1) digital content for public relations live broadcast programs on the Thai News Agency Live platform, 2) quality assessment form for content and presentation media, 3) perception assessment form for the sample group, and 4) satisfaction assessment form for the sample group. The sample group in this study consisted of 50 general individuals who had watched the video clip on the Thai News Agency Live platform, selected by simple random sampling by drawing lot from those who had previously watched the digital content for public relations live broadcast programs on the Thai News Agency Live platform and were willing to answer the questionnaires. The result of the development was a 4.46-minute-long digital content clip for public relations live broadcast programs on the Thai News Agency Live platform. The evaluation by experts showed that the content quality was at a good level ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = 0.75), the presentation media quality was at a good level ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = 0.69), the perception of the sample group was at the highest level ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.47), and the satisfaction of the sample group was at the highest level ($\bar{x} = 4.69$, = S.D. 0.52). Therefore, the developed digital content for public relations live broadcast programs can be practically used.

Keywords: Public Relations; Digital Content; Thai News Agency Live

¹ Associate Professor. Dr., Faculty of Industrial Education and Technology, King Mongkut's University of Technology Thonburi

² Student, Faculty of Industrial Education and Technology, King Mongkut's University of Technology Thonburi

*Corresponding Author : kuntida.tha@kmutt.ac.th

บทนำ

เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์นั้น องค์กรต่าง ๆ นิยมจัดทำเว็บไซต์เพื่อให้ผู้สนใจสามารถติดตามข่าวสารหรือติดต่อกับองค์กรได้โดยตรง ดังนั้น บุคคลที่ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรใดองค์กรหนึ่งไม่ว่าจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน สินค้า บริการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ มักจะเข้าไปดูในเว็บไซต์ขององค์กรเป็นอันดับแรก สื่อออนไลน์จึงเป็นช่องทางหลักที่องค์กรใช้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและบริหารความสัมพันธ์กับกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีบทบาททั้งในการให้ข้อมูล สร้างภาพลักษณ์ สร้างการสื่อสารแบบสองทาง และเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับกลุ่มเป้าหมายทั้งภายในและภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน องค์กรต่าง ๆ หันมาใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ พบว่าผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์มีการรับรู้และความเข้าใจในการประยุกต์ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในระดับมาก ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ใช้เฟซบุ๊กเพื่อการประชาสัมพันธ์องค์กรมากกว่าใช้เพื่อการทำงานร่วมกัน ด้วยเหตุนี้องค์กรยุคใหม่จึงมีการบริหารจัดการการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้กับงานประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ โดยประยุกต์ใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมกับงานประชาสัมพันธ์อย่างหลากหลาย โดยเฉพาะ ช่องทางเพจเฟซบุ๊กร่วมกับสื่อออนไลน์บนแพลตฟอร์มต่าง ๆ (จุฑารัตน์ ศราวณวงค์, 2558) ด้วยเหตุนี้ นักประชาสัมพันธ์องค์กรส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญต่อการออกแบบและพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารบนแพลตฟอร์มออนไลน์ได้อย่างกว้างขวาง สะดวกสบายสำหรับผู้ส่งสารและผู้รับสาร ทั้งนี้ ดิจิทัลคอนเทนต์ คือ สารสนเทศที่มีรูปแบบเป็นดิจิทัล โดยอาศัยการสื่อสารหรือการแสดงเนื้อหาผ่านทางอุปกรณ์ดิจิทัลต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สื่อสาร หรือแม้แต่โทรศัพท์ ซึ่งปัจจุบันนี้ได้หันไปใช้ระบบดิจิทัลเป็นหลักเพื่อนำไปใช้ในการประชาสัมพันธ์ให้ตรงกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการถ่ายทอดเรื่องราวข่าวสารที่ต้องการจะแจ้งอย่างไม่มีขีดจำกัดเรื่องระยะเวลาและสถานที่โดยผู้รับชมนั้นสามารถที่จะเข้าถึงได้ตลอดเวลาซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วผู้คนมักเข้าถึงสื่อต่าง ๆ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ เฟซบุ๊ก เป็นต้น ในส่วนของประเภทของดิจิทัลคอนเทนต์แบ่งออกได้เป็นหลายประเภท ดังนี้ (Wachira Thongsuk, 2024)

เนื้อหาเว็บไซต์ คือสิ่งที่เป็นรากฐานของเว็บไซต์ เนื้อหาเว็บไซต์คือสิ่งที่ถ่ายทอดข้อมูลทั้งหมดของหน่วยงานออกไปยังกลุ่มเป้าหมาย ส่วนบล็อกและบทความ คือคอนเทนต์ที่มีหน้าที่กล่าวถึงหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งและเกี่ยวข้องกับหัวข้อย่อยหลายหัวข้อ ขึ้นอยู่กับความต้องการ บล็อกอาจเป็นแบบให้ข้อมูลล้วน ๆ ทำธุรกรรมบางส่วน หรือทำธุรกรรมทั้งหมดก็ได้ และยังมีเนื้อหาแบบสั้น คือ การนำเสนอเนื้อหาที่กระชับ ออกแบบมาให้ผู้ชมบริโภคได้อย่างรวดเร็วหรือย่อยง่าย มักมีค่าน้อยกว่า 1,000 คำ และถ่ายทอดข้อมูลอย่างกระชับ ในสื่ออื่น ๆ เช่น เสียงหรือวิดีโอ ซึ่งโดยปกติจะกินเวลาเพียงไม่กี่นาที มีความกระชับและมีประสิทธิภาพในการส่งข้อความหรือดึงดูดความสนใจของผู้ชม มักใช้ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ รวมถึงโซเชียลมีเดีย บล็อก จดหมายข่าว และแพลตฟอร์มเนื้อหาห้อย เช่น TikTok, Twitter/x และ Instagram Stories ทั้งนี้พบว่าเนื้อหาแบบสั้นเป็นสิ่งสำคัญในการดึงดูดผู้ชมในโลกดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพในการดึงดูดความสนใจ จุดประกายความสนใจ และกระตุ้นการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะบนแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียที่มีการบริโภคเนื้อหาอย่างรวดเร็วและบ่อยครั้ง

ในส่วนเนื้อหาในรูปแบบยาว หมายถึง การนำเสนอเนื้อหาที่มีความยาวและความลึก ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะมีมากกว่า รูปแบบเนื้อหาอื่น ๆ ในแง่ของจำนวนคำหรือระยะเวลา มักจะมีความยาวเกิน 1,000 คำ และสามารถมีได้หลายพันคำ หรือมากกว่านั้น ในสื่ออื่น ๆ เช่น เสียงหรือวิดีโอ เนื้อหาที่มีรูปแบบยาวสื่อถึงระยะเวลาที่ยาวนานกว่า 30 นาที หรือหลายชั่วโมง เหมาะสำหรับผู้ชมที่แสวงหาความรู้เชิงลึกและสามารถช่วยสร้างแบรนด์ที่แข็งแกร่งหรือการนำเสนอออนไลน์สำหรับผู้สร้างเนื้อหาและองค์กรต่าง ๆ สำหรับเนื้อหาภาพ หมายถึง วัสดุภาพที่สื่อข้อมูล อารมณ์ หรือแนวคิด ผ่านการใช้รูปภาพ ครอบคลุมสื่อภาพในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงภาพถ่าย ภาพประกอบ กราฟิก อินโฟกราฟิก มีม แพนภูมิภาค ไลน์อาร์ต และอื่น ๆ รูปภาพเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสาร เนื่องจากสามารถถ่ายทอดความคิดที่ซับซ้อน ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มักดึงดูดอารมณ์และความรู้สึกในรูปแบบที่ข้อความเพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำได้ โดยแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Instagram, Pinterest มุ่งเน้นไปที่การแบ่งปันและการบริโภคเนื้อหาภาพ เนื้อหารูปภาพ ช่วยปรับปรุงคุณภาพโดยรวมและความสำเร็จของเนื้อหา ดึงดูดความสนใจ กระตุ้นอารมณ์และถ่ายทอดข้อความไปยังผู้ชมที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนเนื้อหาเชิงโต้ตอบ หมายถึง เนื้อหาดิจิทัลประเภทใดก็ตามที่ช่วยให้ผู้ชมมีส่วนร่วมกับเนื้อหานั้น ๆ แทนที่จะบริโภคเนื้อหานั้นอย่างเฉย ๆ แต่กลับส่งเสริมการมีส่วนร่วม ข้อเสนอแนะ และมักเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการโต้ตอบ เช่น แบบทดสอบ แบบสำรวจ เครื่องมือคำนวณ เกม และวิดีโอเชิงโต้ตอบโดยมุ่งหวังให้ผู้ชมมีส่วนร่วมในปฏิสัมพันธ์แบบสองทาง นอกจากนี้ยังมีเนื้อหาเสียง หมายถึง เนื้อหาประเภทใด ๆ ที่เกี่ยวกับการฟังเป็นหลัก เช่น พอดแคสต์ เพลง รายการวิทยุ หนังสือเสียง เป็นต้น เป็นสื่อที่สามารถถ่ายทอดข้อมูล ความบันเทิง หรือการสื่อสารได้

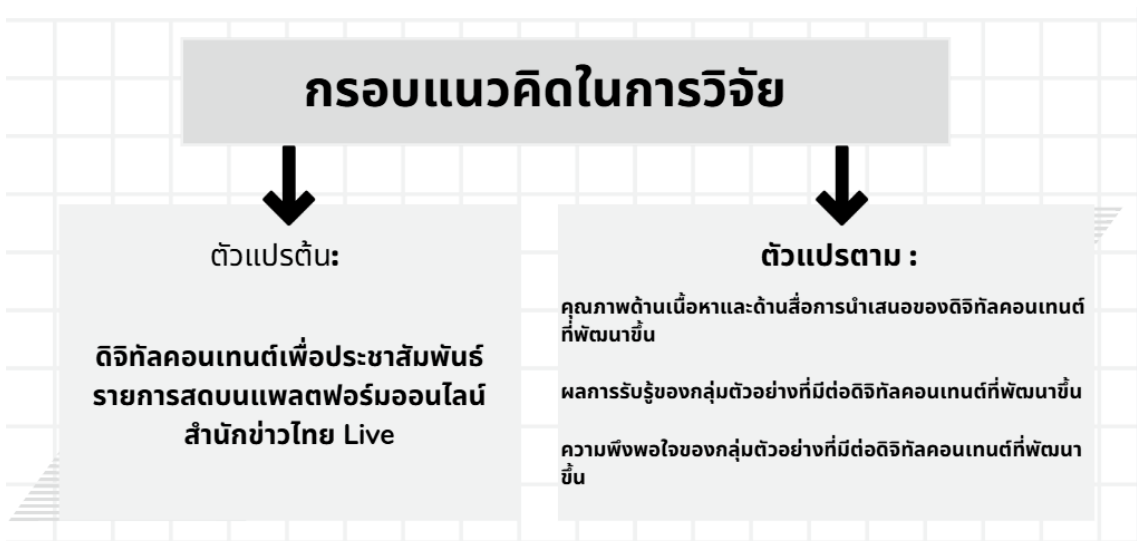
สำนักข่าวไทย เป็นหน่วยงานประกอบกิจการข่าวสารของ อสมท จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2520 ถือเป็นสำนักข่าวแห่งแรกของประเทศไทยสำนักข่าวไทยมีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการผลิต รวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ และรายงานข่าวเพื่อนำเสนอออกอากาศ ทั้งทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่ออื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต สื่อทางคอมพิวเตอร์ออนไลน์ และโทรศัพท์เคลื่อนที่ ตลอดจนนำข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้แลกเปลี่ยน กับกลุ่มความร่วมมือในต่างประเทศ และเป็นหนึ่งเพื่อใช้แลกเปลี่ยน กับกลุ่มความร่วมมือในต่างประเทศ และเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการแลกเปลี่ยน และนำเสนอข่าวในประเทศไทย ไปสู่นานาชาติทั่วโลก ทั้งนี้ ยังเปิดศูนย์ข่าวในส่วนภูมิภาคอีก 4 แห่งคือ ศูนย์ข่าวเชียงใหม่ ศูนย์ข่าวขอนแก่น ศูนย์ข่าวหาดใหญ่ และศูนย์ข่าวระยอง โดยในปัจจุบันนี้มีสื่อประชาสัมพันธ์ บนเว็บไซต์แต่ยังไม่ค่อยมีสื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์ใหม่ คือ เพจเฟซบุ๊ก สำนักข่าวไทย Live ซึ่งมีผู้ติดตาม 1.5 แสนคน และทางหน่วยงานต้องการให้มีดิจิทัลคอนเทนต์ประเภทคลิปวิดีโอ เนื้อหาสั้นเพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มดังกล่าวและเป็นการขยายฐานผู้ชมให้เพิ่มมากขึ้นจาก สถานีโทรทัศน์เดิม (สำนักข่าวไทย, 2567) คณะผู้วิจัย จึงมีดำริในการพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์ รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live โดยใช้การนำเสนอผ่านสื่อวิดีโอเพื่อการเผยแพร่บนเพจเฟซบุ๊ก สำนักข่าวไทย Live ทั้งนี้ เพื่อนำความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนาสื่อ มาพัฒนาวิดีโอคอนเทนต์ ดังที่กล่าวมาข้างต้น โดยดิจิทัลคอนเทนต์ประเภทเนื้อหาสั้นเพื่อการประชาสัมพันธ์ครั้งนี้มีทั้งเนื้อหา ข้อความ ภาพ เสียง ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่าย ทำให้เกิดภาพจำที่ติดตาเอกลักษณ์ขององค์กร โดยนำแนวคิดด้านการออกแบบและพัฒนา มาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายขององค์กรได้รับรู้ถึงรายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live อย่างชัดเจน และมีความพึงพอใจต่อดิจิทัลคอนเทนต์ที่พัฒนาขึ้นเพื่อการประชาสัมพันธ์ ในครั้งนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและประเมินคุณภาพดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live
2. เพื่อประเมินผลการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live

กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรที่ศึกษาดังต่อไปนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live ที่ได้จัดทำขึ้น โดยใช้วิธีการวิจัยและพัฒนาสื่อ โดยมีการกำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บุคคลที่ติดตามทางเพจเฟซบุ๊กสำนักข่าวไทย Live จำนวน 150,000 คน (Thai News Agency) (สำนักข่าวไทย, 2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บุคคลที่ติดตามทางเพจเฟซบุ๊กสำนักข่าวไทย Live ดำเนินการโดยวิธีสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลากจากบุคคลที่ติดตามทางเพจเฟซบุ๊กสำนักข่าวไทย Live ที่เคยชมดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live และยินดีตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน โดยขนาดตัวอย่างดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับการวิจัยและพัฒนาสื่อ ซึ่งทางสาขาวิชา

เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษากำหนดให้มีขนาดตัวอย่างไม่ต่ำกว่า 30 คน เพื่อประเมินผลการรับรู้และความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสื่อที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2. ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้ที่มีความรู้ความสามารถมีความชำนาญเพื่อประเมินคุณภาพการสร้างดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live ได้จากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิอย่างแท้จริง และยินดีที่จะมาเป็นผู้เชี่ยวชาญแบ่งออกเป็น

2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา คือ เจ้าหน้าที่สำนักข่าวไทย ผู้ที่วุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับรายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live เพื่อประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาของดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live จำนวน 3 ท่าน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.2 ผู้เชี่ยวชาญคุณภาพด้านสื่อการนำเสนอ คือ เจ้าหน้าที่สำนักข่าวไทย ผู้ที่วุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live เพื่อประเมินคุณภาพจำนวน 3 ท่าน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล สื่อ คือ คณะจารย์สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) ผู้ที่วุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี เพื่อประเมินคุณภาพด้านการวัดและประเมินผลของดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live จำนวน 3 ท่าน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live มีขั้นตอนการพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live ได้ใช้หลักการและแนวคิดของ ADDIE MODEL (จำนง สันตจิต, 2556) โดยมี 5 ขั้นตอน ต่อไปนี้

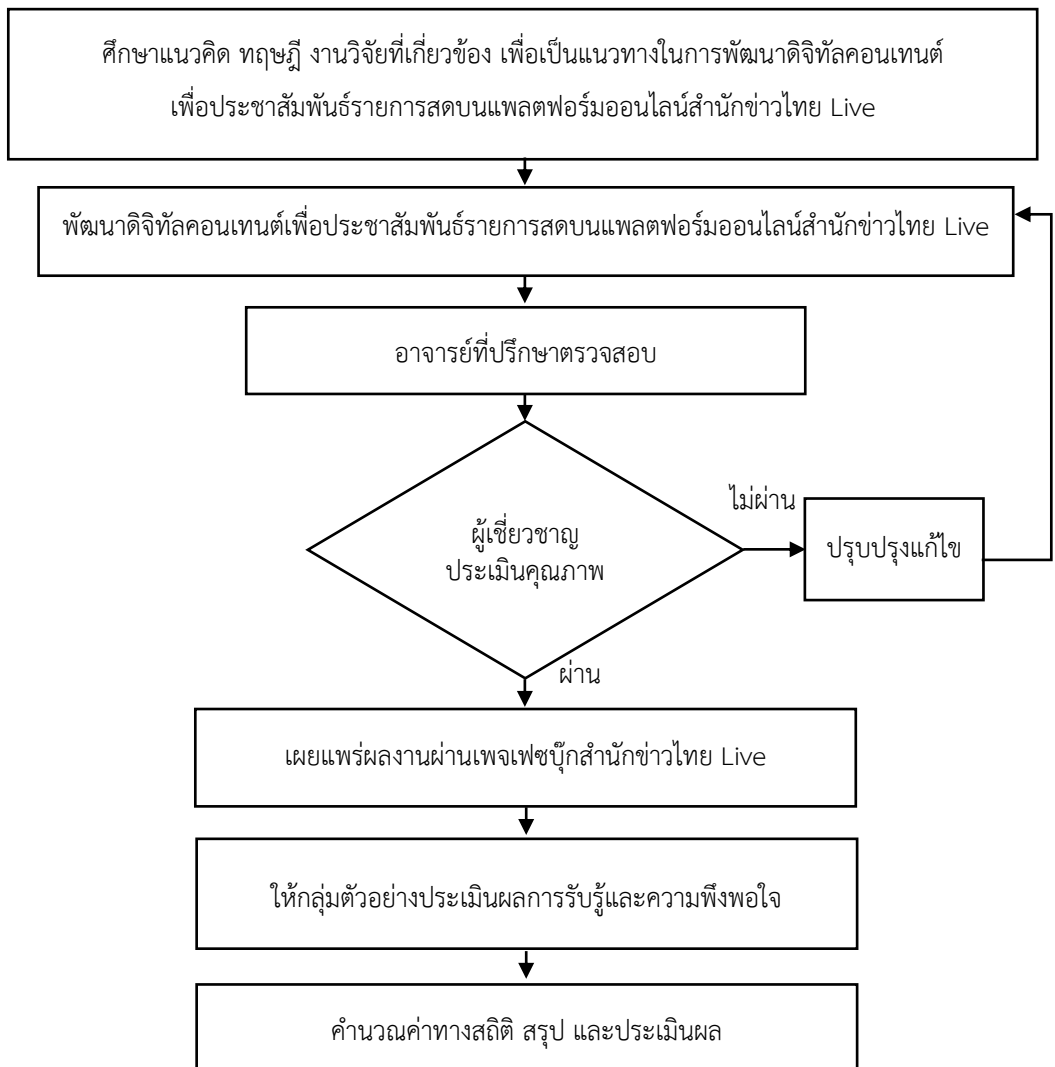
1. การวิเคราะห์ (Analysis) คณะผู้วิจัยได้ศึกษาความต้องการขององค์กรและนำมาปรึกษากับสมาชิกและอาจารย์ที่ปรึกษา

2. การออกแบบ (Design) กำหนดรูปแบบและวิธีในการนำเสนอสื่อโดยใช้ดิจิทัลคอนเทนต์ที่จัดทำในรูปแบบสื่อวิดีโอ โดยกำหนดการโพสบนเพจเฟซบุ๊กเพจสำนักข่าวไทย Live รูปแบบวิดีโอ

3. การพัฒนา (Development) นำรูปแบบของดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขสื่อให้มีความเหมาะสม

4. การนำไปทดลองใช้ (Implementation) คณะผู้วิจัยนำดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live ที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำไปประเมินผลการรับรู้และความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่าง

5. การประเมิน (Evaluation) คณะผู้วิจัยนำผลประเมินที่ได้ไปวิเคราะห์ คำนวณทางสถิติ และสรุปผลต่อไป

ภาพที่ 1 แผนผังแสดงขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์ รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live

6. แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาและด้านสื่อการนำเสนอ (ค่า IOC0.80)
7. แบบประเมินผลการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง (ค่า IOC0.75)
8. แบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง (ค่า IOC0.80)

ทั้งนี้เครื่องมือทุกชิ้นที่ใช้ในการวิจัยได้ผ่านการประเมิน IOC จากผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ได้ค่า IOC มากกว่า .05 ทุกข้อเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์จากบุคคลที่ติดตามทางเพจเฟซบุ๊กสำนักข่าวไทย Live ในภาคการศึกษาที่ 2/2566

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

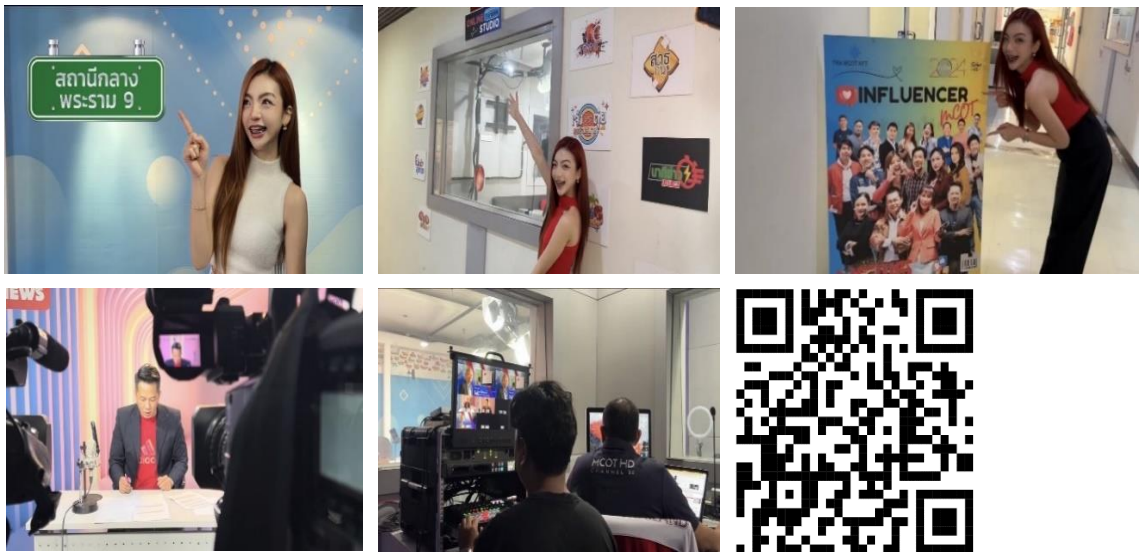
การวิจัยครั้งนี้ใช้การวัดผลจากแบบประเมิน โดยใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีการแปลความหมายจากค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญศรี พรหมมาพันธุ์, 2018)

- 4.51 – 5.00 หมายถึง ดีมาก/มากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง ดี/มาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live

จากการศึกษาพบว่า ได้ออกแบบและพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live ลงเพจเฟซบุ๊กสำนักข่าวไทย Live จำนวน 1 คลิป ความยาว 4.46 นาที โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับเคล็ดลับการอ่านข่าวโดยนักเล่าข่าวของสถานี และสัมภาษณ์สุเทพพิเศษกับบุคคลเบื้องหลังรายการ

ภาพที่ 2-7 ภาพแสดงตัวอย่างดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live และคิวอาร์โค้ดเข้าชม

2. ผลการประเมินคุณภาพของดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์
สำนักข่าวไทย Live โดยผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ (n=3)

รายการประเมินคุณภาพ	ผลการวิเคราะห์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. ด้านความถูกต้องของเนื้อหา	3.79	0.78	ดี
2. ด้านการใช้ภาษา	4.03	0.72	ดี
ภาพรวม	3.92	0.75	ดี

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพของดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.75) ทั้งนี้ พบว่าค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ ด้านการใช้ภาษา มีผลประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.72) รองลงมา คือ ด้านความถูกต้องของเนื้อหา มีผลประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.78)

ตารางที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพด้านสื่อการนำเสนอโดยผู้เชี่ยวชาญ (n=3)

รายการประเมินคุณภาพ	ผลการวิเคราะห์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. ด้านตัวอักษรและการใช้สี	3.67	0.58	ดี
2. ด้านเสียง	3.33	1.15	ปานกลาง
3. ด้านภาพ	4.00	1.00	ดี
4. ด้านการนำเสนอ	4.00	1.00	ดี
ภาพรวม	3.75	0.69	ดี

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการประเมินคุณภาพของดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการนำเสนอ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.69) ทั้งนี้พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับแรก ได้แก่ ด้านภาพ และด้านการนำเสนอ มีผลประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 1.00) รองลงมาคือ ด้านตัวอักษรและการใช้สี มีผลประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.58) และด้านเสียง มีผลประเมินอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 1.15) ตามลำดับ

3. ผลการประเมินการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live

ตารางที่ 3 ผลการประเมินการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง (n=50)

รายการที่ประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการรับรู้
1. ท่านรับรู้ว่สำนักข่าวไทยมีรายการข่าวสดแบบเรียลไทม์หลายช่วงเวลา	4.37	0.55	มาก
2. ท่านรับรู้ว่สำนักข่าวไทย Live อยู่ในแพลตฟอร์มออนไลน์เพจเฟซบุ๊ก	4.90	0.50	มากที่สุด
3. ท่านรับรู้ว่รายการสดของส่วนสร้างสรรค์รายการ มีช่วงเวลาเด่นหลายช่วงที่เผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ท่านรับรู้ว่สำนักข่าวไทยเพิ่งมีรายการสดผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live เมื่อปี พ.ศ. 2567	4.93	0.48	มากที่สุด
5. ท่านรับรู้ว่ส่วนสร้างสรรค์รายการมีถ่ายทอดรายการสดทุกวัน	4.77	0.54	มากที่สุด
6. ท่านรับรู้ว่เพจเฟซบุ๊กสำนักข่าวไทย Live มีรายการใหม่ 7 รายการที่เผยแพร่แบบเรียลไทม์	4.60	0.50	มากที่สุด
7. ท่านรับรู้ว่คุณณรงค์ จันทร์ทอง นักเล่าข่าวทางคลื่น FM 100.5 และแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live	4.83	0.57	มากที่สุด
8. ท่านรับรู้ว่เคล็ดลับการอ่านข่าวมีหลายประการเน้นเรื่องการฝึกออกเสียงภาษาไทย คำควบกล้ำ จังหวะชัดเจน	4.90	0.51	มากที่สุด
9. ท่านรับรู้ว่คุณณรงค์ จันทร์ทอง เป็นผู้สื่อข่าวภาคสนามก่อนมาอ่านข่าววิทยุกระจายเสียง	4.73	0.53	มากที่สุด
10. ท่านรับรู้ว่เว็บไซต์เพจเฟซบุ๊กของสำนักข่าวไทยคือเว็บไซต์ https://www.facebook.com/TnaMcotLive	4.77	0.49	มากที่สุด
สรุปผลการประเมิน	4.78	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live สรุปผลการประเมินรวม อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.78, S.D. = 0.35) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รับรู้ว่รายการสดของส่วนสร้างสรรค์รายการ มีช่วงเวลาเด่น หลายช่วง (\bar{X} = 5.00, S.D. = 0.00) รองลงมา คือ รับรู้ว่สำนักข่าวไทยเพิ่งมีรายการสดผ่านเพจเฟซบุ๊กสำนักข่าวไทย Live เมื่อปี พ.ศ. 2567 (\bar{X} = 4.93, S.D. = 0.25) และรับรู้ว่สำนักข่าวไทย Live อยู่ในแพลตฟอร์มออนไลน์เพจเฟซบุ๊ก (\bar{X} = 4.90, S.D. = 0.50) รับรู้ว่เคล็ดลับการอ่านข่าวมีหลายประการ เน้นเรื่องการฝึกออกเสียงภาษาไทย คำควบกล้ำ จังหวะชัดเจน (\bar{X} = 4.90, S.D. = 0.51) ตามลำดับ

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อดิจิทัลคอนเทนต์ เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง (n=50)

รายการที่ประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 การลำดับเนื้อหาของดิจิทัลคอนเทนต์	4.97	0.49	มากที่สุด
1.2 เนื้อหาของดิจิทัลคอนเทนต์มีความชัดเจน	4.29	0.54	มากที่สุด
1.3 เนื้อหาของดิจิทัลคอนเทนต์มีความน่าสนใจ	4.97	0.50	มากที่สุด
1.4 เนื้อหาของดิจิทัลคอนเทนต์มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.94	0.51	มากที่สุด
1.5 เนื้อหาของดิจิทัลคอนเทนต์เข้าใจง่าย	4.77	0.50	มากที่สุด
ภาพรวม	4.75	0.51	มากที่สุด
2. ด้านภาพและกราฟิก			
2.1 ภาพและกราฟิกที่ใช้ในดิจิทัลคอนเทนต์มีสีสันสวยงาม	4.50	0.57	มากที่สุด
2.2 ภาพและกราฟิกสื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.67	0.49	มากที่สุด
2.3 ภาพและกราฟิกมีความดึงดูดและน่าสนใจ	4.58	0.50	มากที่สุด
2.4 ภาพและกราฟิกชัดเจน ไม่สะดุด	4.76	0.53	มากที่สุด
2.5 ภาพและเสียงสอดคล้องกับเนื้อหา	4.65	0.54	มากที่สุด
ภาพรวม	4.63	0.53	มากที่สุด
3. ด้านการนำเสนอ			
3.1 รูปแบบการนำเสนอมีความกระชับ และเข้าใจง่าย	4.76	0.43	มากที่สุด
3.2 การนำเสนอวิดีโอคอนเทนต์เพื่อการประชาสัมพันธ์เรื่องการพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live มีความเหมาะสมและน่าสนใจ	4.58	0.54	มากที่สุด
3.3 การนำเสนอวิดีโอคอนเทนต์แบบคลิปบนแพลตฟอร์มออนไลน์มีความน่าสนใจ	4.71	0.48	มากที่สุด
3.4 การนำเสนอดิจิทัลคอนเทนต์สามารถส่งเสริมการรับรู้เนื้อหาจากแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live	4.67	0.50	มากที่สุด
3.5 การนำเสนอดิจิทัลคอนเทนต์บนแพลตฟอร์มให้มีความเหมาะสมและน่าสนใจ	4.77	0.67	มากที่สุด
ภาพรวม	4.70	0.52	มากที่สุด
สรุปผลการประเมิน	4.69	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live สรุปผลการประเมินรวม อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.69, S.D. = 0.52) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเนื้อหา (\bar{X} = 4.75, S.D. = 0.51) รองลงมา คือ ด้านการนำเสนอ (\bar{X} = 4.70, S.D. = 0.52) และด้านภาพและกราฟิก (\bar{X} = 4.63, S.D. = 0.53) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ได้การพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live จำนวน 1 คลิป ความยาว 4.46 นาที ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า มีผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดี ผลการประเมินคุณภาพด้านสื่อการนำเสนออยู่ในระดับดี ผลการประเมินด้านการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นสื่อที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ประชาสัมพันธ์องค์กรได้จริง

2. อภิปรายผล

การพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live ดำเนินการออกแบบและพัฒนาโดยอ้างอิงตามแนวคิด ADDIE Model (จำนง สันตจิต, 2556) ซึ่งมี 5 ขั้นตอนที่ผ่านมาการวิจัยมาแล้วจำนวนมาก ว่าเหมาะสมในการนำไปใช้ออกแบบและพัฒนาสื่อ สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการพัฒนาวิซวลคอนเทนต์แบบอัลบั้มเพื่อการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์ Fiet Ambassador (สุนทรียา จิตรถาวรณีย์ และคณะ, 2565) ซึ่งดำเนินการออกแบบและพัฒนาวิซวลคอนเทนต์เพื่อการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์ โดยสร้างขึ้นตามแนวคิด ADDIE Model มาประยุกต์ใช้ ดังนี้ 1) ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis) ศึกษาความต้องการขององค์กรและนำมาปรึกษากับสมาชิกและอาจารย์ที่ปรึกษา 2) ขั้นการออกแบบ (Design) กำหนดรูปแบบและวิธีการในการนำเสนอสื่อ 3) ขั้นตอนการพัฒนา (Development) นำรูปแบบของสื่อเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และทำการปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสม จากนั้นนำสื่อไปตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านสื่อการนำเสนอ และนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป 4) ขั้นตอนการนำไปใช้ (Implementation) นำสื่อไปเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live 5) ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation) นำผลการประเมินที่ได้ไปวิเคราะห์คำนวณทางสถิติและสรุปผล ทั้งนี้ เพื่อให้สื่อออกมามีความน่าสนใจ ทันสมัย และสื่อความหมายชัดเจน เช่นเดียวกับกับดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live ที่ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบของ ADDIE Model ทำให้สื่อออกมามีความสมบูรณ์ทั้งในด้านของเนื้อหาที่เข้าใจง่าย และมีการนำเสนอที่โดดเด่น

ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาของดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live มีผลการประเมินคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี (\bar{X} = 3.92, S.D. 0.75) และผลการประเมินคุณภาพด้านสื่อการนำเสนอของดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live พบว่า มีผลการประเมินคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี (\bar{X} = 3.75, S.D. = 0.69) เช่นเดียวกัน เนื่องจากมีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของสื่อวิดีโอคอนเทนต์ ทำให้สื่อ เข้าใจง่าย มีภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา อีกทั้งยังมีการรับข้อมูลจากผู้รับผิดชอบงานด้านนี้โดยตรง ทำให้ข้อมูลมีความถูกต้องครบถ้วน การออกแบบวิดีโอคอนเทนต์

โดยนำเสนอให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและน่าสนใจ เสียงบรรยายมีความชัดเจนไม่สับสน เสียงดนตรีประกอบกับเนื้อหา และระดับเสียงที่ใช้มีความพอดีต่อการรับฟัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการพัฒนาวิดีโอคอนเทนต์เพื่อการประชาสัมพันธ์โปรไฟล์องค์กร ของบริษัท ไวท์ไลน์แอดทีเวชั่น จำกัด โดยใช้เทคนิคการเล่าเรื่องแบบ Simon Sinek's Golden Circle (พรปภัสสร ปริญญาญกุล และคณะ, 2566) ผลการประเมินสื่อโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.38, S.D. = 0.58) และผลการประเมินคุณภาพด้านสื่อการนำเสนออยู่ในระดับดีมาก (\bar{X} = 4.61, S.D. = 0.50) ทั้งนี้ ในการออกแบบสื่อควรคำนึงถึงหลักการออกแบบวิดีโอคอนเทนต์ให้มีขนาดของตัวอักษร อ่านง่าย และชัดเจน นอกจากด้านภาพแล้ว ยังต้องคำนึงถึงด้านเสียง ได้แก่ เสียงบรรยาย และเสียงดนตรีประกอบที่ใช้ต้องมีความชัดเจน ไม่สับสนและมีระดับความดังที่พอดีต่อการรับฟังด้วย เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ได้รับผลประเมินคุณภาพด้านสื่อการนำเสนอโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ด้านเสียง มีคุณภาพระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงดำเนินการปรับระดับเสียงให้มีระดับสม่ำเสมอ และมีระดับความดังพอดี ทำให้เมื่อนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจึงมีความพึงพอใจในการนำเสนอของดิจิทัลคอนเทนต์ที่พัฒนาขึ้น

ผลการประเมินการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live พบว่า มีผลการประเมินการรับรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.78 S.D. = 0.47) และผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live พบว่า มีผลการประเมินความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.69, S.D. = 0.52) เช่นเดียวกันด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อประชาสัมพันธ์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live มีการออกแบบวิดีโอคอนเทนต์โดยนำเสนอให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและน่าสนใจ เสียงบรรยายมีความชัดเจนไม่สับสน การนำเสนอดิจิทัลคอนเทนต์ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ สามารถส่งเสริมการรับรู้เนื้อหาได้อย่างเหมาะสม สามารถทำให้กลุ่มตัวอย่างรับรู้และพึงพอใจในสิ่งที่ต้องการนำเสนอได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดเนื้อหาและกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์ แบบเน้นการมีส่วนร่วมในโครงการประกวดคลิปวิดีโอ เรื่อง “ทุนนี้เพื่อน้อง ทุนนี้เพื่อนาคต” (ศักดิ์ กองสุวรรณ และคณะ, 2564) มีผลการประเมินการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.70, S.D. = 0.54) ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขมทัต บุญพวง และคณะ (2565) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดสื่อประชาสัมพันธ์แบบมีปฏิสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์แผนกวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิก วิทยาลัยพณิชยการเซตุน ผลการพัฒนาชุดสื่อพบว่า ผลการประเมินการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.60, S.D. = 0.80) และผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.64, S.D. = 0.67) ดังนั้น ในการพัฒนาสื่อดิจิทัลแบบมีปฏิสัมพันธ์บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ดังกล่าว มีการส่งเสริมการรับรู้ต่อกลุ่มตัวอย่างได้อย่างเหมาะสมและสร้างความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ทำให้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สื่อดังกล่าวออกไปยังกลุ่มเป้าหมายได้กว้างขวางและรวดเร็ว ประกอบกับมีกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์ที่ดำเนินการควบคู่ไปด้วย เหล่านี้คือสิ่งที่นักประชาสัมพันธ์ยุคใหม่ควรดำเนินการทั้งการออกแบบและพัฒนาสื่อในรูปแบบดิจิทัลคอนเทนต์ประเภทวิดีโอสั้นเพื่อเผยแพร่บนแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ ของหน่วยงาน และควรมีกิจกรรมหรืออีเวนต์ควบคู่ไปด้วย จะสามารถเสริมสร้างการรับรู้และความพึงพอใจในกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายขององค์กรได้เป็นอย่างดี โดย บมจ.อสมท สามารถจัดอินฟลูเอนเซอร์ที่เป็นนักเล่าข่าว ผู้ประกาศข่าว พิธีกรรายการออกไปจัดอีเวนต์เพื่อเปิดตัวแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live จะสามารถขยายฐานผู้ชม ผู้ฟังออกไปได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น ในดิจิทัลคอนเทนต์ที่พัฒนาขึ้นครั้งนี้ได้ให้คุณณรงค์ จันทร์ทอง นักเล่าข่าวทางคลื่น

FM 100.5 มาถ่ายทอดเคล็ดลับการอ่านข่าว ทั้งนี้ การแข่งขันในยุคปัจจุบันทำให้นักข่าวต้องปรับตัวเพิ่มมากขึ้นทั้งในแง่การเพิ่มจำนวนผู้ชมบนแพลตฟอร์มต่าง ๆ ดังนั้นสำนักข่าวใหญ่ ๆ เช่น บมจ.อสมท ที่มีฐานผู้ชมและอินฟลูเอนเซอร์จำนวนมากอยู่แล้ว จึงควรนำเสนอดิจิทัลคอนเทนต์ประเภทวิดีโอสั้นเพื่อเผยแพร่บนแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ ของหน่วยงานเพื่อเพิ่มการเข้าถึงและปฏิสัมพันธ์กับผู้ชมทุกช่วงวัยด้วย

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

การเผยแพร่ดิจิทัลคอนเทนต์รายการออนไลน์สำนักข่าวไทย Live ที่พัฒนาขึ้น ควรใช้ช่องทางที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายแบบบูรณาการ เพื่อสามารถส่งสารไปยังผู้ชมผู้ฟังที่ขอรายการข่าวแบบไลฟ์สด โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์และแพลตฟอร์มต่าง ๆ เพื่อให้การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากยิ่งขึ้น และควรประชาสัมพันธ์สื่อผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ที่แตกต่างไปจากเดิม หากเป็นไปได้ควรนำเสนอดิจิทัลคอนเทนต์ผ่านอินฟลูเอนเซอร์ขององค์กรเพื่อเผยแพร่บนแพลตฟอร์มที่กำลังเป็นที่นิยมอยู่เพิ่มมากขึ้น เช่น อินสตาแกรม หรือ ดิจิต็อก จะช่วยให้การประชาสัมพันธ์ขององค์กรประสบความสำเร็จ สามารถขยายฐานผู้ชมได้มากยิ่งขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรนำเทคนิคการเล่าเรื่องมาใช้ในการพัฒนาคอนเทนต์รายการสดบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live เช่น เทคนิค Before After Bridge เพื่อเชื่อมโยงให้เห็นก่อน-หลังมีรายการใหม่นี้ โดยอาจทำดิจิทัลคอนเทนต์ร่วมกับกิจกรรมโรดโชว์ตามจังหวัดใหญ่ ๆ ที่เป็นเมืองหลัก เมืองรองร่วมกับหน่วยงานพันธมิตร ได้แก่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เพื่อเป็นการเปิดตัวแพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live กลยุทธ์ดังกล่าวทำให้สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ชมผู้ฟังเป้าหมายของ บมจ.อสมท และททท. ได้กว้างขวางมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เข็มทัด บุญพวง และคณะ. (2565). การพัฒนาชุดสื่อประชาสัมพันธ์แบบมีปฏิสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์แผนกวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิก วิทยาลัยพัฒนศึกษาเซตุน. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยี*, 2(1), 38-49. ค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JLIT/article/view/257472/175102>
- จุฑารัตน์ ศรีวณิชวงศ์. (2558). แนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์กับงานประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *วารสารวิจัยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ*, 8(2), 55-69. ค้นจาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/tla_research/article/view/47984/39814
- จำนง สันตจิต. (2556). ADDIE MODEL. สืบค้นจาก <https://www.gotoknow.org/posts/520517>
- บุญศรี พรหมมาพันธุ์. (2018). *การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย*. สืบค้นจาก <https://adacstou.wixsite.com/adacstou/single-post/2018/05/16/การวิเคราะห์-ขอ-ผลงาน-วิจัย>
- พรภัสสร ปริญญาญกุล และคณะ. (2566). การพัฒนาวิดีโอคอนเทนต์เพื่อการประชาสัมพันธ์โปรไฟล์องค์กรของบริษัทไวท์ไลน์แอดทิเวชันจำกัดโดยใช้เทคนิคการเล่าเรื่องแบบ Simon Sinek's Golden Circle. *วารสารเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร. พระนคร*, 8(2), 94-105. ค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/jmctrmutp/article/view/266087/180880>

- ศักดิ์ กองสุวรรณ และคณะ. (2564). การพัฒนาชุดเนื้อหาและกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์แบบเน้นการมีส่วนร่วม
ในโครงการประกวดคลิปวิดีโอเรื่อง “ทุนนี้เพื่อน้อง ทุนนี้เพื่ออนาคต”. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยี*,
1(1), 72-79. ค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JLIT/article/view/251719/170088>
- สุนทรียา จิตรถาวรณณี กุลธิดา ธรรมวิภาชน์ และพรปภัตสร ปริญญาญกุล. (2565). การพัฒนาวิซวลคอนเทนต์แบบอัลบั้ม
เพื่อการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์ Fiet Ambassador. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยี*,
2(2), 78- 88. ค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JLIT/article/view/256361/175195>
- สำนักข่าวไทย. (2567). *สำนักข่าวไทย แพลตฟอร์มออนไลน์สำนักข่าวไทย Live*. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/TnaMcotLive>
- Wachira Thongsuk. (2024). *Content คืออะไร? มีแบบไหนบ้าง ใช้อย่างไรให้เหมาะกับแบรนด์*. สืบค้นจาก
<https://talkatalka.com/blog/types-of-content/>

แอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS

เสาวคนธ์ ตั้งภูริ^{1*} อาทิตา บุญประสิทธิ์¹ วรินดา อนุอัน² ฐิกันยาพัชร นาดี² และ ชัยญานิชภูมิ ผลบุญ³

รับบทความ 17 กรกฎาคม 2567 แก้ไขบทความ 11 พฤศจิกายน 2567 ตอรับบทความ 21 พฤศจิกายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ออกแบบและพัฒนาแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS (2) ประเมินคุณภาพของแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครบนระบบปฏิบัติการ iOS และ 3) ประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครบนระบบปฏิบัติการ iOS เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบประเมินคุณภาพของแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครบนระบบปฏิบัติการ iOS และแบบสอบถามความพึงพอใจของแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครบนระบบปฏิบัติการ iOS กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักพัฒนาแอปพลิเคชัน นักพัฒนาเว็บไซต์ คัดเลือกด้วยวิธีเจาะจง (Purposive Sample) รวมทั้งหมด 3 คน และกลุ่มบุคคลที่ใช้รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา เขตราชบุรีบูรณะ ซึ่งได้แก่คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sample) จำนวน 30 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการศึกษาพบว่า 1) การออกแบบแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าการออกแบบแอปพลิเคชันมีความเหมาะสมมาก การทำงานของแอปพลิเคชันไม่ได้ยุ่งยาก ใช้งานได้ง่าย เข้าใจความต้องการ และพฤติกรรมของผู้ใช้ นำเสนอสิ่งที่น่าสนใจให้ผู้ใช้ได้ตลอด มีความทันสมัย ใช้งานง่าย ค้นหาสถานีบริการจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าได้แม่นยำ 2) การประเมินคุณภาพของแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครบนระบบปฏิบัติการ iOS จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พบว่าอยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยม 3) การประเมินความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยที่มีอันดับสูงสุด คือ ด้านความถูกต้องของข้อมูล รองลงมา คือ ด้านการใช้งาน และอันดับสามคือ ด้านการออกแบบ

คำสำคัญ: แอปพลิเคชัน; จุดชาร์จแบตเตอรี่; รถยนต์ EV; ความพึงพอใจ

¹ ครุ คศ.3 แผนกวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

² ครุ แผนกวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

³ พนักงานราชการครู วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

* ผู้ประสานงานหลัก : saowakon.tun@chetupon.ac.th

Map Application Showing Electric Car Battery Charging Points in Bangkok. on the iOS Operating System

Saowakon Tungpuri^{1*} Arthita Boonprasit¹ Warinda Anuan² Thikanyaphat Nadee²
and Chanyanith Pholboon³

Received 17 July 2024; Revised 11 November 2024; Accepted 21 November 2024

Abstract

The objectives of this research were to 1) design and develop an application map showing electric car charging points in Bangkok on the iOS operating system, 2) evaluate the quality of the application map showing electric car charging points in Bangkok on the iOS operating system, and 3) evaluate the satisfaction of users of the application map showing electric car charging points in Bangkok on the iOS operating system. The tools used to collect data were the quality assessment form of the application map showing electric car charging points in Bangkok on the iOS operating system and the satisfaction questionnaire of the application map showing electric car charging points in Bangkok on the iOS operating system. The sample groups used in this study were application developers, website developers, selected by purposive sampling, totaling 3 people, and a group of people who use electric cars in Bangkok, a case study of Rat Burana District, which was selected by convenience sampling, totaling 30 people. The data were analyzed by frequency distribution, percentage, mean (\bar{X}), and standard deviation (S.D.) The results of the study found that 1) application design Map showing electric car battery charging points in Bangkok the iOS operating system is modern, easy to use, and can accurately search for electric car battery charging station. There is also a service function where experts can give advice if users encounter problems while charging electric vehicle batteries. Providing service 24 hours a day, with email notifications of news about promotions. Update electric vehicle charging costs from service providers at each charging station. You can also set the display of the application screen. 2) Evaluation of the quality of the map application showing electric car battery charging points in Bangkok on the iOS operating system from 3 experts found that it is in Excellent quality level 3) Overall satisfaction assessment of respondents was at the highest level. When classified into each aspect, it was found that the highest-ranking average was for data accuracy, followed by usability. And the third place is Design

Keywords: application; battery charging point; EV car; satisfaction

¹ Senior Professional Level Teachers (K 3 Teachers), Chetupon Commercial College

² Assistant Teachers, Chetupon Commercial College

³ Teacher government employee, Chetupon Commercial College

* Corresponding Author : saowakon.tun@chetupon.ac.th

บทนำ

ปัจจุบันมนุษย์ได้นำเอาทรัพยากรธรรมชาติอย่างน้ำมันมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันตั้งแต่ในยุคอุตสาหกรรมเป็นต้นมา น้ำมันได้เข้ามามีส่วนสำคัญในการใช้ชีวิตของมนุษย์อย่างมาก โดยเฉพาะในการเดินทาง เช่น การใช้น้ำมันเพื่อเติมรถยนต์สำหรับการเดินทางและเพื่อการขนส่งต่าง ๆ ในภาคอุตสาหกรรม แต่เนื่องจากมีความต้องการใช้น้ำมันในปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล เพราะการเพิ่มขึ้นของประชากรและอีกหลายประเทศได้ปฏิวัติเศรษฐกิจจากเกษตรกรรมไปเป็นอุตสาหกรรม ซึ่งทรัพยากรน้ำมันที่มีอยู่บนโลกนั้นมีอยู่อย่างจำกัด ทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำมันได้ในอนาคตและข้อเสียของการใช้น้ำมันคือ น้ำมันนั้นถูกเผาไหม้อย่างไม่สมบูรณ์ของเครื่องยนต์ส่งผลให้มลพิษจากเครื่องยนต์นั้นทำให้อากาศเป็นพิษ และยังเป็นสาเหตุของสภาพะโลกร้อน ทั่วโลกนั้นให้ความสนใจกับพลังงานทดแทนอย่างมาก หนึ่งในพลังงานทดแทนที่สำคัญ คือ พลังงานไฟฟ้า (Electric Vehicle: EV) สามารถนำมาใช้ในการให้กระแสไฟฟ้าแก่ครัวเรือนแล้ว ในด้านการขนส่งก็ได้มีการคิดค้นรถยนต์ไฟฟ้า หรือ EV เพื่อใช้ในการเดินทาง โดยไม่ต้องพึ่งพาเชื้อเพลิงน้ำมัน บริษัทรถยนต์ชั้นนำได้คิดค้น วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีรถยนต์ไฟฟ้ากันอย่างต่อเนื่อง จนสามารถจัดจำหน่ายสู่ตลาดรถในปัจจุบันแล้ว ซึ่งในปัจจุบันจำนวนรถยนต์ไฟฟ้าในประเทศต่าง ๆ ได้เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้การพัฒนาเทคโนโลยีรถยนต์ไฟฟ้าจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังคงอยู่ในช่วงแรกเริ่มเท่านั้น ในทำนองเดียวกัน โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องนำมารองรับการใช้งานก็ยังคงอยู่ในช่วงปรับตัว แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งคือ ผู้ขับขี่รถยนต์ในปัจจุบันจะสามารถปรับตัวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร ทั้งในพฤติกรรม การขับขี่และทัศนคติ โดยเฉพาะในช่วงแรกของการเข้ามาเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีรถพลังงานเชื้อเพลิงที่มีมาอย่างยาวนานสำหรับประเทศไทย รถยนต์ไฟฟ้าถือเป็นสิ่งใหม่สำหรับคนไทย แต่ในเชิงนโยบาย ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ และได้เตรียมความพร้อมของนโยบายและโครงสร้างพื้นฐานไว้ในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามจำนวนรถยนต์ไฟฟ้าที่ถูกนำมาใช้จริงบนท้องถนนนั้นยังนับได้ว่ามีจำนวนน้อยมาก จากปัญหาดังกล่าวนี้ทำให้มนุษย์มุ่งที่จะพัฒนาเทคโนโลยีการเดินทาง โดยลดการใช้ทรัพยากรน้ำมันให้ได้มากที่สุด และในปัจจุบันมนุษย์สามารถผลิตรถยนต์ไฟฟ้า (Electric Vehicle : EV) ซึ่งเป็นรถยนต์ที่ใช้พลังงานไฟฟ้าแทนการใช้น้ำมัน และการออกแบบจะเหมือนกับรถยนต์ทั่วไปแต่จะใช้พลังงานภายในแบตเตอรี่แทน แบตเตอรี่นั้นสามารถใช้พลังงานไฟฟ้าในการชาร์จได้ และรถยนต์ไฟฟ้าสำหรับประเทศไทยนั้นยังจัดได้ว่าเป็นรถพลังงานทางเลือกที่ยังใหม่ และแปลกตา สำหรับคนไทย แต่ก็มีจำนวนไม่น้อยที่ให้ความสนใจต่อเทคโนโลยีนี้ สังเกตได้จาก การเริ่มมีการจัดประชุมสัมมนาความรู้ด้านการเตรียมความพร้อมเพื่อรับเทคโนโลยี การติดตั้งศูนย์ชาร์จไฟฟ้าตามสถานีน้ำมันในหลายแห่งทั่วกรุงเทพมหานคร ตลอดจนการออกนโยบายในการยกเว้นการเก็บภาษีสำหรับรถยนต์ไฟฟ้าแล้ว จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจกล่าวได้ว่าประเทศไทยมีความพร้อมเชิงนโยบายและการรับรองในการใช้รถยนต์ไฟฟ้าในระดับหนึ่ง แต่ในระดับภาคประชาชนการตัดสินใจที่จะรับเอาเทคโนโลยีที่ใหม่และยังไม่แพร่หลายในประเทศมาใช้ยังคงเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน เพราะต้องแลกด้วยความเสี่ยงและเงินจำนวนมาก ดังนั้น การศึกษาและวิเคราะห์ว่าปัจจัยใดบ้างที่มีความสำคัญและสามารถส่งผลต่อผู้บริโภค รวมถึงช่วยให้ผู้บริโภคนั้นเกิดความสนใจที่จะใช้และยอมรับเทคโนโลยีรถยนต์ไฟฟ้าจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง (ตฤณวรรษ ปานสอน, 2561)

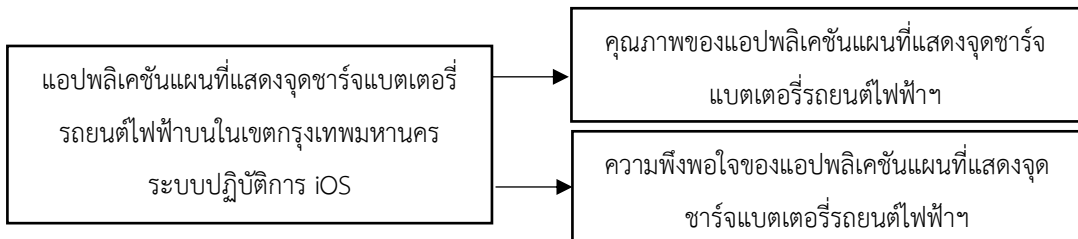
การผลักดันเป็นวงกว้างผู้ใช้รถยนต์บางส่วนจึงเริ่มให้ความสนใจ หันมาทดลองใช้งานรถยนต์ไฟฟ้ากันมากขึ้น แต่ความใหม่และแตกต่างทางเทคโนโลยีก็ทำให้มีข้อจำกัดในหลายด้าน โดยเฉพาะสถานีชาร์จรถยนต์ไฟฟ้าที่ยังคงมีข้อจำกัด และเป็นหนึ่งในสาเหตุที่ทำให้หลายคนไม่กล้าใช้งานรถยนต์ไฟฟ้า ด้วยหลักการ และเหตุผลข้างต้น

คณะผู้จัดทำมีความสนใจที่จะทำวิจัย เรื่อง แอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS เพื่อช่วยให้ผู้ใช้รถยนต์ไฟฟ้า มีความสะดวกในการค้นหาจุดชาร์จแบตเตอรี่ได้ง่าย และสามารถคำนวณระยะสถานที่ให้บริการจุดชาร์จที่ใกล้ที่สุด อีกทั้งสามารถเห็นจุดชาร์จได้ทั่วกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อออกแบบและพัฒนาแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS
2. เพื่อประเมินคุณภาพของแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการสร้างแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS

วิธีดำเนินการวิจัย

- 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เป็นประชากรที่นำมาใช้ในการพิจารณาทดสอบและประเมินเพื่อหาประสิทธิภาพและคุณภาพของแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS ซึ่งได้แก่ นักพัฒนาแอปพลิเคชัน นักพัฒนาเว็บไซต์ คัดเลือกด้วยวิธีเจาะจง (Purposive Sample) รวมทั้งหมด 3 คน
 - 1.2 กลุ่มบุคคลที่ใช้รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา เขตราชบุรีบูรณะ ซึ่งได้แก่คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sample) จำนวน 30 คน

2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครบนระบบ ปฏิบัติการ iOS มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

- 1) ศึกษาปัญหาของการค้นหาจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า เนื่องจากความต้องการและการเติบโตของรถยนต์ไฟฟ้ามีมากขึ้น ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย ผู้ใช้งานรถยนต์ไฟฟ้าต้องการทราบ

ข้อมูลตำแหน่งสถานีชาร์จ มีระบบนำทางไปยังจุดชาร์จที่เลือกได้ โดยจะคำนวณเส้นทางที่สะดวกที่สุด และระบุระยะเวลาที่จะใช้ในการเดินทางไปถึงจุดชาร์จ

2) ออกแบบระบบ ในการออกแบบแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS การออกแบบระบบมีลักษณะดังนี้ (1) สามารถแสดงผลได้ทุกขนาดหน้าจอของอุปกรณ์ (2) ประกอบด้วยการทำงานที่ใช้สำหรับเลือกบริษัทให้บริการสถานีชาร์จรถไฟฟ้า แสดงจุดบริการบนแผนที่ การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญด้านการชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า การแจ้งเตือนข่าวสารต่าง ๆ และส่วนของการปรับตั้งค่าคุณสมบัติเบื้องต้นของแอปพลิเคชันได้

3) การพัฒนาแอปพลิเคชัน ในส่วนขั้นตอนนี้ จะสร้างแอปพลิเคชันสำหรับอุปกรณ์เคลื่อนที่ระบบปฏิบัติการ iOS โดยใช้ภาษา Swift ในการเขียนโปรแกรม ผลการพัฒนาประกอบด้วย ส่วนหน้าจอการเข้าใช้งานแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า และส่วนค้นหาตำแหน่งสถานีชาร์จแบตเตอรี่ แสดงตัวอย่างหน้าจอดังภาพประกอบที่ 1-3 และ 4-7

- 3.1) หน้า Launch App เข้าสู่หน้าแรกของแอปพลิเคชัน
- 3.2) หน้า Get Started คลิกเข้าสู่หน้าเมนู
- 3.3) หน้าเมนู EV Charging Station เมนูเลือกบริษัทให้บริการสถานีชาร์จรถไฟฟ้า

ภาพที่ 1 แสดงหน้าจอการเข้าใช้งานแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า

- 3.4) หน้า Map แสดงจุดบริการบนแผนที่
- 3.5) หน้า Our Services การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญด้านการชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า
- 3.6) หน้า Mail & Notifications แจ้งเตือนข่าวสารต่าง ๆ
- 3.7) หน้า Setting ปรับตั้งค่าคุณสมบัติเบื้องต้นของแอปพลิเคชันได้

ภาพที่ 2 แสดงการค้นหาตำแหน่งสถานีชาร์จแบตเตอรี่

หลังจากสร้างแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครเสร็จแล้วจะนำไปทดสอบเพื่อหาความผิดพลาดในการทำงาน จากนั้นแก้ไขให้แอปพลิเคชันสามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง

4) ทดสอบแอปพลิเคชัน โดยการทำการทดสอบ 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ทดสอบแอปพลิเคชันด้วยตนเอง เพื่อตรวจหาข้อผิดพลาด และแก้ไขปรับปรุงจนสามารถทำงานได้ตามที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 นำแอปพลิเคชันที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาทดสอบและประเมินเพื่อหาคุณภาพของแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS จำนวน 3 คน

5) นำแอปพลิเคชันไปใช้จริง โดยใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกไว้ แล้วให้กลุ่มผู้ใช้งานประเมินความพึงพอใจที่มีต่อแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS ว่ามีความพึงพอใจกับระบบนี้หรือไม่อย่างไร

6) ประเมินผล หลังจากที่มีการนำแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า เพื่อค้นหาจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร

2.2 แบบประเมินคุณภาพของแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS โดยแบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบประเมินคุณภาพ ของแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert ได้แก่ เหมาะสมดีเยี่ยม เหมาะสมดี เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นอื่น ๆ

ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินคุณภาพของแอปพลิเคชันแผนที่ แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า ในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS ที่ได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน โดยเกณฑ์ในการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมดีเยี่ยม

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมดี

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การประเมินคุณภาพของแอปพลิเคชันแผนที่ แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าฯ ที่เหมาะสม มีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้งานที่ต่อแอปพลิเคชันแผนที่ แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครบนระบบปฏิบัติการ iOS โดยแบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้งานที่ต่อแอปพลิเคชันแผนที่ แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครบนระบบปฏิบัติการ iOS เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert ได้แก่ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย และพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นอื่น ๆ

ผู้วิจัยกำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

นำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้งานเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของภาษา และข้อความที่แสดงถึงความพึงพอใจ และประเมินให้คะแนน นำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทำการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79 เป็นคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่สามารถนำไปใช้ได้สำหรับแบบสอบถามวัดความพึงพอใจ

3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของแอปพลิเคชันแผนที่ แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS ตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.2 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพ และแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS ไปทดลองใช้กับผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยให้ท่านทดสอบระบบก่อนใช้งานและหลังใช้งาน เพื่อหาคุณภาพของแอปพลิเคชัน

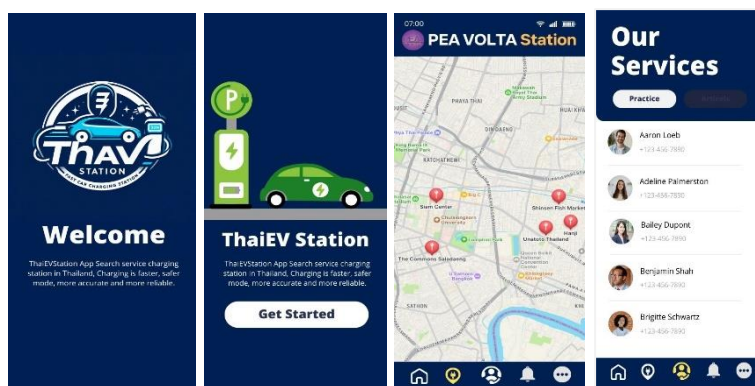
3.3 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าบนในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS ไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้ทำการตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะแล้วนำค่าที่ได้ มาทำการวิเคราะห์ตรวจหาความตรงเชิงเนื้อหา

3.4 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินความพึงพอใจในการใช้งานแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS ทำการตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.5 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินความพึงพอใจในการใช้แอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS ไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยการเก็บข้อมูลแบบสุ่มตัวอย่าง เพื่อนำผลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเลือกโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ในการคำนวณค่าสถิติ

ผลการวิจัย

1. ผลการออกแบบแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า บนระบบปฏิบัติการ iOS ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีการออกแบบแอปพลิเคชันมีความเหมาะสมมาก การทำงานของแอปพลิเคชันไม่ได้ยุ่งยาก ใช้งานได้ง่าย เข้าใจความต้องการและพฤติกรรมของผู้ใช้ นำเสนอสิ่งที่น่าสนใจให้ผู้ใช้ได้ตลอดมีความทันสมัย ใช้งานง่าย ค้นหาสถานีบริการจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าได้แม่นยำ

ภาพที่ 3 แสดงแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า
ในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS

2. ผลการประเมินคุณภาพของแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพของแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	การแปลความหมาย		
	\bar{X}	S.D.	คุณภาพ
1. การติดตั้งแอปพลิเคชันง่ายและเหมาะสม	4.67	0.58	ดีเยี่ยม
2. การเชื่อมต่อระบบมีความรวดเร็ว	4.33	0.58	ดีมาก
3. แอปพลิเคชันสามารถทำงานได้ถูกต้องแม่นยำ	4.00	0.00	ดีมาก
4. แอปพลิเคชันมีการใช้งานง่ายและสะดวกไม่ซับซ้อน	4.67	0.58	ดีเยี่ยม
5. ขนาดของปุ่มกดภายในแอปพลิเคชันมีความเหมาะสม	5.00	0.00	ดีเยี่ยม
6. สอดคล้องกับเนื้อหาและความต้องการ	4.33	0.58	ดีมาก
7. รูปแบบของแอปพลิเคชันมีความทันสมัย	4.67	0.58	ดีเยี่ยม
8. สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	5.00	0.00	ดีเยี่ยม
9. การใช้งานกับอุปกรณ์เคลื่อนที่มีความถูกต้องเหมาะสม	4.67	0.58	ดีเยี่ยม
10. ภาพรวมของแอปพลิเคชันกับความสมบูรณ์	5.00	0.58	ดีเยี่ยม
รวม	4.63	0.49	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 1 พบว่าการประเมินคุณภาพของแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครบนระบบปฏิบัติการ iOS จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พบว่าอยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยม ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.49) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยที่มีอันดับสูงสุด คือ ขนาดของปุ่มกดภายในแอปพลิเคชันมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ภาพรวมของแอปพลิเคชันกับความสมบูรณ์ ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) รองลงมา คือ การติดตั้งแอปพลิเคชันง่ายและเหมาะสม ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.58) แอปพลิเคชันมีการใช้งานง่ายและสะดวกไม่ซับซ้อน ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.58) รูปแบบของแอปพลิเคชันมีความทันสมัย ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.58) การใช้งานกับอุปกรณ์เคลื่อนที่มีความถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.58) และสองอันดับสุดท้ายคือ การเชื่อมต่อระบบมีความรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.58) สอดคล้องกับเนื้อหาและความต้องการ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.58)

3. ผลการสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้งานที่มีต่อแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าบนระบบปฏิบัติการ iOS ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความพึงพอใจ ที่มีต่อแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS ด้านความพึงพอใจรวมทุกด้าน

รายการประเมิน	การแปลความหมาย		
	\bar{X}	S.D.	ความพึงพอใจ
1. ด้านการออกแบบ	4.59	0.58	มากที่สุด
2. ด้านการใช้งาน	4.62	0.57	มากที่สุด
3. ด้านความถูกต้องของข้อมูล	4.64	0.48	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	4.62	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.54) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยที่มีอันดับสูงสุด คือ ด้านความถูกต้องของข้อมูล ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.48) รองลงมา คือ ด้านการใช้งาน ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.57) และอันดับสามคือ ด้านการออกแบบ ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.58)

ตารางที่ 3 ระดับความพึงพอใจที่มีต่อแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS ด้านการออกแบบ

รายการประเมิน	การแปลความหมาย		
	\bar{X}	S.D.	ความพึงพอใจ
1. ด้านการออกแบบ			
1.1 สีสีนของ User Interface (UI) มีความสวยงาม	4.43	0.68	มาก
1.2 การจัดรูปแบบในแอปพลิเคชันง่ายต่อการอ่าน	4.60	0.50	มากที่สุด
1.3 มีความเร็วในการแสดงภาพ ตัวอักษร และข้อมูล	4.57	0.50	มากที่สุด
1.4 สัญลักษณ์และรูปภาพที่แสดงภายในแอปพลิเคชันมีความคมชัดและง่ายต่อการสังเกต	4.70	0.70	มากที่สุด
1.5 ขนาดตัวอักษรและรูปแบบของตัวอักษร มีความสวยงามและอ่านได้ง่าย	4.63	0.49	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	4.59	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านการออกแบบ แอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.58) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีอันดับสูงสุด คือ สัญลักษณ์และรูปภาพที่แสดงภายในแอปพลิเคชันมีความคมชัดและง่ายต่อการสังเกต ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.70) รองลงมา คือ ขนาดตัวอักษรและรูปแบบของตัวอักษร มีความสวยงามและอ่านได้ง่าย ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.49) อันดับสาม คือ การจัดรูปแบบในแอปพลิเคชันง่ายต่อการอ่าน ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.50) ส่วนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีอันดับต่ำสุด คือ สีสีนของ User Interface (UI) มีความสวยงาม ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.68)

ตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจ ที่มีต่อแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครบนระบบปฏิบัติการ iOS ด้านการใช้งาน

รายการประเมิน	การแปลความหมาย		
	\bar{X}	S.D.	ความพึงพอใจ
2. ด้านการใช้งาน			
2.1 Function มีความสะดวกในการใช้งาน	4.73	0.52	มากที่สุด
2.2 ระบบนำทางมีความแม่นยำในการนำทาง	4.50	0.51	มากที่สุด
2.3 ความชัดเจนของคำอธิบาย ส่วนประกอบต่างๆ บนหน้าจอแอปพลิเคชัน	4.57	0.57	มากที่สุด
2.4 การจัดวาง User Interface (UI) ต่างๆมีความเหมาะสมและง่ายต่อการใช้	4.67	0.66	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	4.62	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านการใช้งาน แอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.57) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีอันดับสูงสุด คือ Function ต่าง ๆ ของระบบมีความสะดวกสบายในการใช้งาน ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.52) รองลงมาคือ การจัดวาง User Interface (UI) ต่าง ๆ มีความเหมาะสมและง่ายต่อการใช้ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.66) อันดับสาม คือ ความชัดเจนของคำอธิบาย ส่วนประกอบต่าง ๆ บนหน้าจอแอปพลิเคชัน ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.5) ส่วนค่าเฉลี่ยที่มีอันดับความพึงพอใจต่ำสุดคือ ระบบนำทางมีความแม่นยำในการนำทาง ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.51)

ตารางที่ 5 ระดับความพึงพอใจ ที่มีต่อแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครบนระบบปฏิบัติการ iOS ด้านความถูกต้องของข้อมูล

รายการประเมิน	การแปลความหมาย		
	\bar{X}	S.D.	ความพึงพอใจ
3. ด้านความถูกต้องของข้อมูล			
3.1 แอปพลิเคชันแสดงจุดชาร์จรถไฟฟ้าได้แม่นยำ	4.67	0.48	มากที่สุด
3.2 ข้อมูลของจุดชาร์จมีความชัดเจน	4.53	0.51	มากที่สุด
3.3 การแสดงระยะทางและเวลาที่มีความถูกต้อง	4.73	0.45	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	4.64	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านความถูกต้องของข้อมูล แอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.48) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีอันดับสูงสุด คือ การแสดงระยะทางและเวลาที่มีความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือ แอปพลิเคชันแสดงจุดชาร์จรถไฟฟ้าได้แม่นยำ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.48) ส่วนค่าเฉลี่ยที่มีอันดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ข้อมูลของจุดชาร์จมีความชัดเจน ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.51)

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 การออกแบบแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS มีความทันสมัย ใช้งานง่าย ค้นหาสถานีบริการจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าได้แม่นยำ อีกทั้งมีฟังก์ชันการทำงาน 7 หน้า ประกอบด้วย 1) หน้า Launch App เข้าสู่หน้าแรกของแอปพลิเคชัน 2) หน้า Get Started คลิกเข้าสู่หน้าเมนู 3) หน้าเมนู EV Charging Station เมนูเลือกบริษัทให้บริการสถานีชาร์จรถไฟฟ้า มี 6 บริษัท ดังนี้ PEA VOLTA, EA Anywhere, MEA EV, PTT EV, Evolt EV, EleXA EV 4) หน้า Map แสดงจุดบริการบนแผนที่ 5) หน้า Our Services การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญด้านการชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า ให้บริการผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำปรึกษาหากผู้ใช้งานเกิดปัญหาระหว่างการชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า โดยให้บริการตลอด

24 ชั่วโมง 6) หน้า Mail & Notifications แจ้งเตือนข่าวสารต่าง ๆ มีอีเมลแจ้งเตือนข่าวสารเกี่ยวกับโปรโมชั่น อัปเดตค่าচারจรถไฟฟ้าจากผู้ให้บริการแต่ละสถานีชาร์จ อีกทั้งยัง 7) หน้า Setting ปรับตั้งค่าคุณสมบัติเบื้องต้นของแอปพลิเคชัน สามารถตั้งค่าการแสดงผลของหน้าจอแอปพลิเคชัน

1.2 การประเมินคุณภาพของแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พบว่าอยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยม

1.3 การประเมินความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยที่มีอันดับสูงสุด คือ ด้านความถูกต้องของข้อมูล รองลงมา คือ ด้านการใช้งาน และอันดับสามคือ ด้านการออกแบบ

2. อภิปรายผล

2.1 ผลการออกแบบแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS มีความทันสมัย ใช้งานง่าย ค้นหาสถานีบริการจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าได้แม่นยำ อีกทั้งมี ฟังก์ชันให้บริการผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำปรึกษาหากผู้ใช้งานเกิดปัญหาระหว่างการชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า โดยให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง มีอีเมลแจ้งเตือนข่าวสารเกี่ยวกับโปรโมชั่น อัปเดตค่าচারจรถไฟฟ้าจากผู้ให้บริการแต่ละสถานีชาร์จ สามารถตั้งค่าการแสดงผลของหน้าจอแอปพลิเคชัน แสดงให้เห็นถึงแอปพลิเคชันสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งผู้วิจัย ได้ศึกษาค้นคว้าขั้นตอนการออกแบบโปรแกรมโดยใช้วงจรการพัฒนาโปรแกรม (Program Development Life Cycle : PDLC) โดยออกแบบอย่างเป็นระบบทำให้แอปพลิเคชัน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและสอดคล้องกับความต้องการในปัจจุบัน สอดคล้องกับ ทินวงษ์ รักอิสสระกุล (2566) ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพแอปพลิเคชันออกแบบอัตลักษณ์แบรนด์ดิจิทัล กลุ่มผลิตภัณฑ์นวัตกรรมอาหาร ภาพรวมเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการประเมินคุณภาพของแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พบว่าอยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยม ทั้งนี้ เป็นเพราะการสร้างแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS ผู้วิจัยได้ค้นคว้า แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแอปพลิเคชัน จัดทำผังงาน และสตอรี่บอร์ด ในการออกแบบแอปพลิเคชัน ซึ่งทุกขั้นตอนของการสร้างอยู่ภายใต้การให้คำปรึกษาของผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพและให้ข้อเสนอแนะสำหรับแก้ไข ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มทดลอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนกฤต โพธิ์ซี (2560) ผลการวิจัยพบว่า การประเมินคุณภาพของแอปพลิเคชันอยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยที่มีอันดับสูงสุด คือ ด้านความถูกต้องของข้อมูล รองลงมา คือ ด้านการใช้งาน และอันดับสามคือ ด้านการออกแบบ โดยภาพรวมความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาการออกแบบแอปพลิเคชัน การสร้างฟังก์ชันการเพิ่มคำสั่งที่ตอบโจทย์สำหรับผู้ใช้งาน ความถูกต้องของข้อมูล ส่งผลให้แอปพลิเคชันสามารถใช้งานได้ส่งผลให้มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทวัส ไชค์า (2562) ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผู้ใช้สามารถค้นหา เวลาเปิด-ปิดของสถานีชาร์จได้แบบเรียลไทม์ในแอปพลิเคชันแผนที่แสดงจุดชาร์จแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร บนระบบปฏิบัติการ iOS

2) แอปพลิเคชันสามารถค้นหาจุดให้บริการสถานีชาร์จตามที่ตั้งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และสามารถค้นหาตำแหน่งที่ใกล้เคียงได้

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรออกแบบให้แอปพลิเคชันให้ครอบคลุมทุกจังหวัด
- 2) ควรเพิ่มการตั้งค่าแอปพลิเคชันให้มีฟังก์ชันการทำงานที่หลากหลาย
- 3) ควรมีการติดตั้งเพื่อให้ผู้ใช้งานได้ดาวน์โหลดไปใช้ได้ทั้งระบบปฏิบัติการ iOS และ android

เอกสารอ้างอิง

ตฤณวรรณ ปานสอน. (2561). พฤติกรรมการยอมรับเทคโนโลยีรถยนต์ไฟฟ้าในกรุงเทพมหานคร. คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทินวงษ์ รักษ์อิสระกุล. (2566). แอปพลิเคชันออกแบบระบบอัตลักษณ์แบรนด์ดิจิทัล กลุ่มผลิตภัณฑ์นวัตกรรมอาหาร. หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ธนภุต โปธิ์ซี. (2560). การพัฒนาแอปพลิเคชันบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ “Talanda Night Market” คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วิวัฒน์ ไชคำ. (2562). แอปพลิเคชันส่งเสริมการเรียนรู้และทักษะการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น. สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1.

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี

นนนิตย์ สังขภิญโญ*

รับบทความ 28 กรกฎาคม 2567 แก้ไขบทความ 20 พฤศจิกายน 2567 ตอรับบทความ 13 ธันวาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ร่วมกับการวิจัยและพัฒนา มีกลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาสีขาว จำนวน 7 คน โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพัฒนารูปแบบ และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) 168 คน ได้แก่ ครูและบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ตัวแทนชุมชน และภาคีเครือข่าย เพื่อประเมินผลการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า (1) องค์ประกอบของรูปแบบฯ ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่ (1) ปัจจัยนำเข้า (Input) การดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษาสีขาว 5 มาตรการ 16 ตัวบ่งชี้ โดยกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่ใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาสีขาวที่ได้จากการระดมสมองของครูโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี (2) ปัจจัยกระบวนการ (Process) โดยทำการวิเคราะห์กระบวนการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ร่วมกับ KPDEE Model และหลักการ 5 ร. ซึ่งเป็นหลักการมีส่วนร่วม พัฒนาเป็นกระบวนการบริหารจัดการและการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของ KPDEE Model ปลอดภัยทางไกลยาเสพติดด้วยหลัก 5 ร. ได้แก่ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมรับผิดชอบ และร่วมภาคภูมิใจ (3) ปัจจัยผลผลิต (Output) ผลการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ได้แก่ 1) KPDEE Model ปลอดภัยทางไกลยาเสพติดด้วยหลัก 5 ร. 2) คู่มือการบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี 3) ผลประเมินการบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี และ 4) ผลประเมินความเหมาะสมและรับรองรูปแบบบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี (4) ปัจจัยผลสะท้อนกลับ (Feedback) ได้แก่ แนวทางการปรับปรุงการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข และ (5) ปัจจัยผลลัพธ์ (Outcome) เป้าหมายของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี คือ 1) การรักษามาตรฐานสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ระดับเพชร 2) ต้นแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข สำหรับโรงเรียนเครือข่าย และผลประเมินการบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การบริหารจัดการสถานศึกษา; สถานศึกษาสีขาว; ปลอดภัยยาเสพติด; อบายมุข

ผู้อำนวยการ, โรงเรียนบ้านโคกพนมดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

*ผู้ประสานงานหลัก: nongnit24@gmail.com

Development of White School Management Model for the drug-free and Evil of Ban Khok Phanom Dee School, Prachinburi Province

Nongnit Sangkhapinyo*

Received 28 July 2024; Revised 20 November 2024; Accepted 13 December 2024

Abstract

The objectives of this research were to analyze the components of the model and develop a management model for drug-free and vice-free schools at Ban Khok Phanom Dee School, Prachinburi Province. The research employed a mixed-methods approach combined with research and development. The target groups included two main groups: (1) 7 experts with experience in working with drug-free schools, who participated in a focus group discussion to develop the model, and (2) 168 stakeholders, including teachers, staff, school committees, parents, community representatives, and network partners, who were involved in evaluating the management of drug-free and vice-free school operations at Ban Khok Phanom Dee School, Prachinburi Province. The statistical methods used to analyze the data included frequency, percentage, mean, and standard deviation. The research findings revealed that (1) the components of the model consisted of five factors: (1) Input factors, including the implementation of the five measures and 16 indicators of the drug-free school policy, with projects/activities developed from brainstorming sessions with teachers at Ban Khok Phanom Dee School; (2) Process factors, involving the analysis of the quality management process (PDCA) along with the KPDEE Model and the 5R principles, which emphasize participatory principles. These were developed into the management process and activities of the KPDEE Model, aiming for drug-free safety through the 5R principles: "Think Together," "Do Together," "Solve Problems Together," "Take Responsibility Together," and "Be Proud Together"; (3) Output factors, including the following outcomes from the implementation of the drug-free and vice-free school policy: (i) KPDEE Model for drug-free safety with the 5R principles, (ii) a management manual for drug-free and vice-free schools at Ban Khok Phanom Dee School, (iii) evaluation results of the school management, and (iv) evaluations on the appropriateness and certification of the management model for drug-free and vice-free schools at Ban Khok Phanom Dee School; (4) Feedback factors, including recommendations for improving the implementation of the drug-free and vice-free school projects; and (5) Outcome factors, where the goals of Ban Khok Phanom Dee School were: (i) maintaining the drug-free and vice-free school standards at the diamond level, and (ii) becoming a model for managing drug-free and vice-free schools for other schools in the network. The evaluation of the management of drug-free and vice-free schools at Ban Khok Phanom Dee School was found to be at the highest level.

Keywords: Educational Institution Management; White Educational Institutions; Drugs-free; Vices-free

¹ Director, Ban Khok Phanom Dee School, Prachinburi Primary Educational Service Area Office 1

*Corresponding Author: nongnit24@gmail.com

บทนำ

ปัญหายาเสพติดเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาสังคม ดำรงอยู่ควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงสำคัญ เป็นวัยที่มีความเสี่ยงสูงต่อการใช้ยาเสพติด ก้าวเข้าสู่วัยรุ่นเป็นช่วงการปรับตัว มีการเปลี่ยนแปลงของระดับฮอร์โมนทำให้มีความอยากรู้อยากลอง เมื่อเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด สมอจะถูกทำลายส่งผลถึงการเรียน และอาจชักชวนเพื่อนให้มายุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ส่งผลให้ปัญหายาเสพติดทวีความรุนแรงมากขึ้น (กองส่งเสริมและพัฒนากิจการการศึกษาในภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2564) ซึ่งในปี 2563 สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทย พบว่า กลุ่มผู้ค้าเพิ่มปริมาณยาเสพติดจำนวนมาก เพื่อทุ้มตลาดกระตุ้นความต้องการของผู้เสพให้คงอยู่ ราคาที่ถูกลงเป็นปัจจัยเสริมให้กลุ่มผู้เสพเข้าถึงยาเสพติดได้ง่าย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การติดต่อสื่อสารเป็นช่องทางติดต่อค้าขายยาเสพติดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การใช้ Facebook, Line, Twitter โดยช่องทางที่พบมากที่สุด คือ Twitter รองลงมาคือ Facebook ส่งผลให้ การค้ายาเสพติดขยายวงกว้าง ซึ่งกลุ่มผู้เสพยาเสพติด ส่วนใหญ่มีอายุ 15-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 36 หรือมีสัดส่วนมากกว่า 1 ใน 3 ของผู้เสพทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้มีงานทำ ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ใช้แรงงานและรับจ้างมากที่สุด ยาเสพติดที่มีการใช้มากที่สุด คือยาบ้า ร้อยละ 74.4 รองลงมาคือกัญชา ร้อยละ 5.9 และไอซ์ ร้อยละ 5.7 ยาเสพติดที่ต้องมีการเฝ้าระวัง คือ ไอซ์ เฮโรอีน คีตามีน เอ็กซ์ตาซีและกัญชา (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2563)

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้การดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2559 เป็นการดำเนินงานที่มีความต่อเนื่อง เข้มแข็ง และยั่งยืน ตามนโยบายรัฐบาล จึงกำหนดแนวทางให้หน่วยงานและสถานศึกษาดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา โดยดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติด ให้เป็นสถานศึกษาที่ปลอดยาเสพติดทุกชนิด ภายใต้แผนปฏิบัติการตามแนวทาง 5 มาตรการ โดยมีกลยุทธ์ 4 ข้อ 2 ไม่ คือต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงานยาเสพติด ต้องมีระบบงานรองรับยุทธศาสตร์ ต้องมีเครือข่ายการทำงาน ไม่ปกปิดข้อมูล และไม่ไล่นักเรียนนักศึกษา ออกจากระบบการศึกษา อันจะไปก่อเกิดปัญหาสังคม ทั้งนี้ให้การดำเนินงานอยู่ภายใต้กรอบความคิดสถานศึกษา สีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) ดังนั้นโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ ในฐานะสถานศึกษาที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด จึงมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการขับเคลื่อนป้องกันปัญหาสิ่งเสพติด ซึ่งประเด็นปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นในกลุ่มวัยรุ่นหรือกลุ่มนักเรียน เป็นอีกหนึ่งประเด็นที่มีความสำคัญ อีกทั้งยังเป็นส่วนหนึ่งของการให้ความคุ้มครอง และช่วยเหลือดูแลนักเรียนให้มีความปลอดภัยในชีวิตจากปัญหาต่าง ได้แก่ การถูกล่วงละเมิดทางเพศ ความรุนแรง ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากระบบการศึกษา และกรณีอื่น ๆ ประกอบด้วย ภาวะจิตเวช ดิดเกม/อินเทอร์เน็ต ถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง ยาเสพติด อุพทานหมู่ โรคติดต่อในสถานศึกษา อุบัติเหตุนอกสถานศึกษา อุบัติเหตุในสถานศึกษา การจมน้ำ เสียชีวิตในสถานศึกษา และภัยพิบัติ

การบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขที่โรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี มีการดำเนินการโดยเน้นการร่วมมือจากทุกภาคส่วนภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อส่งเสริมและป้องกันปัญหาที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยเฉพาะปัญหาเสพติดและอบายมุข ผ่านการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโคกพนมดีได้วิเคราะห์ปัญหาภายในโรงเรียนและจัดกลุ่มปัญหาออกเป็น 7 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านการเรียน พบว่ามีนักเรียนร้อยละ 1.47 ที่มีปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสุขภาพกาย พบว่านักเรียนร้อยละ 2.94 มีปัญหาพฤติกรรมและการใช้น้ำหนักเกินหรือต่ำเกณฑ์ ด้านสุขภาพจิต/พฤติกรรม พบว่า

นักเรียนร้อยละ 1.47 ควรได้รับการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์และมีปัญหาการเรียนและมาเรียนสาย ด้านเศรษฐกิจ พบว่านักเรียนร้อยละ 0.98 มีฐานะยากจน ด้านทักษะชีวิตและการคุ้มครองนักเรียน พบว่านักเรียนร้อยละ 0.49 เสี่ยงที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ด้านยาเสพติดและอบายมุข พบว่านักเรียนร้อยละ 0.49 เสี่ยงในการสูบบุหรี่และดื่มสุรา และด้านความปลอดภัย พบว่านักเรียนร้อยละ 0.49 เสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ จากการวิเคราะห์ปัญหาข้างต้น โรงเรียนได้พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยใช้หลัก 5 ร. ซึ่งเป็นหลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมที่เน้นการประสานงานและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงเครือข่ายต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหา และโรงเรียนได้ดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข ตามยุทธศาสตร์ 5 ด้าน ได้แก่ มาตรการด้านการป้องกัน ป้องกันปัญหาด้วยการเสริมสร้างความรู้และทักษะที่จำเป็น มาตรการด้านการค้นหา ค้นหานักเรียนที่เสี่ยงและมีปัญหาในด้านต่าง ๆ มาตรการด้านการรักษา ให้การดูแลและสนับสนุนในการปรับปรุงพฤติกรรม มาตรการด้านการเฝ้าระวัง ติดตามและเฝ้าระวังปัญหาที่อาจเกิดขึ้น และมาตรการด้านการบริหารจัดการ การจัดการให้มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การดำเนินงานดังกล่าวมุ่งเน้นไปที่การป้องกันปัญหา ยาเสพติดและอบายมุข เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและสร้างภูมิคุ้มกันจากปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในการบริหารจัดการและมีกระบวนการดำเนินงานที่มีการประสานงานระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการกำกับ ติดตาม และรายงานผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับข้อมูลและเห็นผลการดำเนินการอย่างโปร่งใส (โรงเรียนบ้านโคกพนมดี, 2566)

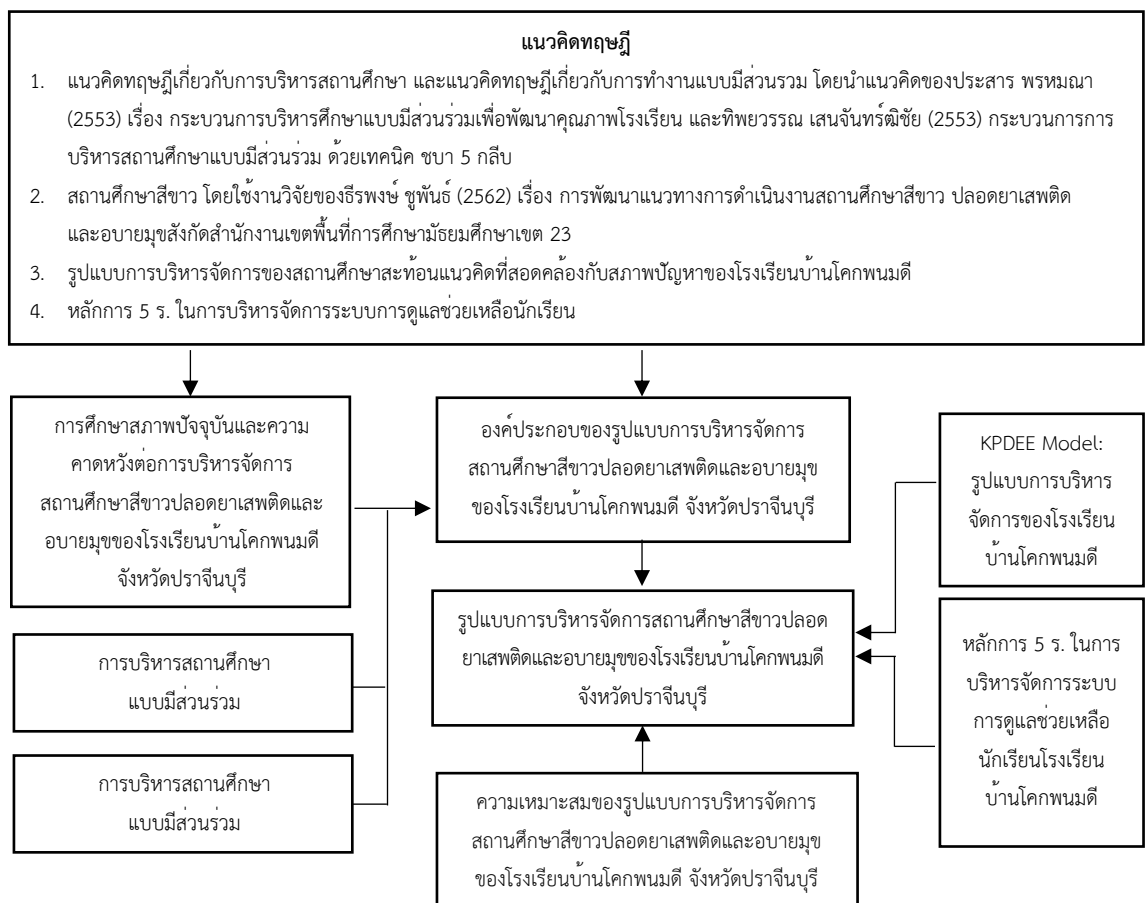
จากที่มาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น สะท้อนถึงความท้าทายในการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุขในโรงเรียนบ้านโคกพนมดี รวมถึงแนวทางที่โรงเรียนใช้ในการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการพัฒนานักเรียน ในฐานะผู้อำนวยการของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี ได้เล็งเห็นความสำคัญกับการดำเนินนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม จึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข โดยนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษา และหลัก 5 ร. ไปใช้องค์ประกอบพื้นฐานในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นรูปแบบในการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุขให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาแผนปฏิบัติการประจำปีที่สุดคล้องกับการดำเนินงานเกี่ยวกับสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุขภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วน ได้แก่ คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน และภาคีเครือข่ายต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี

กรอบแนวคิด

การศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการทำงานแบบมีส่วนร่วม โดยนำแนวคิดของประสาร พรหมณา (2553) เรื่อง กระบวนการบริหารศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียน และทิพวรรณ เสนจันทร์ฉัย (2553) กระบวนการการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ด้วยเทคนิค ขบ 5 กลีบ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวโดยใช้งานวิจัยของธีรพงษ์ ชูพันธ์ (2562) เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการประเมินสภาพความเป็นจริงและความคาดหวัง และการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการฯ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเป็นแนวทางในการวิจัย นอกจากนี้ ยังใช้ KPDEE Model: รูปแบบการบริหารจัดการของสถานศึกษาสะท้อนแนวคิดที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี และหลักการ 5 ร. ในการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี (2565) มาใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี สามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method) ร่วมกับการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. **กลุ่มเป้าหมาย** ในการการพัฒนาแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี มี 2 กลุ่ม ได้แก่

1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาสีขาว จำนวน 7 คน ที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีตำแหน่งผู้อำนวยการ และมีการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข และได้รับการประเมินระดับเพชรขึ้นไป ด้วยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในการพัฒนาแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี โดยพิจารณาจากร่างรูปแบบฯ และคำอธิบายรูปแบบ เพื่อนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากผู้ทรงคุณวุฒิมาใช้ในการปรับแก้รูปแบบฯ ให้สมบูรณ์

1.2 กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่มรวม 168 คน ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ครูและบุคลากรในโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 12 คน โดยทำการเลือกแบบกลุ่มตัวอย่างเจาะจงจากครูและบุคลากรที่ยินดีให้ข้อมูลด้วยความสมัครใจ

กลุ่มที่ 2 คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 9 คน โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จากคณะกรรมการสถานศึกษาที่ยินดีให้ข้อมูลด้วยความสมัครใจ

กลุ่มที่ 3 ผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังเรียนในโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 200 คน ทำการกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยการเปิดตาราง Krejcie & Morgan (1970) จำนวน 132 คน โดยทำการเลือกแบบกลุ่มตัวอย่างเจาะจง จากผู้ปกครองที่ยินดีให้ข้อมูลด้วยความสมัครใจ

กลุ่มที่ 4 ตัวแทนชุมชนโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 8 คน โดยทำการเลือกแบบกลุ่มตัวอย่างเจาะจง จากตัวแทนชุมชนที่มีบทบาทหน้าที่เป็นผู้นำชุมชนและมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรมสถานศึกษาปลอดยาเสพติดและอบายมุข ได้แก่ (1) นายก อบต. (2) ผอ.รพสต. (3) อบต.ประจำหมู่บ้าน (4) ประธานอสม. (5) กำนัน (6) ผู้ใหญ่บ้าน (7) เจ้าอาวาส และ (8) ตำรวจ โดยได้รับความยินยอมและยินดีให้ข้อมูลด้วยความสมัครใจ

กลุ่มที่ 5 ภาควิชาเครือข่ายโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 7 คน โดยทำการเลือกแบบกลุ่มตัวอย่างเจาะจง จากภาควิชาเครือข่ายที่ยินดีให้ข้อมูลด้วยความสมัครใจ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยพิจารณาจากร่างรูปแบบฯ และคำอธิบายรูปแบบ เพื่อนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากผู้ทรงคุณวุฒิมาใช้ในการปรับแก้รูปแบบฯ ให้สมบูรณ์

2.2 แบบประเมินผลการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และสถานภาพ มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สามารถเลือกตอบได้เพียง 1 คำตอบเท่านั้น

ตอนที่ 2 แบบประเมินผลการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาสี่ชาวปลอดภัยเสฟติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี มีลักษณะคำถามแบบมาตรวัดแบบ 5 ตัวเลือกของ Likert Scale ได้แก่ 1=น้อยที่สุด 2=น้อย 3=ปานกลาง 4=มาก 5=มากที่สุด สามารถเลือกตอบได้เพียง 1 คำตอบเท่านั้น

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาสี่ชาวปลอดภัยเสฟติดและอบายมุขได้อย่างอิสระ

3. การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยดำเนินการหาคุณภาพแบบประเมินผลการบริหารจัดการสถานศึกษาสี่ชาวปลอดภัยเสฟติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี มีการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.1) การประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินจำนวน 3 คน ที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้ ต้องมีความตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.50-1.00 ผลการประเมินพบว่า คำถามทุกข้อมีผลประเมินความตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.67-1.00 และมีการปรับปรุงให้เหมาะสมคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนำไปใช้หาคุณภาพต่อไป

3.2) การหาความเชื่อมั่นของแบบประเมินผลการบริหารจัดการสถานศึกษาสี่ชาวปลอดภัยเสฟติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี โดยการนำชุดแบบประเมินความพึงพอใจไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จำนวน 30 คน โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับต้องไม่ต่ำกว่า 0.80 ขึ้นไป ผลการทดลองใช้แบบประเมิน พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นที่ .953 ถือว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงมาก สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 การจัดสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาสี่ชาว จำนวน 7 คน ดังนี้

1) ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อร่วมสนทนากลุ่มในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสี่ชาวปลอดภัยเสฟติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี

2) นัดหมายวันเวลาในการจัดสนทนากลุ่ม ในรูปแบบออนไลน์

3) ดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม ในการพัฒนารูปแบบฯ โดยพิจารณาจากร่างรูปแบบฯและคำอธิบายรูปแบบ เพื่อนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากผู้ทรงคุณวุฒิมาใช้ในการปรับแก้รูปแบบฯ ให้สมบูรณ์

4) สรุปรการจัดสนทนากลุ่ม และนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงรูปแบบฯ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

4.2 การประเมินผลการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาสี่ชาวปลอดภัยเสฟติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี จากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1) ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ช่วยประเมินผลการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาสี่ชาวปลอดภัยเสฟติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี

2) ส่งแบบประเมินให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง 5 กลุ่ม ทั้งในรูปแบบเอกสาร และแบบ QR-Code เพื่อเป็นทางเลือกในการทำแบบสอบถามออนไลน์ได้

3) รวบรวมแบบประเมินให้ครบตามจำนวนขนาดตัวอย่างที่กำหนดไว้ และตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปลงรหัสเพื่อบันทึกข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ประเมินผลการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาสืชาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยตามบุญชม ศรีสะอาด (2556) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	ผลการดำเนินงานน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	ผลการดำเนินงานน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	ผลการดำเนินงานปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	ผลการดำเนินงานมาก
ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง	ผลการดำเนินงานมากที่สุด

ผลการวิจัย

1) การวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสืชาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสืชาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุข ของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี เพื่อการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสืชาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุข สำเร็จลุล่วง ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยการใช้วัตรกรรมสถานศึกษาปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติด ด้วย KPDEE MODEL ร่วมกับหลัก 5 ร. มาใช้ในการดำเนินงาน จึงส่งผลให้การส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดให้แก่นักเรียน และให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่ปลอดภัย ปลอดภัยเสถียรเกิดประสิทธิผล โดยนำเสนอในรูปแบบตารางวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี

ผลการศึกษสภาพปัจจุบันและความคาดหวัง		นโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข		วงจการบริหารงานคุณภาพ PDCA		KPDEE Model		หลักการ 5 ร. ในการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน		หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคคล		
องค์ประกอบ	สรุป	องค์ประกอบ	สรุป	องค์ประกอบ	สรุป	องค์ประกอบ	สรุป	องค์ประกอบ	สรุป	บุคคล	สรุป	
การป้องกัน	✓	มาตรการการป้องกัน	✓	P: Plan	✓	K: knowledge	✓	รวมคิด	✓	ผู้บริหาร	- ผู้บริหาร สถานศึกษา	✓
การค้นหา	✓	มาตรการการค้นหา	✓	D: Do	✓	P: Protect	✓	ร่วมทำ	✓	ผู้สอน	- คณะครู	✓
การรักษา	✓	มาตรการการรักษา	✓	C: Check	✓	D: Development	✓	ร่วมแก้ปัญหา	✓	ผู้ปกครอง	- ผู้ปกครอง นักเรียน	✓
การเฝ้าระวัง	✓	มาตรการการเฝ้าระวัง	✓	A: Action	✓	E: Encourage	✓	ร่วมรับผิดชอบ	✓	กรรมการ	-	✓
การบริการจัดการ	✓	มาตรการการบริการจัดการ	✓			E: Equality	✓	ร่วมภูมิใจ	✓	ผู้เรียน	- ตัวแทนชุมชน	✓
										ผู้นำชุมชน	- ภาคีเครือข่าย	✓
	↓ Input		↓ Input		↓ Process		↓ Process		↓ Process		↓ Input	

จากวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี ผู้วิจัยจะนำผลการสังเคราะห์ไปพัฒนาเป็นเป็นรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรีที่สามารถนำมาใช้เป็นกระบวนการดำเนินโครงการเพื่อขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข สำเร็จลุล่วงตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ปัจจัยนำเข้า (Input) การดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษาสีขาว 5 มาตรการ 16 ตัวบ่งชี้ โดยกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่ใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาสีขาวที่ได้จากการระดมสมองของครูโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี

2) กระบวนการ (Process) โดยทำการวิเคราะห์กระบวนการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ร่วมกับ KPDEE Model และหลักการ 5 ร. ซึ่งเป็นหลักการมีส่วนร่วม พัฒนาเป็นกระบวนการบริหารจัดการและการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของ KPDEE Model ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติด ด้วยหลัก 5 ร. ได้แก่ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมรับผิดชอบ และร่วมภาคภูมิใจ

3) ผลผลิต (Output) ผลการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ได้แก่ (1) KPDEE Model ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติดด้วยหลัก 5 ร. (2) คู่มือการบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี (3) ผลประเมินการบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี และ (4) ผลประเมินความเหมาะสมและรับรองรูปแบบบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี

4) ผลสะท้อนกลับ (Feedback) ได้แก่ แนวทางการปรับปรุงการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

5) ผลลัพธ์ (Outcome) เป้าหมายของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี คือ (1) การรักษามาตรฐานสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ระดับเพชร และ (2) เป็นต้นแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข สำหรับโรงเรียนเครือข่าย

2) การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี เป็นการนำองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์มาใช้ในการพัฒนาเป็นรูปแบบฯ โดยใช้วิธีการเชิงระบบ (System Approach) ที่ประกอบไปด้วยปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) และนำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์มาพัฒนาเป็นรูปแบบฯ ได้แก่

1) ปัจจัยนำเข้า (Input) คือข้อมูลสำคัญที่จะใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ได้แก่ (1.1) การสำรวจสภาพปัจจุบันและความคาดหวังต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข เพื่อคัดเลือกปัจจัยสำคัญที่จะนำไปใช้ในการกำหนดโครงการ/กิจกรรมในโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรีตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข (1.2) นโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข 5 มาตรการ ประกอบด้วย 16 ตัวบ่งชี้ เพื่อนำไปใช้ประกอบการกำหนดโครงการ/กิจกรรมในโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี (1.3) โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โดยการใช้โครงการ/กิจกรรมตาม 5 มาตรการ ประกอบด้วย 16 ตัวบ่งชี้ ครอบคลุมตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข และ (1.4) การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนชุมชน และภาคีเครือข่าย

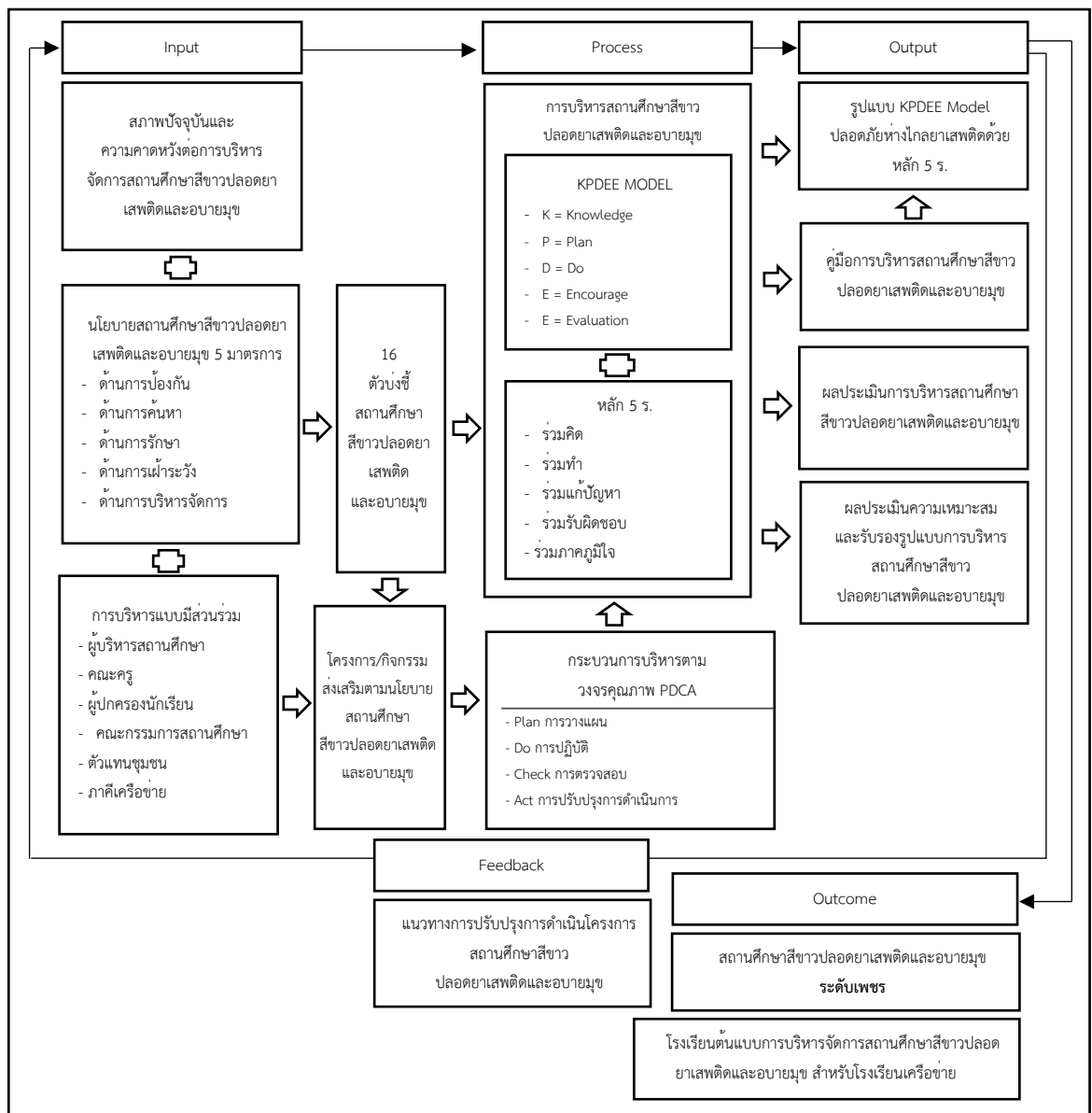
2) ปัจจัยกระบวนการ (Process) ได้แก่ (2.1) วงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA เพื่อใช้เป็นกระบวนการดำเนินโครงการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี และโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้การบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดีจังหวัดปราจีนบุรี (2.2) รูปแบบการบริหารจัดการของสถานศึกษาสะท้อนแนวคิดที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี KPDEE MODEL เพื่อใช้ในการพัฒนานวัตกรรมสถานศึกษาปลอดภัยห่างไกลยาเสพติด และ (2.3) หลักการ 5 ร. ในการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วม เพื่อใช้ในการพัฒนานวัตกรรมสถานศึกษาปลอดภัยห่างไกลยาเสพติด โดยกระบวนการบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี โดยกำหนดชื่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี โดยกำหนดเป็นนวัตกรรม “KPDEE Model ปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติดด้วยหลัก 5 ร.”

3) ผลผลิต (Output) ได้แก่ (3.1) นวัตกรรม “รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี” หรือ “KPDEE Model ปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติดด้วยหลัก 5 ร.” (3.2) คู่มือรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี (3.3) ผลประเมินการบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี และ (3.4) ผลประเมินความเหมาะสมและรับรองรูปแบบบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี

4) ผลสะท้อนกลับ (Feedback) ได้แก่ แนวทางการปรับปรุงการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

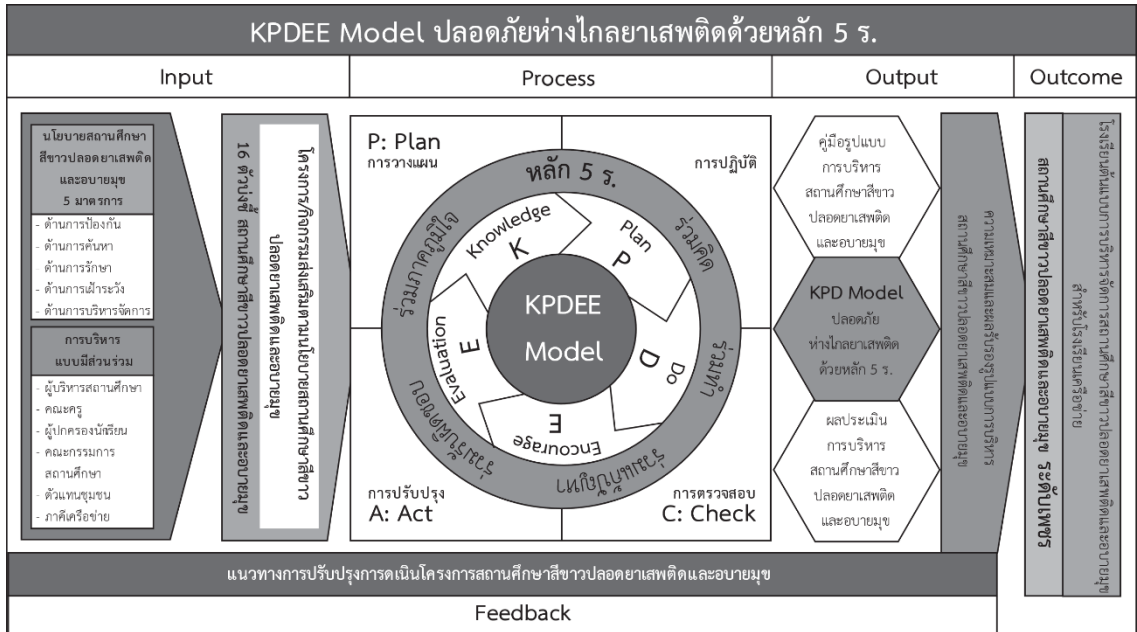
5) ผลลัพธ์ (Outcome) ได้แก่ (5.1) โรงเรียนได้ผลการประเมินเป็นสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขได้รับเพชร และ (5.2) ต้นแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข สำหรับโรงเรียนเครือข่าย

จากการสังเคราะห์มาพัฒนาเป็นรูปแบบฯ โดยใช้วิธีการเชิงระบบ (System Approach) สามารถนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี หรือ “KPDEE Model ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติดด้วยหลัก 5 ร.” ดังนี้

ภาพที่ 2 (ร่าง) องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี

จากร่างองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี สามารถสร้างเป็นรูปแบบฯ ดังนี้

ภาพที่ 3 รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี

คำอธิบายของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี

1) ปัจจัยนำเข้า (Input) สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจสภาพปัจจุบันและความคาดหวังต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี พบว่า สภาพปัจจุบันมีการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขทุกด้านยังมีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง และมีความคาดหวังว่าโรงเรียนบ้านโคกพนมดีจะมีการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข อยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการให้ครบถ้วนตามมาตรการทั้ง 5 ด้าน รวม 16 ตัวบ่งชี้ มีรายละเอียด ดังนี้

1. มาตรการด้านการป้องกัน

ตัวบ่งชี้ 1.1 สถานศึกษาดำเนินการกิจกรรมห้องเรียนสีขาว/แผนกสีขาว

ตัวบ่งชี้ 1.2 สถานศึกษาจัดทำประกาศและมอบรางวัลหรือเกียรติบัตรห้องเรียนสีขาวดีเด่น

ตัวบ่งชี้ 1.3 สถานศึกษามีการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาปลอดบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า และปลอด

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 7 มาตรการ

มาตรการที่ 1 การกำหนดนโยบายสถานศึกษาปลอดบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้าและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสถานศึกษา

มาตรการที่ 2 การบริหารจัดการในสถานศึกษาปลอดบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้าและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรการที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสถานศึกษาปลอดภัย/บุหรืไฟฟ้าและเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์

มาตรการที่ 4 การสอดแทรกเรื่องบุหรื/บุหรืไฟฟ้าและเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร

มาตรการที่ 5 การมีส่วนร่วมของนักเรียน/นักศึกษาในการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดภัย/บุหรืไฟฟ้าและเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์

มาตรการที่ 6 การดูแลช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาไม่ให้สูบบุหรื/บุหรืไฟฟ้า และไม่บริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์

มาตรการที่ 7 การมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

ตัวบ่งชี้ 1.4 สถานศึกษาจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อป้องกันยาเสพติด การสูบบุหรื/บุหรืไฟฟ้า การบริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ สื่อลามกอนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท

2. มาตรการด้านการค้นหา

ตัวบ่งชี้ 2.1 สถานศึกษามีข้อมูลนักเรียน/นักศึกษารายบุคคล

ตัวบ่งชี้ 2.2 สถานศึกษามีการคัดกรองจำแนกกลุ่มปลอดภัย/กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเสพ/กลุ่มติด/กลุ่มค้า

ตัวบ่งชี้ 2.3 สถานศึกษามีการรายงานการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติด/ยาเสพติดในระบบ CATAS

3. มาตรการด้านการรักษา

ตัวบ่งชี้ 3.1 สถานศึกษามีนโยบายในการบำบัดรักษา และส่งต่อหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขหรือหน่วยงานอื่น

ตัวบ่งชี้ 3.2 สถานศึกษามี “คลินิกเสมารักษ์” (จิตสังคมบำบัดในสถานศึกษา)

4. มาตรการด้านการเฝ้าระวัง

ตัวบ่งชี้ 4.1 สถานศึกษามีตู้เสมารักษ์ หรือช่องทางแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ ในการรับเรื่องร้องเรียนหรือข้อมูลข่าวสารปัญหาเสพติด การสูบบุหรื/บุหรืไฟฟ้า การบริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ สื่อลามกอนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท

ตัวบ่งชี้ 4.2 สถานศึกษาดำเนินการจัดตั้งชมรม/ชุมนุมเสมารักษ์ป้องกันปัญหาเสพติด การสูบบุหรื/บุหรืไฟฟ้า การบริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ สื่อลามกอนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท

5. มาตรการด้านการบริหารจัดการ

ตัวบ่งชี้ 5.1 สถานศึกษามีนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสพติดและอบายมุข

ตัวบ่งชี้ 5.2 สถานศึกษามีคณะกรรมการดำเนินงานและมีห้องปฏิบัติการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสพติดและอบายมุข

ตัวบ่งชี้ 5.3 สถานศึกษามีการจัดทำบันทึกความร่วมมือ (MOU) กับภาคีเครือข่าย

ตัวบ่งชี้ 5.4 สถานศึกษามีการดำเนินกิจกรรมร่วมกับภาคีเครือข่ายที่ทำ MOU

ตัวบ่งชี้ 5.5 สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน

2) โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุข โรงเรียนบ้านโคกพนมดี ได้นำยุทธศาสตร์ของโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข มาขยายผลสร้างความตระหนักให้คณะครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียน ได้รับทราบถึงมาตรการต่าง ๆ ที่โรงเรียนต้องดำเนินการ ประสานความร่วมมือทุกหน่วยงานร่วมดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียนและเยาวชนในพื้นที่ ชุมชนให้การยอมรับและให้การสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุขโดยดำเนินงานตามมาตรการ 5 ด้าน และกลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ ดังนี้

1. มาตรการด้านการป้องกัน

1. จัดประชุมผู้ปกครอง โดยการแจ้งสถานการณ์ปัญหาเสถียร สร้างเครือข่ายในการป้องกัน
2. ตรวจสอบสภาพนักเรียน ในตอนเช้า เอาใจใส่ สังเกต ร่างกาย นักเรียน
3. ดูแลสถานที่ ไม่ให้มีมั่วสุม เพื่อป้องกันนักเรียนได้ดี
4. ออกเยี่ยมบ้านนักเรียนจะได้ทราบข้อมูล และได้หาทางป้องกันนักเรียนได้ทัน
5. จัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อได้ข้อมูลที่จะได้รู้กลุ่มเสี่ยง
6. ตรวจสอบสุขภาพนักเรียน ดูแลความสะอาดสุขภาพ และร่างกาย
7. จัดกิจกรรมต่อต้านยาเสถียร วันรณรงค์ต่อต้านยาเสถียร
8. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม
9. จัดกิจกรรมกีฬาให้นักเรียนได้ออกกำลังกายเพื่อไม่ยุ่งสิ่งเสถียร
10. จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
11. จัดกิจกรรม ห้องเรียนสีขาว
12. จัดคลินิก เสนาภิรักษ์ ไว้บริการให้นักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ หรือให้คำปรึกษาแก่นักเรียน
13. ประสานงานกับ หน่วยงานอื่น ให้มีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขปัญหาเสถียร
14. เป็นผู้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ จากโรงพยาบาล สถานีตำรวจ รวมถึงอาสาสมัครมาให้ความรู้

ในเรื่องยาเสถียรและการดูแลสุขภาพ

15. จัดตั้งชุมนุมเพื่อให้นักเรียนได้เลือกตามความถนัดและความสนใจ

2. ด้านการค้นหา

1. สุ่มตรวจค้นกระเป๋านักเรียนกระเป๋าหนังสือ
2. ครูประจำชั้นตรวจดูแลห้องน้ำห้องส้วม
3. หมั่นตรวจดูแลมุมอับของโรงเรียน
4. ตรวจสอบสุขภาพนักเรียน ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง
5. ออกตรวจสถานที่ ช่วงเทศกาลวันสำคัญ ร้านเกม ร้านอินเทอร์เน็ต
6. ครูประจำชั้นตรวจสอบดูเวลานักเรียนมาเรียนติดตาม นักเรียนขาดเรียน
7. กิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อหาข้อมูล และดูบริเวณที่พักอาศัย
8. มอบหมายครูเวรประจำวันดูแลการเข้า-ออก ของนักเรียน

3. ด้านการรักษา

1. จัดหาทุนการศึกษาช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน

2. ครูประจำชั้นบริการให้คำปรึกษากับนักเรียนทุกคน
3. อบรมหน้าเสาธงให้ความรู้เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษ
4. ดูแลจัดสถานที่ให้เหมาะสมเอื้อต่อการเรียน
5. จัดบริการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่เรียนช้า
6. จัดหาคอมพิวเตอร์ บริการนักเรียนที่ต้องการหาความรู้
7. ประชาสัมพันธ์ ผู้ปกครอง แจ้งข่าว
8. จัดให้มีตู้เสมารักรับแจ้งข่าวเบาะแสด้านยาเสพติด
9. ให้สถานักเรียนจัด คณะทำงานด้านการดูแลงานยาเสพติดโรงเรียน
10. ขอความร่วมมือ จากร้านค้า ช่วยดูแล และไม่จำหน่าย สิ่งเสพติดให้กับนักเรียน

4. ด้านการเฝ้าระวัง

1. กิจกรรมตรวจสุขภาพนักเรียน การมาเรียน
2. กิจกรรมการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อได้ทราบปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน
3. จัดนิทรรศการให้ความรู้โทษการใช้สารเสพติด
4. ประสานให้เจ้าพนักงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนนักศึกษาออกตรวจสถานที่ต่างสู่มเสี่ยง
5. การสังเกตนักเรียน และการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียน
6. สร้างเครือข่ายกับชุมชน เพื่อเป็นการเฝ้าระวัง
7. สร้างเครือข่ายกับผู้ปกครอง กลุ่มไลน์แจ้งข่าวออกตรวจตามแหล่งมั่วสุม

5. ด้านการบริหารจัดการ

1. การประชุมครูเพื่อแนะแนวทางดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงาน
3. การประชุมชี้แจงคณะกรรมการสถานศึกษา
4. จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)
5. การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
6. การนิเทศติดตามการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
7. การประเมินผลการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
8. การประเมินความพึงพอใจผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
9. การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
10. การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

2) กระบวนการ (Process) การใช้งานรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี โดยใช้ กระบวนการบริหารตามวงจรคุณภาพ PDCA ร่วมกับ KPDEE MODEL ร่วมกับหลัก 5 ร. นั้น โดยมีกระบวนการบริหารตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โดยมีขั้นตอนกระบวนการ ดังนี้

1. กระบวนการบริหารตามวงจรคุณภาพ PDCA เป็นกระบวนการบริหารโครงการ/กิจกรรมซึ่งดำเนินการภายใต้ การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี

จังหวัดปราจีนบุรี ตามกระบวนการบริหารจัดการที่ปรับประยุกต์ขึ้น โดยใช้วงจร PDCA หรือ Deming Cycle เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอน 4 ขั้น สำหรับการบริหารโครงการ/กิจกรรมของรูปแบบ ดังนี้

1) P: Plan (วางแผน)

1.1) ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักให้แก่คณะครูคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อรับทราบนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ สถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข

1.2) ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดเพื่อสร้างความตระหนักร่วมกัน

1.3) ผู้บริหารสถานศึกษา และครู เตรียมพร้อมสู่การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและคณะทำงาน โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุขจัดทำแผนปฏิบัติงาน

1.4) จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่าง ผู้บริหารโรงเรียนกับภาคีเครือข่ายอื่น ๆ

2) D: Do (ปฏิบัติ)

2.1) ดำเนินการตามขั้นตอนของการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนปลอดภัยห่างไกลยาเสพติด โดยใช้นวัตกรรม KPDEE MODEL ปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติดด้วยหลักการ 5 ร.

2.2) ดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริม พัฒนา การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขให้แก่ นักเรียน

3) C: Check (ตรวจสอบ)

3.1) นิเทศ ติดตามการดำเนินงานและโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข

3.2) จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข

4) A: Action (การปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม)

4.1) สรุปและรายงานผลการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข

4.2) ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย

ที่เกี่ยวข้อง

2. การบริหารรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี หรือ KPDEE Model ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติดด้วยหลัก 5 ร. เป็นรูปแบบการบริหารตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข มีการดำเนินการ ดังนี้

1) K: Knowledge คือการให้ความรู้แก่นักเรียนถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติดให้นักเรียนได้รู้จักวิธีปฏิเสธ หลีกเลี่ยงยาเสพติด และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อหลีกเลี่ยงการหมกมุ่นมั่วสุมกับยาเสพติดและอบายมุข ตลอดจนดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เสี่ยงเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จึงต้องให้ความรู้แก่นักเรียนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้นักเรียนมีความปลอดภัย ห่างไกลจากยาเสพติด และสร้างการรับรู้ให้ทุกคน ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความเข้าใจถึงแนวทางวิธีการการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุขอย่างชัดเจน

2) **P: Plan** คือการร่วมกันวางแผน กระบวนการในการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาปลอดภัย ทางไกลยาเสพติด อย่างเป็นขั้นตอน เป็นระบบ โดยมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุม โดยผู้รับผิดชอบ ได้ดำเนินการโดยการจัดประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเพื่อเป็นการสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นในการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข โดยอาศัยกระบวนการการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมีการแบ่งคณะผู้ดำเนินงานออกเป็น 3 ฝ่าย ดังนี้

1. **ฝ่ายสร้างความตระหนัก** ดำเนินการโดยคณะกรรมการอำนวยการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตำแหน่งต่าง ๆ ได้แก่ หัวหน้าระดับหัวหน้างานแผนงาน หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน และหัวหน้างานแนะแนว เป็นกรรมการและเลขานุการ มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1.1 ส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี

1.2 สร้างขวัญกำลังใจและพัฒนาบุคลากรในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข

1.3 เป็นผู้นำในการฝึกฝนบุคลากรภารกิจโดยรวมขอสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข

1.4 ประสานความสัมพันธ์และสร้างความเข้มแข็งให้ฝ่ายสร้างภูมิคุ้มกัน แลฝ่ายสร้างเครือข่าย ด้วยการดำเนินงานจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

1.5 นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข และนำผลจากการประเมินเพื่อเสนอแนวทางปรับปรุงแก้ไขผ่านคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา

2. **ฝ่ายสร้างภูมิคุ้มกัน** ดำเนินการโดยคณะกรรมการสร้างภูมิคุ้มกันตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นประธาน มีกรรมการตามตำแหน่งและหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ หัวหน้าระดับทุกระดับ หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หัวหน้างานอนามัย ครูพยาบาล และหัวหน้างานแนะแนว เป็นกรรมการและเลขานุการ มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

2.1 ปฏิบัติงานในฐานะบุคลากรหลักในการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข

2.2 ประสานงานระหว่างคณะกรรมการอำนวยการ (ฝ่ายสร้างความตระหนัก) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ฝ่ายสร้างเครือข่าย) และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข

2.3 จัดทำเครื่องมือสื่ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการพัฒนาดำเนินงานและรับผิดชอบในการชี้แจงสร้างความรู้ ความเข้าใจ แก่ผู้ปฏิบัติงานจัดการประชุมคณะกรรมการทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเพื่อแสวงหาแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข

2.4 สรุปรายงานผลการดำเนินงานและดำเนินการอื่นใด เพื่อให้การบริหารตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ฝ่ายสร้างเครือข่าย ดำเนินการโดยคณะกรรมการดำเนินงานสร้างเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ประกอบด้วย หัวหน้าระดับชั้น เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ รองหัวหน้าระดับ ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน และครูแนะแนวเป็นกรรมการและเลขานุการ มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

3.1 ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องและดำเนินการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี

3.2 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน มีการประเมินผล และจัดทำรายงานตามระดับชั้น

3.3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของครูที่ปรึกษาและนักเรียนเพื่อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดและอบายมุขที่อาจเกิดขึ้นในโรงเรียน

3.4 ประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

3.5 ดำเนินการโครงการ/กิจกรรมตามสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขตามขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงาน

3) D: Do คือการลงมือปฏิบัติด้วยการดำเนินงานตามขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้ โดยการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โดยโรงเรียนบ้านโคกพนมดี ดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข เพื่อเป็นการป้องกัน และดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ห่างไกลจากยาเสพติด โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานตามรูปแบบของ KPDEE Model ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติดด้วยหลัก 5 ร. ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือการทำความรู้จักนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ไม่ใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดาโดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหานักเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด ข้อมูลที่ได้มาจากการเยี่ยมบ้านนักเรียนในทุกภาคเรียน ได้มาจากการพูดคุยกับผู้ปกครองของนักเรียนโดยครูประจำชั้นเป็นผู้ลงพื้นที่ในการเยี่ยมบ้านนักเรียนในการสอบถามข้อมูลนักเรียน

2. การคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูลพื้นฐานนักเรียนที่ได้จากการลงเยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นการนำข้อมูลที่ได้อาจจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

2.1 กลุ่มปกติ คือนักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้ว มีผลการคัดกรองอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ ควรได้รับการส่งเสริมภูมิคุ้มกันและการส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพให้ห่างไกลจากยาเสพติดและเป็นประโยชน์แก่ตัวนักเรียนเอง

2.2 กลุ่มเสี่ยง คือนักเรียนที่มีผลการคัดกรองอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนต้องให้การป้องกันหรือแก้ไขปัญหาตามแต่กรณี ซึ่งอาจให้ครูประจำชั้น ครูแนะแนวให้คำปรึกษา หรือขอคำปรึกษาที่คลินิกเสมารักษ์

2.3 กลุ่มมีปัญหา คือนักเรียนที่มีผลการคัดกรองอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ซึ่งโรงเรียนต้องช่วยเหลือและแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน ซึ่งอาจได้รับคำปรึกษาคำแนะนำจากคลินิกเสมารักษ์ หากเป็นปัญหาที่เกินกว่าที่โรงเรียน

จะจัดการได้ จะมีการส่งต่อนักเรียนให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการช่วยเหลือนักเรียนอย่างเร่งด่วน และทันทางที่

2.4 กลุ่มพิเศษ คือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีความเป็นอัจฉริยะ แสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านอย่างเป็นที่ประจักษ์เมื่อเทียบกับผู้มีอายุในระดับเดียวกัน ภายใต้อาชีพแวดล้อมเดียวกัน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพความสามารถพิเศษนั้นจนถึงขั้นสูงสุด เพื่อเป็นประโยชน์แก่ตัวนักเรียน

การคัดกรองนักเรียนนั้น อาจมาจากการประเมินนักเรียน (SDQ) ทั้งนักเรียน ครู และผู้ปกครอง นำผลการประเมินนักเรียน (SDQ) มาจัดกลุ่มนักเรียน ซึ่งการจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาให้ตรงกับปัญหาที่แท้จริงของนักเรียนยิ่งขึ้น และมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา เพราะมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้ว ความชัดเจนในเป้าหมาย เพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียนจะมีน้อยลงมีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน

3. การพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มความสามารถพิเศษให้มีคุณภาพมากขึ้น ได้พัฒนาเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันไม่ให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติและกลุ่มพิเศษกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาให้กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามมาตรฐานที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป โดยมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมทักษะชีวิต และทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง มีภูมิคุ้มกันในการใช้ชีวิตให้ห่างไกลจากยาเสพติด ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการ ด้านดนตรี ด้านกีฬา ด้านนาฏศิลป์ ทักษะอาชีพ กิจกรรมวิชาการทั้ง 8 กลุ่มสาระ กิจกรรมการสอนเสริม กิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย กิจกรรมการส่งเสริมการบริโภคผักและผลไม้ กิจกรรมการสร้างเสริมคุณธรรมให้แก่ นักเรียน กิจกรรมค่ายคุณธรรม โครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมสร้างสำนึกพลเมือง (Project Citizen) และกิจกรรมอื่น ๆ เป็นต้น

4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูควรเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหานั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การสร้างภูมิคุ้มกัน การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน จึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคม การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนนั้นมีหลายเทคนิค วิธีการให้ครูได้เลือกใช้ แต่อย่างน้อยครูควรให้คำปรึกษาเบื้องต้น และจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ซึ่งกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเรื่อง ยาเสพติดให้แก่ผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมวันต่อต้านยาเสพติด กิจกรรมดนตรีพาเพลิน กิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติดกิจกรรมบริษัทสร้างการดี กิจกรรมปลูกผักกิจกรรมออกกำลังกาย กิจกรรมครูแดร์ กิจกรรมเบเกอรี่ กิจกรรมทำอาหารและกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อป้องกันให้นักเรียนห่างไกลยาเสพติดใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และสามารถสร้างอาชีพให้แก่ตนเองได้

5. การส่งต่อ ขั้นตอนการส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

5.1 การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง เป็นต้น

5.2 การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนว หรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก หากพิจารณาเห็นว่า เป็นกรณีปัญหาที่มีความยากเกินกว่าศักยภาพของโรงเรียนจะดูแลช่วยเหลือได้ เช่น ส่งต่อโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโคกพนมดี โรงพยาบาลศรีมโหสถ สถานีตำรวจภูธรอำเภอศรีมโหสถ เป็นต้น

4) E: Encourage คือการที่ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจแก่นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา โดยการชื่นชม มอบรางวัล หรือเกียรติบัตร เพื่อเป็นกำลังใจให้แก่นักเรียนและครู ในสถานศึกษาในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข ซึ่งต้องให้คำชื่นชม คำชมเชยแก่นักเรียนทุกกลุ่ม ไม่เลือกเพียงนักเรียนที่สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ดีหรือได้รับรางวัล แต่ต้องคอยให้กำลังใจแก่นักเรียนทุกคนในความพยายาม ความตั้งใจในการดำเนินกิจกรรม

5) E: evaluation คือ การประเมินผล โดยสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตาม ดูแล โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุขอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจ ในการดำเนินงาน นำแบบประเมินสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของครู ผู้ปกครอง ชุมชน มาหาค่าสถิติ จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข จากนั้นคณะกรรมการดำเนินงานหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับรายงานผลการดำเนินงานแก่ผู้บริหารโรงเรียน นำผล คำแนะนำ และข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษาและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในการดำเนินงานครั้งต่อไป

การประยุกต์ใช้ KPDEE MODEL เป็นนวัตกรรมที่โรงเรียนบ้านโคกพนมดีนำมาใช้ในโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข พร้อมกันนี้ยังนำหลักการ 5 ร. มาใช้ในการบริหารจัดการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุขให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของเครือข่ายสถานศึกษาและทุกภาคส่วน ในการร่วมกันขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุขให้บรรลุไปได้ด้วยดีโดยหลักการ 5 ร. ในการบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข ดำเนินการ ดังนี้

1) ร่วมคิด คือการวางแผนร่วมกันระหว่างสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ภาครีเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยร่วมกันวิเคราะห์สภาพบริบทของโรงเรียน สภาพบริบทของชุมชน ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานนำเอาทั้งนโยบาย มาตรการของกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุขมาปรับใช้เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพสูงสุด

2) ร่วมทำ คือการร่วมมือกันในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ไขตามกิจกรรมที่ได้วางแผนไว้ในโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข โดยทุกคนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมที่ป้องกัน แก้ไขปัญหาภัยเสียดภายในโรงเรียน เช่น กิจกรรมครู D.A.R.E กิจกรรมต่อต้านยาเสพติดร่วมกันระหว่างชุมชนและโรงเรียน กิจกรรมกีฬา กิจกรรมโรงเรียนสีขาว เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะชีวิตมีภูมิคุ้มกัน และห่างไกลจากยาเสพติด

3) ร่วมแก้ปัญหา คือการร่วมป้องกัน แก้ไขปัญหานักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา โดยทุกคนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ไม่ทอดทิ้งนักเรียนให้เผชิญปัญหาแต่เพียงผู้เดียว เช่น การให้

คำปรึกษา การส่งเสริมกิจกรรมเสริมทักษะอาชีพจากคนในชุมชนหรือหน่วยงานต่าง ๆ การลงพื้นที่ที่ตรวจเยี่ยมในวันสำคัญต่าง ๆ ของหน่วยงานร่วมกับโรงเรียน การช่วยกันสอดส่องดูแลนักเรียนภายนอกโรงเรียน เป็นต้น

4) **ร่วมรับผิดชอบ** คือการร่วมประเมินผล สรุปผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข เพื่อนำผลสรุป ขอบแนะนำ คำชี้แนะจากการร่วมกันประเมินผลไปปรับปรุงแก้ไข พัฒนาโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขให้ดียิ่งขึ้นในครั้งต่อไป

5) **ร่วมภาคภูมิใจ** คือการร่วมภาคภูมิใจในผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ร่วมภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งในโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข และร่วมกันภาคภูมิใจในตัวนักเรียนที่ไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นคนดีของชุมชน และสังคม สามารถสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียนและชุมชนได้

3) ผลผลิต (Output)

1. นวัตกรรมสถานศึกษา KPDEE Model ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติด ด้วยหลัก 5 ร.
2. คู่มือการบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี
3. ผลประเมินการบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี

4) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลสะท้อนกลับ (Feedback)

1. สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขระดับเพชร
2. ต้นแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข สำหรับโรงเรียนเครือข่าย
3. แนวทางการปรับปรุงการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

จากคำอธิบายของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี สามารถสรุปเป็นขั้นตอนการใช้รูปแบบฯ เพื่อให้รูปแบบการบริหารจัดการที่พัฒนาขึ้นนี้จะช่วยให้โรงเรียนบ้านโคกพนมดีประสบความสำเร็จในการจัดการสถานศึกษาปลอดยาเสพติดและอบายมุข และสามารถขยายผลไปยังโรงเรียนอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

- 1) การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน เพื่อรวบรวมข้อมูลปัจจุบันและความคาดหวังจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- 2) พัฒนาโครงการและกิจกรรม ที่สอดคล้องกับนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

โดยเน้นความร่วมมือจากทุกฝ่าย

3) ดำเนินการตามกระบวนการ PDCA เพื่อให้โครงการดำเนินไปอย่างมีระเบียบและสามารถปรับปรุงได้ตลอดเวลาพร้อมกับใช้ KPDEE Model และหลักการ 5 ร. เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

4) ประเมินผลการดำเนินงาน และจัดทำรายงานผลการประเมินทั้งในด้านการดำเนินงานและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการ

5) ปรับปรุงโครงการตามผลสะท้อนกลับ เพื่อให้โครงการมีความยั่งยืนและสามารถขยายผลได้ในอนาคต

6) รักษามาตรฐานและเป็นต้นแบบให้โรงเรียนอื่น ๆ โดยการนำผลลัพธ์ที่ได้มาเผยแพร่และเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนโครงการในโรงเรียนเครือข่าย

อภิปรายผลการวิจัย

1) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี ได้นำไปพัฒนากระบวนการดำเนินการโครงการที่สามารถขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาสีขาว ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า เช่น การกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่ใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาสีขาวจากการระดมสมองของครูโรงเรียน การใช้กระบวนการ PDCA ร่วมกับ KPDEE Model และหลักการ 5 ร. (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมรับผิดชอบ ร่วมภาคภูมิใจ) ในการบริหารจัดการโครงการและกิจกรรม ผลผลิตจากการดำเนินการได้แก่ KPDEE Model ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติด คู่มือการบริหารจัดการ และผลประเมินต่าง ๆ รวมถึงผลสะท้อนกลับที่ช่วยปรับปรุงการดำเนินโครงการ โดยผลลัพธ์สุดท้ายคือการรักษามาตรฐานสถานศึกษาสีขาวระดับเพชร และการเป็นต้นแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขสำหรับโรงเรียนในเครือข่าย ซึ่งนำไปสู่การพัฒนากระบวนการดำเนินโครงการที่มีเป้าหมายชัดเจนและสามารถขับเคลื่อนโครงการให้สำเร็จนั้น สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยหลายชิ้นที่เน้นการใช้แนวทางการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยเฉพาะปัญหา ยาเสพติดและอบายมุข เช่น การศึกษาโดย บุญเลิศ แสงชู (2560) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชนในการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันยาเสพติดและอบายมุขในสถานศึกษา ซึ่งสามารถนำไปสู่การสร้างแนวทางการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน และในงานวิจัยของ ไพโรจน์ พิริยะชุมพล (2561) ที่ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาที่มีการใช้การวางแผนที่ชัดเจน รวมถึงการใช้กระบวนการ PDCA เพื่อปรับปรุงและพัฒนาโครงการต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ โดยการมีการประเมินผลและสะท้อนกลับช่วยในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการใช้กระบวนการ PDCA ร่วมกับ KPDEE Model และหลักการ 5 ร. ในการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดีนอกจากนี้ การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในรูปแบบการบริหารจัดการที่ได้จากการวิจัยนี้ ยังสอดคล้องกับแนวทางที่ สมพร สังข์พันธ์ (2563) ได้นำเสนอไว้ว่า การจัดการสถานศึกษาในรูปแบบที่ให้ทุกภาคส่วนมีบทบาทร่วมกัน จะช่วยสร้างความตระหนักรู้และมีความรับผิดชอบร่วมกันในการขับเคลื่อนโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลจากการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดของโรงเรียนบ้านโคกพนมดีที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นต้นแบบนั้น ยังสามารถเป็นแนวทางให้โรงเรียนอื่น ๆ ในเครือข่ายใช้เป็นโมเดลในการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวที่มีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน

2) การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า มีองค์ประกอบของรูปแบบฯ ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่ (1) ปัจจัยนำเข้า (Input) การดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษาสีขาว 5 มาตรการ 16 ตัวบ่งชี้ โดยกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่ใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาสีขาวที่ได้จากการระดมสมองของครูโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี (2) ปัจจัยกระบวนการ (Process) โดยทำการวิเคราะห์กระบวนการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ร่วมกับ KPDEE Model และหลักการ 5 ร. ซึ่งเป็นหลักการมีส่วนร่วม พัฒนาเป็นกระบวนการบริหารจัดการและการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของ KPDEE Model ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติดด้วยหลัก 5 ร. ได้แก่ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมรับผิดชอบ และร่วมภาคภูมิใจ (3) ปัจจัยผลผลิต (Output) ผลการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ได้แก่ 1) KPDEE Model ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติดด้วยหลัก 5 ร. 2) คู่มือการบริหารสถานศึกษาสีขาว

ปลอดภัยเสถียรและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี 3) ผลประเมินการบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี และ 4) ผลประเมินความเหมาะสมและรับรองรูปแบบบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี (4) ปัจจัยผลสะท้อนกลับ (Feedback) ได้แก่ แนวทางการปรับปรุงการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุข และ (5) ปัจจัยผลลัพธ์ (Outcome) เป้าหมายของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี คือ (1) การรักษามาตรฐานสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุข ระดับเพชร และ (2) ต้นแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุข สำหรับโรงเรียนเครือข่าย เนื่องจากแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบการบริหารโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ได้แก่ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ภาครีเครือข่าย โดยมีส่วนร่วมในลักษณะ การปรึกษาหารือ ร่วมเสนอแนะ ร่วมทำงาน ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ และร่วมแสดงความยินดี ซึ่งสอดคล้องกับกัญญารัตน์ นามวิเศษ (2562) ที่ศึกษารูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุขแบบมีส่วนร่วม พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุขแบบมีส่วนร่วม มีองค์ประกอบ 7 ส่วน ได้แก่ นโยบายภาครัฐ กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาว หลักการทฤษฎี กรอบสถานศึกษาสีขาว ตัวชี้วัดความสำเร็จ ผู้มีส่วนร่วม และปัจจัยสู่ความสำเร็จ โดยใช้กระบวนการ 4 ชั้น คือ ชั้นวางแผน ชั้นปฏิบัติ ชั้นตรวจสอบ และชั้นสะท้อนผล และมีการคู่มือการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาว และสอดคล้องกับบุญหลั่น นานรัมย์ (2563) ที่ศึกษา รูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุขแบบมีส่วนร่วม ศูนย์การศึกษาอิสระและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านกรวด พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุขแบบมีส่วนร่วม มีองค์ประกอบ 7 ส่วน ได้แก่ นโยบายภาครัฐ กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาว หลักการทฤษฎี กรอบสถานศึกษาสีขาว ตัวชี้วัดความสำเร็จ ผู้มีส่วนร่วม และปัจจัยสู่ความสำเร็จ มีกระบวนการ 4 ชั้น คือ ชั้นวางแผน ชั้นปฏิบัติ ชั้นตรวจสอบ และชั้นสะท้อนผล และมีการจัดทำคู่มือการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาว ส่วนผลประเมินการบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ พรนภา ประยศ (2565) ที่พบว่า การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุข โรงเรียนแม่หลวงอุบลรัตน์ไทยศิรี อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย ตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ อภิรมย์ สินธุ (2565) การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเป็นสถานศึกษาปลอดภัยเสถียรและอบายมุข โรงเรียนพิมายดำรงวิทยาคม มีผลประเมินระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี มีองค์ประกอบที่เน้นการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของหลายท่านที่ย้ำถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยเฉพาะในด้านการป้องกันยาเสพติดและอบายมุข เช่น การศึกษาโดยสมศักดิ์ เกษมสุข (2559) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติด พบว่า การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความเข้าใจและการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในการจัดการปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างยั่งยืน โดยในกรณีของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี การประยุกต์ใช้หลักการ 5 ร. ในการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวก็สะท้อนถึงแนวทางที่มีกระระดมสมองและการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในการขับเคลื่อนนโยบายและกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิตรลดา มานะศิริ (2560) ยังยืนยันว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการที่เน้นการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมแก้ปัญหานั้นมีความสำคัญในการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียน โดยการใช้กระบวนการ PDCA (Plan-Do-

Check-Act) ร่วมกับ KPDEE Model (Knowledge, Participation, Development, Evaluation, and Empowerment) เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบร่วมกันในทุกภาคส่วน นอกจากนี้ยังมีการใช้การประเมินผลและการสะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืนตามผลลัพธ์ที่คาดหวัง เช่น การรักษามาตรฐานสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขในระดับเพชร และการนำหลักการ 5 ร. มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี ยังสอดคล้องกับการวิจัยของ พงษ์พิทักษ์ คำนวน (2562) ที่ศึกษาแนวทางการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน พบว่า การมีส่วนร่วมของครู ผู้บริหาร ชุมชนและผู้ปกครองในการดำเนินโครงการสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาเสติดนั้นส่งผลให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จสูงขึ้น ทั้งในด้านการป้องกันและการสร้างความตระหนักรู้ร่วมกันในชุมชนและโรงเรียน

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี ได้นำไปพัฒนากระบวนการดำเนินโครงการที่สามารถขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาสีขาว ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า เช่น การกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่ใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาสีขาวจากการระดมสมองของครูโรงเรียน การใช้กระบวนการ PDCA ร่วมกับ KPDEE Model และหลักการ 5 ร. (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมรับผิดชอบ ร่วมภาคภูมิใจ) ในการบริหารจัดการโครงการและกิจกรรม ผลผลิตจากการดำเนินการได้แก่ KPDEE Model ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติด คู่มือการบริหารจัดการ และผลประเมินต่าง ๆ รวมถึงผลสะท้อนกลับที่ช่วยปรับปรุงการดำเนินโครงการ โดยผลลัพธ์สุดท้ายคือการรักษามาตรฐานสถานศึกษาสีขาวระดับเพชร และการเป็นต้นแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขสำหรับโรงเรียนในเครือข่าย

1.2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบฯ ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่ (1) ปัจจัยนำเข้า (Input) การดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษาสีขาว 5 มาตรการ 16 ตัวบ่งชี้ โดยกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่ใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาสีขาวที่ได้จากการระดมสมองของครูโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี (2) ปัจจัยกระบวนการ (Process) โดยทำการวิเคราะห์กระบวนการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ร่วมกับ KPDEE Model และหลักการ 5 ร. ซึ่งเป็นหลักการมีส่วนร่วม พัฒนาเป็นกระบวนการบริหารจัดการและการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของ KPDEE Model ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติดด้วยหลัก 5 ร. ได้แก่ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมรับผิดชอบ และร่วมภาคภูมิใจ (3) ปัจจัยผลผลิต (Output) ผลการดำเนินงานตามนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ได้แก่ 1) KPDEE Model ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติดด้วยหลัก 5 ร. 2) คู่มือการบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี 3) ผลประเมินการบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี และ 4) ผลประเมินความเหมาะสมและรับรองรูปแบบบริหารสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี (4) ปัจจัยผลสะท้อนกลับ (Feedback) ได้แก่ แนวทางการปรับปรุงการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข และ (5) ปัจจัยผลลัพธ์ (Outcome) เป้าหมายของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี คือ (1) การรักษามาตรฐานสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ระดับเพชร

และ (2) ต้นแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข สำหรับโรงเรียนเครือข่าย และผลประเมินการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนบ้านโคกพนมดี อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ้านโคกพนมดี จังหวัดปราจีนบุรี โดยใช้หลักการบริหารคุณภาพตามวงจร PDCA และการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการพัฒนาต่อยอดมาจากแบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งถือว่าการประยุกต์ใช้ระบบเดิมที่ได้พัฒนาแล้วสู่การพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารใหม่ ที่สามารถดำเนินการได้ครอบคลุมนโยบายการบริหารสถานศึกษาตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ดังนั้นโรงเรียนสามารถนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการบริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำยุทธศาสตร์ต่าง ๆ เข้ามาร่วมใช้เป็นกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาได้ และนอกจากนี้ยังสามารถเพิ่มกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร และสามารถตอบสนองนโยบายการบริหารสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาในประเด็นต่าง ๆ ที่เพื่อขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ร่วมกับนโยบายดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในสถานศึกษา เช่น 1) ระบบบริหารจัดการเพื่อสร้างการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดและอบายมุข 2) รูปแบบการบริหารแบบบูรณาการระหว่างรายวิชาและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของสถานศึกษา และ 3) รูปแบบการบริหารโครงการด้วยวงจรคุณภาพเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของสถานศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *คู่มือการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข พ.ศ. 2559* สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค.
- กองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *คู่มือดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2564*. กรุงเทพฯ: กองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กัญญารัตน์ นามวิเศษ. (2562). รูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วม. *วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม*. 6(1), 17-28.
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2563). *แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2564*. สืบค้นจาก <https://www.nccdd.go.th/index.php/>
- จิตรลดา มานะศิริ. (2560). การบริหารจัดการการศึกษาด้วยกระบวนการ PDCA และ KPDEE Model เพื่อป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน. *วารสารวิจัยการศึกษาผู้บริหาร*, 29(1), 112-126.
- ทิพวรรณ เสนจันทร์ฉชัย. (2553). การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้เทคนิคจำปา 5 กลีบ. *วารสารวิชาการ*, 13(3), 36.
- ธีรพงษ์ ชูพันธ์. (2562). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยสารคาม.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลิศ แสงชู. (2560). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญหลั่น นานรัมย์. (2563). *รูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วม ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านกรวด*. สืบค้นจาก https://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=173575
- ประสาร พรหมณา. (2553). *การบริหารแบบมีส่วนร่วม*. สืบค้นจาก <http://trang.nfe.go.th/alltis16/UserFiles/Pdf/wijaiman.pdf>
- พงษ์พิทักษ์ คำนวน. (2562). *แนวทางการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียน: การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และชุมชน*. *วารสารวิจัยการศึกษามหาวิทยาลัย*, 14(3), 67-80.
- พรนภา ประยศ. (2565). *การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนแม่หลวงอุปถัมภ์ไทยคีรี อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย*. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 7(6), 401-417.
- ไพโรจน์ พิริยะชุมพล. (2561). *การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการโรงเรียนโดยใช้กระบวนการ PDCA: กรณีศึกษาของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ*. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 32(1), 45-58.
- โรงเรียนบ้านโคกพนมดี. (2565). *รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2565*. ปรากฏิจรี: โรงเรียนบ้านโคกพนมดี.
- โรงเรียนบ้านโคกพนมดี. (2566). *สรุปผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ประเภทรักษามาตรฐานระดับเพชร ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2566*. ปรากฏิจรี: โรงเรียนบ้านโคกพนมดี.
- สมพร สังข์พันธ์. (2563). *รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีความยั่งยืนในยุคดิจิทัล*. *วารสารการศึกษาและพัฒนา*, 15(2), 99-112.
- สมศักดิ์ เกษมสุข. (2559). *การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติด*. *วารสารการศึกษาชุมชน*, 18(2), 23-34.
- อภิรมย์ สิ้นชุม. (2565). *การพัฒนาารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเป็นสถานศึกษาปลอดยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนพิมายดำรงวิทยาคม*. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 4(4), 1-14.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

RMUTP

RESEARCH JOURNAL
Humanities and Social Sciences